

Published by The Creation Gospel**London, KY 40729**

Copyright © 2006 Hollisa Alewine

All rights reserved. This book may not be copied or reprinted for commercial gain or profit. No portion of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means electronic, mechanical photocopy, recording, or any other except for brief quotations in printed reviews, without the prior permission of the Author and Publisher. Rights for publishing this book in other languages are contracted by The Creation Gospel Publishing.

All Scripture references are taken from the New American Standard Version 1995 update unless otherwise noted.

Distributed by:

The Creation Gospel

Alan and Dr. Hollisa Alewine

P.O. Box 846, East Bernstadt, KY USA 40729 USA

Orders May be Placed Through:

Kingdom Services

361 Kenny's Bend Lane

Carthage, TN 37030 USA

800-657-9820

For a seminar or teacher training at your location or for more information on updated workbooks and DVDs contact:

www.thecreationgospel.com

www.israelnet.tv

bigdaddy@israelnet.tv

UBUTUMWA

BW"IBYAREMWE

UMUGEREKA

2 ISOMO RIBANZIRIZA IRYA MBERE

4 UBUSOBANURO BW'AMAGAMBO

ISOMO RYA MBERE-Iminsi irindwi y'ibvaremwe

6 Imfatiro z'isi

8 Kubishyira mu bikorwa

10 Inzira ya Yeshua

11 Kubizigama-Ibibazo byo gutekerezaho cyane

12 ISOMO RYA KABIRI-Imyuka irindwi

UBUTUMWA BW'IBYAREMWE

Mbere y'urufatiro rw'isi

Imperuka ihera mu nkomoko

bere y'iremwa ry'isi isi yari umwuka. Imana itanga umwuka w'ubugingo. Hari ikibazo Mabafirozofe bibaza bati:"Imana Mwuka ni iki, kandi bakibaza bati : » Kuki yaremye isi". Nyuma y'isi hari umugabane umwe waremwe ubaho ibimera ndetse n'abantu. Isi yaremwe mu buryo busobanutse mu bishoboka buri kiremwa cyose gishya kikahagirira ubuzima bwiza. Abadafite ubumenyi buhagije ku birebana n'isi bazi ko isi ariyo yonyine yaturwaho n'ibinyabuzima mu mibumbe yose nta handi haturwa aho ari ho hose.

Imana yahisemo kuranga uku kuremwa kuri twe mu nyandiko za kera zo mu giheburayo aho bavuga Torah ikubiyemo ibitabo bya Mose aribyo: Itangiriro, (Bereishit), kuva (Shemot), Abalewi(Vayikra), Kubara (Bamidbar) no Gutegekwa kwa Kabiri(Devarim). Ibantu by'inyongera ku kuremwa kw'isi biboneka mu bahanuzi, Zaburi, n'inyandiko z'Isezerano Rishya. Tukabisanga mu gitago cya Bibiliya Yera. Mu gitabo cy'Itangiriro cyangwa Bareishit iyi nyandiko hagaragara ukuremwa k'umunsi umwe mu minsi irindwi. Iyo tuvuga buri munsi ibyo Imana yaremye biba ari ingirakamaro iyo twibanze ku kurema guhamye k'umunsi wihariye. Nuko kwandika guhamye kwa buri kuremwa k'umunsi, bigendanye n'umunsi wawo n'icyo

ibitabo by'ubutumwa bwiza bizashingiraho. Icyo umusomyi azabona n'uko Imana Mwuka, mbere na mbere yanditswe n'izina Elohimu mu Itangiriro, iyobora Umwuka wayo mu migambi yatekerejeho yo kuzana ibintu ikabirema mu bumwe hamwe n'umwuka wayo. Imyuka irindwi yariyaranahuwe kuva muri Yesaya 11 ni imyuka yo kurema hamwe n'Umwuka Wera.

Ibice by'ibitabo by'imyitozo bizayobora umusomyi mu gushyira imyuka irindwi kuri Mesiya mu minsi ihamye cyangwa kugira aho agarukira mu kumenya ibyo kuremw. Akimara kubona aho agarukira uwo mwuka uzakomeza gukora umuwuka ntuzazitirwa ngo utagira aho urenga, ahubwo ari mu bumwe bw'umwuka. Duhereye kuri ubu bumwe Isirayeli ikomora imvugo y'ukwizera ndetse n'amategeko makuru, "Umva Isiraheli we, Uwiteka Imana yawe ni Imana Imwe". Itegeko rya kabiri risa n'iryo, ari ryo ryo gukunda mugenzi wawe nkawe ubwawe. Nkuko imyuka irindwi ya Mesiya Yeshua (Yesu) ikorera hamwe mu bugingo bw'Umwizera ntikaze ikiyiranga nk'Umwuka w'Ubwenge cyangwa Umwuka w'Imbaraga ahubwo tukabona ubwiza buhebuje n'amahoro dufatanyije.

Abisirayeli bakiriye iminsi mikuru n'Isabato yera igihe bakiraga isezerano ry'iteka. Abanyeshuri biga Bibiliya bazi ko iminsi mikuru n'iminsi yera yabanje gushyirwaho kubw'isezerano kuri Isirayeli. Adamu, Kaini, na Abeli bari baziko ibihe by'iminsi mikuru, iminsi n'amasabato ya Elohimu kuko bari barashyizweho ku cyumweru cyo kurema. Nkuko umusomyi wiga iminsi mikuru yo kurema yavugururiwe Abisirayeli, bizagaragara neza ko umwuka urema na Elohimu ugikomeje kurema no kuvugurura isi bijyanye n'ibi bihe byerekanywe, maze rero usoma yatungurwa no kuvumbura ko icyaha cya Satani cyari icyo kwiyiringira we ubwe kuba hejuru y'ibi bihe, icyo yari agamije akaba ari umwuka wa antikristo. Kuva Yeshua ari We Jambo ryo kurema yaremye umubiri, arema ibihe by'iminsi mikuru, arema n'Umwuka We ukorera mu nzabya kugirango ukuze umuntu ukunze umuntu ku ruhande rwe. Ariko gukura k'umuryango, gukura kw'itorero, gukura mu ijambo ry'Imana no mu butumwa bwiza.

Umusomyi azasobanukirwa ko Yeshua n'intumwa ze baduhatira kurinda ibihe by'iminsi mikuru si ukubireka kuko Umwuka w'Imana ubakoreramo bikatugeza aho umusomyi azita cyane ko Umukiza wacu n'intumwa ze batwigisha kurinda iminsi mikuru yo kurema n'amasabato. Urugero kwigaragaza gufite imbaraga k'Umwuka w'Imana. Gusobanukirwa n'iminsi mikuru ya Yeshua bizategurira umutima gusobanukirwa umurimo udasanzwe w'Ibyahishuriwe Yohana werekeje ku matorero arindwi. Birasaba gusobanukirwa Imensi irindwi yo kurema imyuka irindwi y'Imana, n'Imensi irindwi ya Mesiya, usoma azagira ibikoresho bifatika byo gusobanura ubutumwa buheruka kuri ayo matorero arindwi. Muri ibyo bikoresho harimo inyandiko y'umuco, inyandiko y'umwuka, n'itegeko rifatika ryo kwandika kuzuye. Igisubizo ku mayoberane y'amatorero arindwi byahishwe amaso imyaka myinshi mu Itangiriro. Bigaragazwa neza mu Byanditswe. Abasoma bose bagomba kwizera ko Elohimu na We Wo kurema ni Umuremyi w'urukiryi n'imyuka irindwi y'Imana iri kuri We w'Umuremyi n'iminsi mikuru irindwi.

Icyitonderwa nuko urufungozo rwaba na none ibuye ibuye ryo gusitaraho. Duteganya ko mu byukuri gusobanukirwa Ubutumwa Bwiza bwa Yeshua no kurema ibirindurira ubwami bw'abantu mu mitima yacu no bitekerezo byacu. Niba tubona ubutumwa bwa Adonayi ku

muntu, ni uguhurizwa hamwe, gukomeza, bikubye, umugambi udahinduka w'ubuntu uruta cyane uwo gukwirakwiza, guhindura amategeko no kubaha umuntu, nyuma imirimo yacu myiza izaboneka nagaruka?

Niba tutarahaye agaciro ko Adonayi yashatse ko Umwuka We, uvugururirwa muri twe mu buryo bw'umwaka, na buri cyumweru biganisha kureba ibihe byerekanya, nta gitangaza cyaba kirimo ko umurimo w'Umwuka ari mugari utuzura ku isi muri iki gihe cya none. Abasoma bose aya magambo n'abiga ibyanditswe bakira Umwuka Wera na Adonayi, ubwenge, gusobanukirwa, Inama, Imbaraga, ubumenyi no guhishurirwa Adonayi.

Dr. Hollisa Alewine

IBYO ABANYESHURI BAGOMBA KWITAHO CYANE

1. *Ku banyeshuri bigira mu gitabo cy'Ubutumwa bwiza bwo Kurema, bamenyeko nta gisubizo gihamye ku bibabazo!*
Igitabo cy'ibibazo kigenewe itsinda rito ryiga kandi na none ibisubizo bihamye ntibiba byifuzwa mu mwanya wabyo,fata akanya ko kubaza Ibyanditswe ku byabonetse n'ibyasobanuwe. Ibibazo bimwe na bimwe bitangwa nko kuzigama ibikoresho bizakurikiraho ni ukubaza ubuhanga bwa Bibiliya Yeshua,abahanuzi, n'intumwa kugirangoabantu batange ibitekerezo. Niba ibisubizo bitaje mu buryo bworoshye, bahindukire nyuma buzuze igitabo cy'imyitozo.Abahugura nabo barahari kugirango bagufashe ku bibazo n'ibirebana n'ibikoresho. Mubanze rero muhabwe ubaha amahugurwa ku butumwa bwiza burema mu karere kanyu.
2. *Mu Byanditswe mu giheburayo imibare ntiboneka neza,ishobora gukora nk'ibimenyetso, ifite agaciro nyako gafatira ku yandi magambo y'agaciro kamwe nayo ubundi buhanuzi. Mubyanditswe,icyagenderewe cyane ni ugutanga imibare y'imyaka umwami yamaze ku ngoma cyangwa sogokuruza yaramye,umubare w'iminsi uri mu kaziga usobanura ibyabayeho cyangwa umubare w'imyaka irebana n'amategeko teka y'ubuhanuzi.Mu gihe urufatiro rw'Ubutumwa Bwiza rwubatse hejuru y'inkingi zirindwi z'ubwenge, mu bushishizi iminsi ighumbi igereranywa n'umunsi umwe, iminsi ibiri nayo bigakomeza bityo. Kwiga ubusobanuro bw'imibare y'Ibyanditswe ntibyakwitiranywa no kwiga amayobera y'ubugeni. Ibyanditswe bitanga ubusobanuro bufatika.*
3. *Gerageza kwiga amazina y'igiheburayo y'iminsi mikuru nkuko byatanzwe mbere yuko wiga isomo rya gatatu. Igiheburayo gisobanuye kizakingura imyumvire yawe mishya,nko kumenya Yesu nka Yeshua bisobanura ko ari We gakiza.*

URUTONDE RW'UBUSOBANURO BW'AMAGAMBO

Adonayi – Umwami

Alohimu : Izina rya mbere ry'Imana rikoreshwa mu Byanditswe. Ni izina rihuzwa n'ukurema.

Chag Hamatzah: iminsi mukuru y'imitsima idasembuye

Pesach : Umunsi mukuru wa Pasika (wo kunyuraho)

Ruach Hakodesh : Umwuka wera cyangwa Umuyaga Wera

Sabbath : Umunsi wa karindwi wo kurema wahinduwe mu cyongereza nka suturday naho twe mu Kinyarwanda ni umunsi wa karindwi ari wo Sabato bamwe bawita kuwa gatandatu,ubanziriza ku cyumweru.

Shavuot: Umunsi mukuru w'ibyumweru, Pentekote, gutanga Torah (Bibiliya, amategeko) ku musozi Sinayi.

Sukkot: Umunsi mukuru w'ihema ry'ibonaniro

Tanakh: Mu isezerano rya kera ni amategeko(Torah) Neviim,Ketuvim, cyangwa amategeko, ubuhanuzi n'ibyanditswe mu bice bya kera bya Bibiliya y'igiheburayo. Ibitabo bya Tanakh ni bimwe usibye ko bidatondetse nk'ibyo muri Bibiliya y'abakristo.

Torah- Ibitabo bya mbere bitanu bya Bibiliya byumvikanye nabi nk'amategeko “ mu kubisobanura mu cyongereza Torah ni ukwigisha abantu Imana ndetse n'amabwiriza ya Yo. Harimo nk'imitwe y'inyigisho z'ubumenyi(sciences),amateka,imikorere y'abatambyi,amategeko agenga abantu, amabwiriza, ubuzima, ubuhinzi,amategeko y'Imana ku bantu, ubuhanuzi,amasengesho,ubworozi bw'amatungo,ubwubatsi,ubutegetsi n'ibindi byinshi. Imvano y'ijambo Torah ituruka ku ijambo Yarah rivuga kugera ku ntego. Na none Toraha rikoreshwa n'Abayuda ba Mesiya, barebeye kuri Bibiliya yose guhera mu itangiriro kugera mu Byahishuriwe Yohana kuko Torah ari urufatiro rw'Ibyanditswe byose. Zaburi yigisha ikintu kimwe cyo gukunda nkuko umwami Dawidi yayikunze.Ibyanditswe bitwereka ingaruka zo kureka Torah mu busobanuro bwayo bwuzuye. Tubona ingaruka zo kureka Yeshua, Mesiya n'ibindi by'Isezerano Rishya byandika kuri Tanakh.

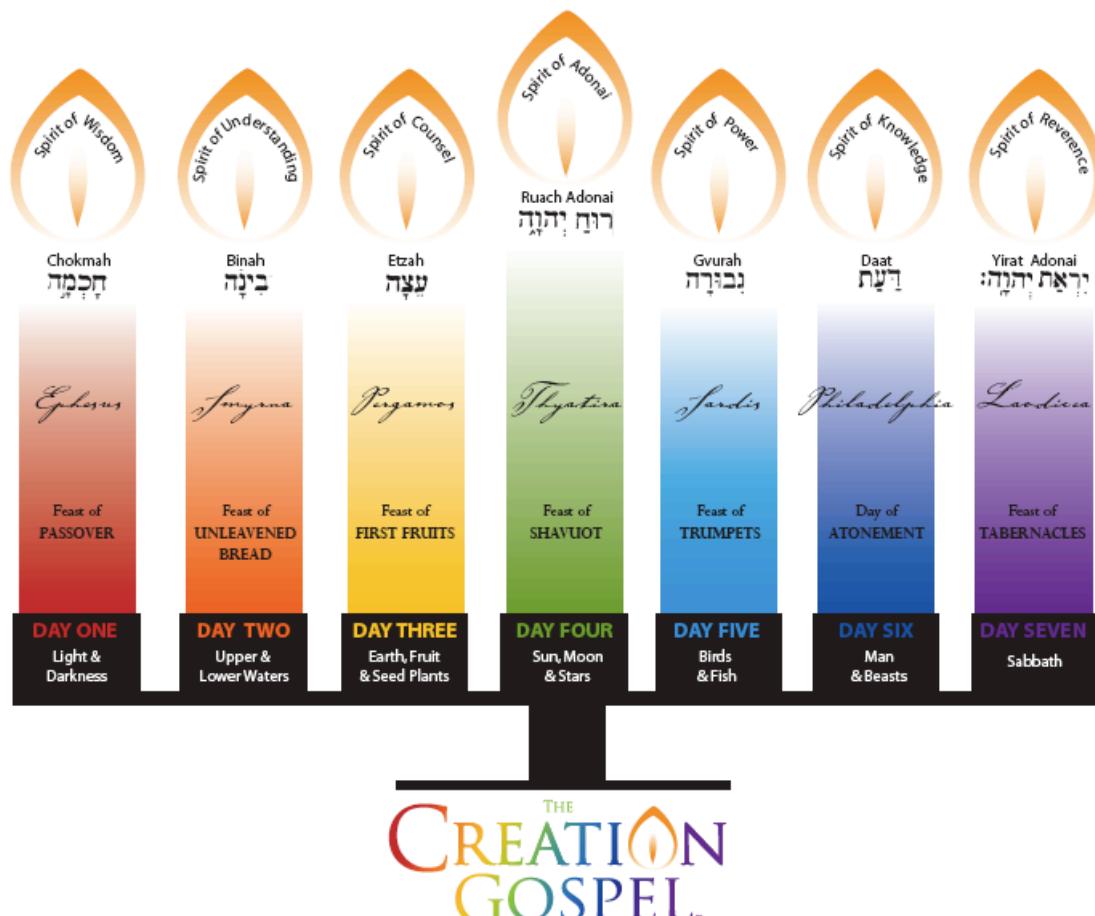
Yeshua : Izina Yesu mu giheburayo risobanura agakiza

Yom habikikurim: Umuganura

Yom Kippur(im): Umunsi wihongerero

Yom Teruah: Umunsi wo kuvuza amahembe,umunsi mukuru w'amahembe, cyangwa Rash Hashanah.

UBUTUMWA BW'IBYAREMWE

©2006 Dr. Hollis Alewine. All rights reserved. No part of this illustration may be reproduced or transmitted in any form or by any means, digital, electronic or mechanical, including photocopying, recording, scanning, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the Publisher.

ISOMO RYA 1

Iminsi irindwi yo kurema

6. Urufatiro rw'Isi

8. Kubikora

10. Inzira ya Yeshua

11. Kuzigama – Ibibazo bitwigisha imbere

IMINSI IRINDWI YO KUREMA

Itangiro: Urufatiro rw'Isi

Byaba bisa n'iby'abana kwiga uko byakurikiranye igihe Imana yaremaga isi. Nyuma yabyo Imana ibona ni byiza. Nyamara abizera bashyushywa umutwe n'ibiganiro birebana nuko hagiye habaho iterambere, urutonde rw'ibyaremwe mu bice bya mbere by'itangiro rwemerwa nk'ihame. Gusobanukirwa ibibuzwa ndetse n'ngororano ku matorero arindwi yo mu Byahishuwe uko byamera kose ni ingenzi kandi ntibibujije ku menya akantu ku kandi, urutonde rw'ibyo Imana yaremye buri munsi. Umwaka w'imbabazi wa adonayi wari wanditswe rimwe mu minsi yo kurema. Abakiranutsi bazuwe kuri umwe kuri iyi minsi. Ibantu byose byashyizweho kandi bitangazwa mu butumwa bwiza mu cyumweru cyo kurema. Urutonde rwo kurema rwabayeho kandi ruriho ruteye gutya :

Umunsi wa mbere Elohimu yagendaga hejuru y'ubusabusa bw'umwijima, hatagira ishusho, Imana iravuga ngo habeho umucyo, umucyo ubaho. Imana ibona ko umucyo ari mwiza ubaho, Imana yita umucyo amanywa, Imana yita umwijima ijoro. Igitondo n'umugoroba bishyirwaho ngo bireme igihe cyitwa umunsi.

Itangiro 1 :1-5, mbere na mbere Imana yaremye ijuru n'isi. Isi itagira ishusho, yariho ubusa busa, umwijima wari hejuru y'umuhengeri umwuka w'Imana yagendaga hejuru y'amazi Imana iravuga iti « habeho umucyo, umucyo ubaho' Imana ibonako umucyo ari mwiza Imana itandukanya umucyo n'umwijima . Imana yita umucyo amanywa, umwijima iwita ijoro.

Umunsi wa Kabiri Elohimu atandukanya cyangwa agabanya Mayim, amazi y'imisozi cyangwa amazi yo mu ijuru , Shemajimu ni amazi yo ku isi.

Itangiro 1 :6-8 Imana iravuga iti ‘Habeho isanzure hagati y'amazi rigabanya amazi n'andi mazi. Imana irema iryo sanzure igabanya amazi yo mu isi y'isanzure n'ayo hejuru yaryo biba bityo.Imana yita iryo sanzure ijuru buragoroba buracya uwo ni umunsi wa kabiri.

Iga amagambo :Itangiro 1 :1-2 :3

Zaburi 104 :30

Umunsi waw a Gatatu : Elohimu ateranya kandi atandukanya amazi yo ku isi kugirango ahumutse haboneke,irema amazi afutse n'uburyo bufasha ibimera gukura no kwera ibimera,ubwatsi butangira gukura hakurikijwe ubwoko bwabyo ibyo Imana ibona ko ari byiza.

Itangiro 1 :9-13 Imana iravuga iti «Amazi yo munsi y'ijuru nateranire hamwe, haboneke ahumutse biba bityo.Imana yita ahumutse ubutaka,iteraniro ry'amazi iryita inyanja. Imana ibonako ari byiza. Imana iravuga iti “ubutaka bumere ubwatsi n'ibimera byera imbuka zikwiriye amako yabyo.Imana ibona ko ari byiza buragoroba buracya, uwo ni umunsi umunsi wa gatatu.

Umunsi wa akane Elohimu arema izuba,ukwezi n'inyenyeri mu buryo bwihariye ngo bitegeke amanywa n'ijoro biva,ndetse n'ibimenyetso by'ibihe cyangwa,cyangwa modim :iri ni ijambo riboneke ku munsi mukuru mu byanditswe by'igiheburayo.Iyi minsi mikuru nka Pasika cyangwa ihema ry'ibonaniro ntiyashyizwe mu byanditswe Zaburi 104:19 yabivuze neza yashyiriweho ukwezi kumenyekanisha ibihe,izuba rizi igithe rirengera niyo mpamvu ibyanditswe bitwigisha kubara indangaminsi yacu dukoresha uburyo ukwezi kugenda kuboneka. Rimwe na rimwe bitera ibibazo kuko izuba rigenga imyaka naho ukwezi kukagenga amezi.

Umunsi wa gatatu ikibazo : Ni iyihe nshinga iranga igikorwa cyo kurema hejuru y'amazi?

Igiti mu giheburayo ni ety. Ni iyihe myitwarire ya etzim (ubwinshi n'ibindi bimera) ?

Nimuganire ukuntu urubuto rwabaho iteka ?

(Umunsi wakane):Reba mu mirongo 14-19 werekane inshinga zashyizwe hamwe zivuga ku zuba n'ukwezi..

Itangiriro 1:14-19 Imana ravuga iti “mu isanzure ry’ijuru habeho ibiba bitandukanya amanywa n’ijoro, birebereho kuba ibimenyetso no kwerekana ibihe n’iminsi n’imyaka, bibereho kumurikira mu isanzure kugirango bimurikre isi, biba bityo. Imana irema ibiva bibiri binini, ikiva kinini cyo gutegeka amanywa n’igito cyo gutegeka ijoro, irema n’inyenyeli. Imana ibishyira mu isanzure ry’ijuru kugirango bivire isi kandi bitegeke amanywa n’ijoro bitandukanye amanywa n’ijoro.Bitandukanye umucyo n’umwijima.

Imana ibonako ari byiza, buragoroba buracya ibonako ari umunsi wa kane. Umunsi wa gatanu Elohimu arema ibiguruka n’ibyigenza mu mazi nkuko amoko yabyo ari naho imbuto zinyanyagirira naho haba kure n’ubwo igiti kitazihagusha umuyaga wazihagusha.

Uku kunyanyagizwa kw’imbuto gutegura kugaburira ibiremwa byo ku butaka kwaje nyuma.Ijambo izane mu hiheburayo ni sharatz bisobanura ngo ibiyigendamo cyanngwa biyigendemo ari byinshi.Umuzi w’ijambo rutz, ntiryakumvikanisha ubusobanuro neza.

Itangiriro 1:20-23 Imana iravuga iti “Amazi yuzuremo ibyigenza byinshi cyane bifite ubugingo kandi inyuni n’ibisiga biguruke mu isanzure ry’ijuru. Imana irema ibifi binini byo mu Nyanja n’ibantu byose byigenza bifite ubugingo,amazi yose biyuzuramo nkuko amoko yabyo ari.Imana ibona ko ari byiza buragoroba buracya ni umunsi wa gatanu.

Umunsi wa gatandatu Elohimu arema inyamaswa zo ku isi na Adamu mu giheburayo ni Umuntu. Mu byo Adamu yari aremyemo Imana ikuramo umugore ufite umubiri n’amagufwa

Itangiriro 1: 24 -27 Imana iravuga iti isi izane ibifite ubugingo, amatungo n’ibikururuka nkuko amoko yabyo ari n’inyamaswa zose zo mu isi nkuko amoko yazo ari n’a matungo nkuko amoko yayo ari n’ibantu byose bikururuka hasi nkuko amoko yabyo ari Imana ibona ko ari byiza. Imana iravuga iti tureme umuntu tureme umuntu agire ishusho yacu ase natwe, batware amafi yo mu

Nyanja n'inyoni n'ibisiga byo mu kirere n'amatungo n'isi yose n'igikururuka hasi cyose. Imana irema umuntu mu ishusho yayo ni ko yaremye umugabo n'umugogore niko yamuremye.

Umunsi wa gatanu, ikibazo.

Ni iki ibiremwa byo mu Nyanja n'ibigurukabihuriyeho muri rusange?

Ni gute icyo bihuriyeho kibifasha kororoka.

Fly : "Ikarita iranga igihugu" Mata 2004

Ikibaya cy'inyanja ituje.

Shaka indi raporo ya Adam no ku iremwa rya Eva mu itangiriro 2.

Ni ikihe cyiguzi byasabye Adamu ngo habeho ikindi kiremwe kimeze nkawe?

Ikindi kiruta isano yacu n'umuremyi wacu ni ikihe cyifuzo gikuru cy'ingenzi cy'ubumuntu bwa Adam?

Umunsi wa karindwi, Elohimu yashyizeho umunsi wo kuruhuka n'imyaka irindwi ya Adonai, imyuka irindwi ya Mesiya uyu munsi ushyirwaho ukuwe mu minsi y'imirimo kandi ishyiraho umunsi w'icyitegererero wa Sabato, cyangwa umunsi w'ikiruhuko wa Sabato. Adamu atumirwa kuruhuka kuri uyu munsi w'Isabato ya mbere hamwe n'umuremyi we. Nubwo Adamu ntacyo yari yakoze. Nk'ishusho ya mbere y'umurimo wa mbere wa Mesiya. Umuntu aruhuka ku munsi w'umurimo w'umuremyi we n'umukiza we kandi agomba gusobanukirwa ko nta ruhare yabigizemo muri uko kuremwa . Mu minsi yakurikiyeho Adamu yise inyamaswa amazina no kwagura ingobyi ya Edeni. Isabato rero yashyiriweho umuntu ntacyo yari kongeraho akiremye bushya. Ubwo ni umurimo w'Imana yonyine.

Itangiriro 2:1-3, ijuru n'isi n'ibirimo byose birangira kuremwa ku munsi wa karindwi Imana irangiza imirimo yakoze. Imana yaruhutse ku munsi wa karindwi imana uyu munsi iwuga umugisha, iraweza kuko ariwo Imana yaruhukiyeho imirimo yakoze yose.

Umunsi wose wahumetswe n'Umwuka wera wa Elohimu kandi urezwa (uwera cyangwa kodesh bisobanura kweza) kuzuza intego zayo z'umwihariko, ni uwuhe munsi Eloyimu yita uwera.

Iyi minsi irindwi yo kuremwa nti yari iyimirimo ya mbere y'imibiri, ahubwo imirimo y'umwuka wo kurema imbibi z'umubiri n'ibindi bikoreshwa kurema.

KUBISHYIRA MU BIKORWA

Kurema byigishijwe n'Umwuka wa Adonai, isi ntiyari ifite ishusho yariho ubusa busa, ahantu hari amazi, igisubizo cyavuzwe na Jambo.Jambo yazanye ikintu agikuye hanze mu busa kibaho,maze haremwa buri kintu mu mwanya wa cyo kiremwa n'umwuka wihamiye wo kuri uwo munsi wo kurema. Uwo mwuka wari mu buryo bwa Jambo wavuzwe.

Ahandi twibutswa ko Jambo wa Elohimu ari umwuka kandi afite imbaraga zo guhamya kurema kwe.Inzandiko za Pawulo zitwibutsa ko Jambo w'Imana afite imbaraga zo kutugundira, twe turi ibiremwa gusa zagenewe kuba inzabya mu buryo bwihariye mu ishusho y'Imana. Kuva kera Imana n'Umwuka,urwabya rufatika twafatiraho icyitegererezo ni Umwuka w'Imana kandi ni twe twentyine mu byaremwe dushobora kuvuga no kwandika dusobanura amagambo y'Umwuka w'Imana urema.Umuntu yaremwe nk'urwabya rufatika iyi myuka irindwi ivugwa yo kurema,kubera iyi mpamvu yaremwe nyuma kugira ngo avuge Jambo urema. Nyuma ye kandi atware inyanja ikirere n'isi abikoresheje imyuka ya Elohimu.

Kubera ko Adamu yariye ibyo kurya yari abujjwe,urwabya rwe rufatika rwaranduye biturutse ku kwigomeka ku Mana ingaruka y'iki cyaha ni urupfu kandi yarabaga mu ngombyi ya Edeni aza kuyanduza akurwa muri iyo ngombyi.Icyi cyitwa urupfu kikanagera ku rubyaro rwe na bo b'inzabya zihumanye.

Ukwigomeka ku mbibi z'imyuka irindwi yo kurema mu buryo bw'icyaha kandi ukwandura kwangiza ubwiza bwo bw'ukurema bitera ubuza karemano.Mu kurema kuboneye ibi biza byaba byarabaye ibitari kamere.Mu kurema kwaraguye,ibi rwose ni ibiza keremano ukwavuye muri ibyo ni ugutegeka biturutse kuri za nzabya zitejejwe.Intumwa Paulo ibisobanura itya "Ubushobozi bwa mutu bwo kubumbatira ubwiza bw'isi karemano igihe cyose yihitiramo icyaha,cyangwa kamere,abirenza Umwuka w'Imana ugomba gukora muri rwa rwabya rw'umubiri.Abakirisitu badafashije na bo bareba ku myitwarire nk'iyi bakaba abanyamubiri.Ibi rero byayobya umuntu utari kumwe n'abavugabutumwa b'abakirisitu.Ese twese ntitwaba turi abanyamubiri? Imvugo iteye itya yatandukanya ab'ubutumwa bwiza n'abamenya byinshi ku birebana n'inzabya za kamere bahatwa n'Umwuka Wera n'imyuka ya Satani.

Mikveh ni ikidendezi cy'amazi bogerezamo ibintu n'abantu bakiyuhagiriramo bakezwa iyo barimo mu bwami bw'urupfu akaba ari ho abakirisitu bafatira kuri mikveh iyo babatizwa.

Iyi mirimo ishobora kubera ba nyirayo myiza cyane ku myuka irindwi y'Imana iyo duhisemo ko tuberanye n'inyigisho ze zo kuyobora Umwuka we ku isi ngo abizitire.Si ikintu kibi kuba uwa kamere kuko bisobanura ko tukiri bazima.Ni ikintu kibi kuba muri kamere iyo tutaberanye n'umwuka urema wa Elohimu ni ikintu cyiza kuba muri kamere kuko byamerera umwuka urema wa Elohimu kuzana ubugingo n'umucyo ku isi.

Mu minsi mike hari abakiranutsi bake ba Adonayi yakoresheje ku isi basigara ku mbibi z'imyuka irindwi yo kurema kuko yagombye kweza isi akoresheje Mikveh ahera ku bakiranutsi bake b'abagabo n'abagore.Kwica amategeko, urwango,kwiba no kurenganya abakene birwanya cyane imyuka irindwi yaremye isi.

Iyi minsi irindwi yo kurema si yo mirimo ya mbere y'umubiri,ahubwo imirimo y'umwuka irema imbuto z'umubiri by'umwihariko urwabya rw'umuntu, umwuka aragenda iyo umuntu agundiye isi uko iteye.Iyo umwuka wa Adonayi ukomeza kuba kuri Adamu(warimo Eva) bari kurema byuzuye. Iyi ni ishusho ya Mesiya.Umwuka wa Adonayi uguma kuri Mesiya kuko ari Itangiriro

ry'ibaremwe byose,kuri we hahora imyuka irindwi yo kurema Mesiya wuzuye imirimo ya Adonayi.Mu Baheburayo aya mahoro asobanura, Shalom.

Shalom ntibisobanura gusa kuguma,ahubwo ni ukuzuza no kuzuriza.Nuach, aho izina rya Nowa ryaturutse,ni ukubiranga neza mu Giheburayo gifatika no gusigarana amarangamutima.Shalom ni ugusigarana amahoro kandi bikubiyemo umurimo mwiza w'imyuka irindwi yo kurema.Ku bw'iyi mpamvu, indamutso y'ibanze ya buri munsi w'isabato ni 'Shabbay Shalom!"

Umurimo wose w'Umwuka wuzurira muri Mesiya,nta muntu wawufatira umwenda,kunda Adamu wa mbere yafashe umwenda wa buri munsi yaruuhukagaho.Kwikorera umurimo byakozwe ku isabato bihakana umurimo w'umwuka wa Mesiya noneho ukohereza ikimenyetso mu ijuru ko dukunda umurimo w'intoki zacu bwite, imirimo ya kamere,ku mirimo y'Umwuka.Ibantu bishygikira ubugingo ku isabato byerekeza ku kiruhuko cy'umwuka kubwo kurema kwaguye byaba bikubiyemo gukira cyangwa kuvura abarwayi no kubitaho,kwikubira n'ibyo mu butaka.

Yeshua yari ahari igihe cyo kurema kandi kandi ni imfura yo kurema hose kwabayeho.Yeshua ni Itangiriro ryo mu itangiriro.

Ibyahishuwe 3:14: Wandikire malayika w'itorero ry'i Lowadikiya uti "Uwiyyita Amen,umugabo Wo guhamya kandi ukiranuka w'Ukuri inkomoko y'ibyo Imana yaremye".

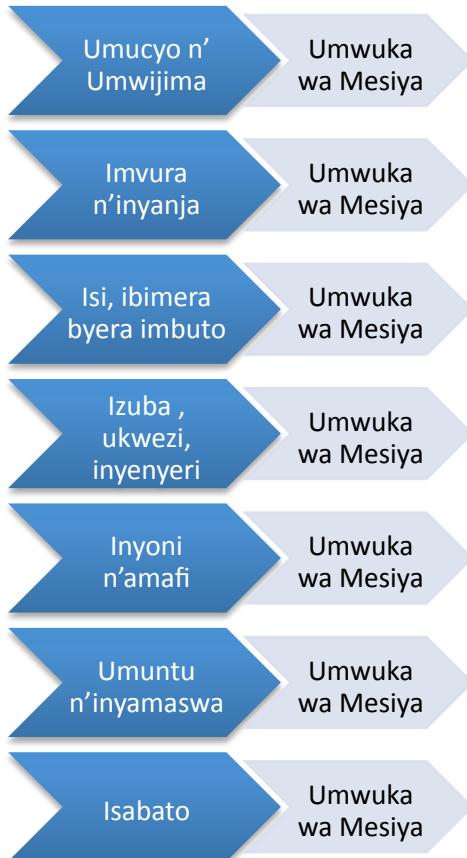
Yahana 1:1-3 :Mbere na mbere hariho Jambo,Jambo uwo yahoranye n'Imana kandi Jambo yari Imana,Uwo yahoranye n'Imana mbere na mbere.Ibantu byose ni We wabiremye,ndetse mu byaremwe byose nta na kimwe kitaremwe na We.

Abakorosayi 1:15 Ni na We shusho y'Imana itaboneka ni na We mfura mu byaremwe byose.

Gusobanukirwa icyumweru cy'ibaremwe ko umugambi wose w'agakiza no gucungurwa k'umuntu kwa Mesiya Yeshua kwashyizwe muri iki cyumweru gisa n'umuhandwa w'inzira ndwi, cyangwa mu Giheburayo Derek.

Derek mu Giheburayo bisobanura inzira cyangwa akayira,tugomba kugendera munzira kugira ngo tugendere mu myuka irindwi y'Imana,dushygikire Data ndetse tubone ibyo Data adusaba. Iyi ni inkomoko yo gusobanukirwa kugendera mu mwuka icyo ari cyo.

INZIRA YA MESIYA YESHUA

ISOMO RYA 2

Umwuka w'Ubwenge

Umwuka wo kumenya

Umwuka w'ubujyanama

Umwuka wa Adonayi

Gucengera mu mwuka wa Adonayi

Umwuka w'imbaraga

Umwuka w'ubukuru bwa Adonayi

UBUTUMWA BW'IBYAREMWE

KUBAKA UBUMENYI

Ibibazo byo gutekerezaho

1. Ahari iyo Mesiya yeza isi ho ibyaha,imyaka yari kuza mu murongo n'amezi. Ku rundi ruhande niba Adonayi yarashatse ko biba mu murongo umwe yaba yarifuje gutandukanya ibiva.Nyuma ya byose habayeho icyakomotsweho n'umucyo kuva ku munsi wa mbere.Ni iki ubitekerezaho?

2. Ibyahishuriwe Yohana bivugako mu murwa wera,nta kwezi,nta zuba bizava ukundi kubera ko kuboneka kwa Adonayi ari umucyo wawo,amezi azamenyekana n'impinduka zindi zabaho.

Ibyahishuwe 22:1:Anyereka uruzi rw'amazi y'ubugingo rubonerana nk'isarabwayi ruva ku ntebe y'Imana n'umwana w'Intama, rutembera mu nzira nyabagendwa hagati.Hakurya no hakuno y'urwo ruzi, hariho igitu cy'ubugingo cyera imbuto z'uburyo cumi na bubiri;cyera imbuto z'uburyo bumwe uko ukwezi gutashye. Ibibabi byacyo byari ibyo gukiza amahanga.Ibiti byo mu ijuru bizamenya ihindagurika ry'amezi ariko ni gute amahanga azamenya moedim(ibihe)?

3.Subiramo,Itangiriro 1:17,inshamake y'umunsi wa kane wo kurema ni uko imico y'izuba,ukwezi n'inyenyeri byaremwe kugira ngo:

- a) Bitange umucyo ku isi
- b) Bitegeke amanywa n'ijoro
- c) Bitandukanye umucyo n'umwijima

Ni gute inshamake y'umurongo wa 17 y'umunsi wa kane isa n'umunsi wa mbere, murongo wa gatatu?

4.Reba umurimo w'umunsi wa kane nk'ihame riyobora kurema.Werekane ku gitereke cy'itabaza /Memorah/ ntiwibagirwe koturi guteganya.

Iri hame riyobora ritegeka ibihe bibiri n'iminsi mikuru,ni moedim ibihe).Hari iminsi mikuru itatu abisirayeli bagombaga kuzamuka bajya;Yerusalem mu kuramya Imana. Pesach (Pasika),Shavuot(Pentekote),na Sukkot(iminsi mikuru y'ingando) iyi ni iminsi mikuru ya mbere, ya kane, n'iya karindwi, moedin (ibihe).Menya ko iyi minsi itatu ijyana n'inshamake yo mu itangiriro

1:17

Pasika	Shavuot (Pentekote)	SUKKOT (Umunsi mukuru w'ingando)
• itanga umucyo ku isi	• Itegeka amanywa n'ijoro	• Utandukanya umucyo n'umwijima

- A. *Mu nyandiko y'iminsi yo kurema,ni iyihe minsi yakozweho imirimmo?*
Ni uwuhe munsi usaba ikiruhuko n'umucyo?
- B. *Soma Yohana 5 n'Abaheburayo 4 :1-10 muri iyi mirongo tuvuze ni uwuhe munsi mukuru uteganywa barebera muri Yohana 5 :1*
- C. *Vuga ukuntu gukira indwara ubu byubaha ubutumwa bw'ibyaremwe bishingiye ku isabato n'ijambo Shalom*

IMYUKA IRINDWI Y'IMANA

Itabaza ry'izahabu,cyangwa menorah ry'ihema ry'ibonaniro rya Isirayeli ryari rifite ibantu byinshi by'ingenzi,icya mbere ryari igice cya zahabu itunganyijwe, gisobanura ukutaganywa n'iteka.Ibi byibutsaga abatambyi bakoraga umurimo muri icyo mu gitondo n'umugoroba ko ari inshingano y'umuntu kuba urwabya rukiranuka rw'emyuka irindwi ya Elohimu ku isi ibihe byose.Itabaza ryahoraga ryaka kugira ngo rirwanye imbaraga z'umwijima.Kutagabanywamo ibice kw'itabaza byari ikimenyetso cy'ubumwe bw'Umwuka Wera.

Imyuka irindwi ya Adonayi ntitandukanye n'Umwuka Wera.Kuvangura imyuka byaganisha ku byaha byo gusenga ibishushanyo,byumwihariko aho abantu bakura umwuka w'imbaraga kuruta umwuka wo kumenya.Itandukaniro ku byaremwe buri gihe riganisha ku bumwe mu Mwuka wera umwe.Amashami ya Menorah yerekanye ko ubushobozi bw'Umwuka Wera wo kwera imbuto mu byaremwe ;imbuto z'Umwuka Wera.Kubera ko Adamu yari yararemanywe ishusho y'Umwuka w'Umuremyi,Adonayi n'umuntu basangira itabaza rikorera mu muntu.

Imigani 20 :27,Umwuka w'umuntu ni urumuri yahawe n'Uwiteka rusesengura ibihishwe mu mutima.

Ibikoze ihema ry'ibonaniro ni kimwe mu bimenyestso byinshi Adonayi akoresha kuzana amabwiriza y'imyuka irindwi ye. Ku rundi ruhande akoresha amaso,iminsi,amazi,umuriro n'ibindi.

Iyahishuwe 5 :6,nuko mbona hagati yaya ntebe na bya bizima bine no hagati ya babakuru, umwana w'intama ahagaze usa n'uwatambwe, afite amahembe arindwi ariyo myuka y'Imana itumwa kujya mu isi yose. Na none Umwuka urarangwa nk'amaso.

Zakariya 4 :6 Aransubiza ati « Ijambo Uwiteka atumye kuri Zerubabeli ngiri ati "Si ku bw'amaboko kandi si kubw'imbaraga ahubwo ni ku bw'Umwuka wanjye.Ni ko Uwiteka Nyiringabo avuga.

Amaso y'ikiremwa muntu yareba ahantu hanini ku cyo itabaza ry'Imana ryemerewe gutangaho umucyo n'iyerekwa ry'Umwuka.Kuko ibyanditswe biranga ibikorwa by'imyaka yashize y'umutambyi mukuru Eli igithe yari amaze guhuma maze mu ihema ry'ibonaniro hakajya hakorerwa ibintu bibi maze akanga gucyaha abana be yibyariye bari bafite uruhare mu guhumanya ibiro by'ubutambyi.

1 Samuel 3 :1-4 Uwo mwana Samuel yakoreraga Uwiteka imbere ya Eli.Kandi muri iyo mins ijambo ry'Imana ryari ingume,nta kwerekwa kwari kweruye. Icyo gihe Eli yari atangiye guhuma, atakibona, bukeye mu maryama ajya ku buririri bwe,itara ry'Imana ryari ritarazima kandi Samuel yari aryamye mu rusengeri rw'Uwiteka aho isanduku y'Imana yabaga. Maze Uwiteka ahamagara Samuel nawe ati «Karame ».

Iyerekwa ryo gukora imirimo y'ubutambyi ni isoko y'Umwuka,Umwuka wa Eli wari warakuranye intge nke kandi wari uri hafi kumuvamo.Amayerekwa cyangwa amahishurirwa y'Umwuka nti yari amenyerewe Umwuka wa Samuel muri icyo gihe yari umwana muto ufite iyerekwa agitangira ndetse n'Umwuka mushya yarahamagariwe gukora umurimo w'Imana ahera imbere ya Eli. Kuva ubwo Abisirayeli bamanya uburyo bw'Umwuka bwuguruye kubera ko yari afite iyerekwa kandi akajyana no kubaha Umwuka.

Ku rundi ruhande Eli n'abahungu be bapfuye imfu zidasanzwe kuko batari bafite iyerekwa ry'Umwuka no kubaha umwuka. Batukishije inzu y'ubutambyi kandi ntibarinze itabaza rya Adonayi ryaka rishashagirana rukomeza urwabya rugaragaza kubahisha ibyaremwe byose.

Yobu 21 :17 Ni ryari itabaza ry'abanyabyaha rijya rizima,ibyago byabo bikabageraho,Imana ikabitura imibabaro ibitewe n'uburakari bwayo ?

Mwige inyandiko kuva 25:31-37

Yesaya 11:1-2

Ibyahishuwe 4:5

Ibyahishuwe 2:1-3

Ibyakozwenintumwa 2:1-3; umunsi wa Shavuot (Pentekoti) usohoye bose bari hamwe mu mwanya umwe bahuje umutima. Nuko umuriri ubatungura uvuye muijuru umeze nk'umuyaga uhuha cyane ukwira inzu bari bicayemo. Haboneka indimi zigabanijemo gisa n'umuriro, ururimi rujya ku muntu wese wo muri bo.

Kuzimya itara k'umuntu ni urupfu rwe.Rwaba ari urupfu rwiza niba itara rye atari icyaha.

Imigani 21:4 kurebana igitsure n'umutima w'ubwibone,ni byo rurimi rw'abanyabyaha byose ni icyaha.

Abanyabyaha bashobora kugira indi menorah, ibihe ku murimo mu mibiri yabo, imirimo y'ibyaha no guhatiriza imyuka y'ibibi.

Imigani 6:16-19, hariho ibintu bitandatu ndetse birindwi Uwiteka bimubera yanga bimubera ikizira ; amaso y'ubwibone,ururimi rubeshya,amaboko avusha amaraso y'utariho urubanza,umutima ugambirira ibibi, amaguru yihutira kugira urugomo,umugabo w'indarikwa uvuga ibinyoma,n'uteranya abavandimwe.

Ibintu birindwi Adonayi yanga ni igisubizo cy'itabaza cy'umwuka w'ibibi byo umuntu yahisemo maze akabirutisha itabaza ryera rya Adonayi.Iyo myuka mibi yashaka gutwara urwabya rw'umuntu ngo rutabikwe.

Icyitonderwa indimi z'umuriro zagumye ku bigishwa ba Yoshua, mu mwanya imyuka irindwi ya Adonayi izaguma ku ishami rya Adonai muri Yesaya 11

Sobanura gusendezwa Umwuka Wera icyo bisobanura.

Yakobo yerekanye atya itabaza ry'abanyabyaha

Yakobo 3 :5-6 n'ururimi narwo niko ruri.Murebe namwe naho ishyamba ryaba ari rinini rite uburyo ritwikwa n'agashashi gato cyane,kandi ururimi ni umuriro yemwe ni ububi bungana n'isi !

Ururimi rwashyizwe mu ngingo zacu nirwo rwonona umubiri. Maze iyo myuma mibi imuvutsa amavuta y'Umwuka Wera akomeza ibyaremwe byose. Amavuta y'Umwuka Wera aza aza aciye mu mibabaro,ari yo mpamvu dutegetswe gusangira imibabaro ya Yeshua Mesiya.Nta Elayo

mbisi mu itabaza. Ahubwo Elayo ibanza guhonyorwa kugirango itange amavuta. Uyu ni umugani w'abakobwa batanu babanyabwenge. Amavuta y'abanyabwenge aboneka kabanje gushyirwaho igititu kandi twizeye amavuta asaga y'itabaza ry'Umwuka.

Mu mibabaro yo kureka icyiza n'icyera tuzimya itabaza ry'abanyabyaha ryagerageza kwakira muri twe. Uru ni urupfu rwa kamere rwihutira kurwanya Umwuka Wera wa Adonayi,kandi ni urupfu rwiza kuko rwirukana amaso y'ubwibone,kwirarira amagambo atandukanya inshuti zagatandukana.

Imyuka irindwi ya Yeshua Mesiya ni yo dushaka kugira ngo tubambe ihema ry'ibonaniro buri munsi mu mibiri yacu.

Yesaya 11 :1-2 Mu muryango wa Yesayi hazakomoka agashami mu mizi ye hazavuka ishami ryere imbuto ; Umwuka w'Uwiteka azaba kuri We,Umwuka w'ubwenge n'uwubuhanga,umwuka wo kujya inama,uw'imbaraga,umwuka wo kumenya Uwiteka n'Uwo kumwubaha.

Mu mibabaro yo kureka ibyiza n'ibyera, tuzimya itara ry'abanyabyaha rishobora kugerageza kwakira muri We.

❖ UMWUKA W'UBWENGE CYANGWA RUACH CHOKHMAH

Umwuka w'ubwenge si ubwenge bwa kavukire nkuko bivungwa mu rurimi rw'Icyongereza no mu Giheburayo.Ni ubwenge bw'ibanze,bukaba ari ubwenge buhabwa buri kiremwa muntu.Bitekerezeho nko koga,kubaka amatafari, umwuka w'ubwenge ni ukugira ibitekerezoz bivumbura,umwuka wa vuba ukorera mu mutima.

Zaburi 90:12 Utwigishe kubara iminsi yacu, uburyo butuma dutunga imitima y'ubwenge.

Mu kumva umunsi umwe w'ibyaremwe ni icyitegererezo twakurikira. Elohimu utagira aho ugarukira ntiwapima ibyo akora mu munsi umwe cyangwa mu cyumweru ni na ko bimeze ntiwabasha kubara imirimo y'Umwuka Wera mu gihe runaka wakwita umunsi umwe, cyangwa umunsi umwe wo kurema. Yashyizeho icyitegererezo kugira ngo natwe dushobore kubara umunsi umwe wo kurema.

Yashyizeho icyitegererezo ngo natwe dushobore kubara iminsi yacu,We rero ntagira aho agarukira nyamara inzabya zo mu isi zo zigira aho zigarukira ku gihe runaka.

Igihe cyacu kizaza giterwa n'ubushobozi bwacu bwo kwicisha bugufi tubiheshejwe n'Umwuka Wera imbere ya Elohimu ufite ubwenge bwose. Niba duca bugufi kandi tukabara neza iminsi yacu mu bwenge bijyanye n'imyuka irindwi ya Adonayi tuzagaragaza umutima wuzuye Umwuka Wera mu kuboneka kwa Mesiya Yeshua wacu. Urwabya rujya kubaho iteka ryose Imana yari ibizi birababaje kubona inzabya zose ziriho ku isi ziri kwirarira nyamara ziri gusuzugura gupfa kwazo. Ubwenge ni imbaraga z'umutimanama w'umuntu ubwe uko tubibona

bwa mbere kuri Elohim, Umuremyi, kandi ibikorwa byacu byo kubaha Imana bya mbere. Iyo ivuze ngo habeho ni urukundo rwa mbere rutekereza ku mucyo wa mbere w'ibyaremwe.

Ubwenge buvugwa ku ruhare rw'umuntu mu gitabo cy'Imigani nk'umugore uririra inyuma y'umugabo ahantu hahurirwa n'abantu benshi ameze nk'utagira ubwenge uhamagarira ahantu hameze nabi. Ubwenge busaba umwana w'umusore kwiga umuntu ufite ubuzima buzira umuze n'inzira nziza z'umuremyi.

Mwige ibyanditswe Imigani 1:8

Ubugwaneza

Kumenya kubaha Adonayi

Urufatiro rw'indi myuka na Adonayi

Imbuto z'ubwenge

- *Ziraboneye*
- *Ni izamahoro*
- *Gutekereza neza*
- *Zigira impuhwe*
- *Zirizerwa*
- *Ntizigira uburyarya.*

Umwuka w'ubwenge dushishoje neza uhujwe n'umwuka wo guhishurirwa ibya Adonayi, rimwe na rimwe byitwa kubaha Adonayi. Na none guhuzwa n'imyumvire y'ubugwaneza imbere y'umuremyi. Guhishurirwa umuremyi wacu bituganisha kukurarika umwuka w'ubwenge mu buggingo bwacu. Abantu birarira bashobora kwiga gake, kuko hari icyumba gito kuri bo bageneye ubwenge bw'Imana niba umutima waramaze kubyimba kandi ukuzuzwa no kwirarira ndetse n'ubwenge bwa muntu, ubwo ni ubukene bwo guhura n'umwuka w'ubwenge n'ukuri.

UMWUKA W'UBWENGE NK'ICYATUMYE HABAHO KUREMA

Imigani 8:12

Uwiteka mu itangiriro ry'imirimo yarangabiye, ataragira ikindi arema. Uhoreye kera kose narimitswe, uhoreye mbere na mbere isi itararemwa. Ikuzimu hatarabaho naragaragajwe, amasoko adudubiza amazi menshi ataraboneka. Imisozi miremire itarahagarikwa iyindi itarabaho naragaragajwe. Ubwenge bwagabiwe mu itangirirory'inzira yabwo 'ibi birasobanutse neza ijambo rya mbere ry'igice cya mbere cy'itangiriro, B'reishbar, Elohim....., cyangwa mbere na mbere, Imana.....). Inzira yabyo n'indi nshoberamahanga. Rimwe mu mazina ya mbere y'itsinda rya Yeshua ry'abigishwa ryari rya inzira. Abigishwa intumwa n'abizera ntibakurikiye inzira ya Yeshua ahubwo bakurikiye inzira ya Elohim washinze mu cyumweru cyo kurema binyuze mu ishami rye ry'Umwuka

Wera.Inzira ni ukubabaha ubwami bufatika bwo kurema guhumetswe kandi gutegetswe n'Umwuka Wera. Uwambere muri iyo myuka wavuye aho uri ni umwuka w'ubwenge.

Imigani ntirimo gusa inshoberamahanga ziganisha ku mwuka w'ubwenge nk'icya mbere cyo mu kurema. Umuhanuzi Yeremiya yaravuze ati “Yaremesheje isi ububasha bwe,yakomeresheje isi ubwenge bwe,kandi ububasha bwe nibwo yabambishije ijuru. **Yeremiya 51:15**

Uyu murongo cyo ugamije umwuka w'ubwenge wabanjirije itandukana ry'isi n'ijuru n'umwuka wo kumenya. Wiranze nkukora ku munsi wa kabiri wo kurema.Ubu rero twahamya neza dushyira imyuka ibiri ya Adonayi ku minsi yayo ikurikirana uko yakoze;uw'ubwenge ku munsi wa mbere n'uwo kumenya ku munsi wa kabiri.

Umwuka w'ubwenge wari uhari maze uzana umucyo wa mbere wo kubaha mu mwijima n'icuraburindi amanywa ya mbere. Ibi bihagarariye uko umwijima w'ubujiji bw'icyaha umuntu yasubiza ko umwuka w'ubwenge uhora kuri Mesiya Yoshua.

Umubwiriza 2:13 Nuko mbonako ubwenge buruta ubupfapfa nk'uko umucyo uruta umwijima.

Zaburi 104:24 Uwiteka erega imirimo yawe ni iy'uburyo bwinshi, yose wayikoresheje ubwenge, isi yuzuye ubutunzi bwawe.

Ikibazo

Ni gute Umwuka w'ubwenge winjiza umunsi wa mbere wo kurema inkomoko y'umucyo ku isi? Mbese umwuka w'ubwenge waba ufite ikintu wakoze ku munsi wa mbere wo kurema?

¶ UMWUKA WO GUSOBANUKIRWA CYANGWA Ruach Binah

Hari uburyo byibuze bubiri bwungikanyijwe busobanura Binah. Icyambere ni itandukanya cyangwa ishyirwa ryo mu byiciro. Binah umwe yakora itsinda risa n'ibantu cyangwa ikintu kitari icy'iri tsinda. Ibi bisobanura rimwe na rimwe nk'irondora ry'imyuka. Inkomoko y'ijambo Binah cyangwa Turuah riva ku ijambo ry'Igiheburayo Boneh cyangwa kubaka. Yeshua yaje nk'umwubatsi kugira ngo yerekane umwuka wo gusobanukirwa.Binah bishobora gusobanura kubaka cyangwa gusobanukirwa (kumenya)uhereye mu kubaka iby'ubwenge. Dushobora kubaka uburyo bwinshi bwo kumenya.

Ikintu gishimishije kibangikanye n'umwuka wa wa Binah (wo kumenya) ni uko hombi isobanura kubaka ubu busobanuro ni ubwa kabiri ku rutonde, igendanye n'umubare kabiri mu Giheburayo (inyuguti ya kabiri kurutonde rw'inyuguti alphabet) ni beit,dusobanuye ku buryo bworoshye bisobanuye rivuga inzu.Inzu ni ubundi buryo iyo turebeye mu Byanditswe turebeye ku rusengero.Ijambo ry'Igiheburayo ry'Umwuka ni Ruach,rikaba izina riri mu gitsina gore rwose harimo agakino gashimishije.

Imigani 14:1Umugore w'umutima wera yubaka urugo.

Ubwenge ni Umwuka wa mbere wa Adonayi kandi gutandukana kwe kwa mbere ni ukubaka urugo rwe.Ubuturo bw'umwuka wa Adonayi,kuva ku ihema ry'ibonaniro na nyuma yaryo urusengero rwarubatswe kugira ngo Adonayi ashobore gutura mu bantu,si ibwiriza ubwaryo,hari isi yo kumenya muri iriya mvugo ngufi.Umwuka w'ubwenge wakoreye bwa mbere mu mwuka w'ubwenge, ujya ku murimo ako kanya wo kubaka ubuturo bw'umwuka wera wayo ku isi.

Gusa igihe urwo rusengero rwarangije ku munsi wa gatandatu ni wo munsi umuntu yaremewe kugira ngo yakire uwo mwuka wera.

Mwige Ibyahishuwe

Imigani: 9

Imiterere y'Umwuka wo Kumenya

- *Urasobanura*
- *Uratandukanya*
- *Urubaka*
- *Urategura*
- *Urashungura*
- *Uhaza n'ubumana*
- *Uteranya amazi y'umwuka(yo mu ijuru)kuyobora(amazi yo ku isi)ya kamere.*

Nko kwiyibutsa, umwuka wo kumenya wategetswe gutandukanya amazi n'andi mazi ku munsi wa kabiri wo kurema.

Yeremiya 51:15 (Ni We)yaremesheje isi ububasha bwe yakoresheje isi ubwenge, kandi ubuhanga bwe ni bwo yabambishiye ijuru.

Gutandukanya iremwa mbere y'icyaha byaba byiza ntibiteza urupfu nkuko byaruteje nyuma y'icyaha.Gutandukanya amazi n'andi mazi ku munsi wa kabiri;Elohimu ashviraho uburinzi bw'isanzure bw'ijuru,ingabo yo kurinda isi, imirasire y'izuba yakwangiza n'igituma ibintu bikura n'igitera ubuzima ku isi. Gutandukanya ni ngombwa mu rwego rwo gushyira hamwe amazi ku munsi wa gatatu kugirango ubutaka bwumutse buboneke n'ibyatsi nabyo bikure. Tekereza ku mwuka wo kumenya nk'ubushobozi bwo gutandukanya ibibigize no kubaka mu rwego rwo gutegura ibidukikije byinshi byiza kugira ngo twakire imbuto z'ubuzima bw'ejo hazaza.

Mu mvugo yo kubaka urusengero rw'ukuri, uku gutandukanya ibikoresho n'ibyo mu ruganda ni ngombwa ni ngombwa mbere yuko inzu yubakwa. Uyu ni wo mutwe w'ijambo gutteranywa.Mu magambo y'ibitekerezo kandi batekerezaho umuntu ashobora gutandukanya urufunguzo rw'ihame cyangwa amabwiriza n'ibyo wahawe maze ugatangira kubishyira mu nzego.Ku rutonde no gushushanya ibitekerezo byaganisha mu nzira zisa zityo.

Yabikora mu magambo nta bikorwa cyangwa agatondeka ibitekerezo. Ayo magambo nta bikorwa yakwagura ibitekerezo mu gihe gikurikiraho ibikorwa bikabona kuza nyuma.Iyo igerageza ribaye nk'igisubizo cyo gukoresha umwuka w'ubwenge no kumenya kubaka ibitekerezo),tuba twateye intambwe tujya mu mwuka w'ubujyanama.Umwuka w'ubujyanama uzagerageza ayo magambo atagira ibikorwa yakura hanze ubugingo n'indabyo mu buryo nyakuri.

UMWUKA W'UBUJYANAMA CYANGWA RUACH ETZAH

Umwuka w'ubujyanama ni ugushyira mu bikorwa imyuka yombi;uw'ubwenge no gusobanukirwa mu buryo nyakuri cyangwa mu buryo nyabwo cyangwa kugira inshuti irambye.Igeragezwa ry'ukuri ry'Umwuka w'ubujyanama ni ubushishozi bwo kwakira inama,umuntu ashobora kwakira ubwenge buvugitse neza nyamara agafata umwuka wa Binah wo kurobanura niba ari ukuri cyangwa inyigisho z'inzoka.Aha ni ho umwuka w'ubujyanama ukura izina ryawo.Ubujyanama mu Giheburayo ni etzah,umuzi wa ryo ni etz, bisobanura igit.Rimwe na rimwe ibiti bisobanura ubujyanama mu byanditswe, nko mu biti by'imikindo bya Debora cyangwa mu biti by'imyeloni.Birumvikana inzoka yatanze ubujyanama butari ubw'ubwenge bujyanye n'igit cyera imbuto zihumanye.Umunsi wa gatatu wo kurema waranzwe no kuboneka kw'ibimera byera imbuto by'umwihariko ibiti (etzim).Bityo umwuka w'ubujyanama uhuzwa n'umunsi wa gatatu.Ku munsi wa gatatu wo kurema ibiti etzim).Bityo umwuka w'ubujyanama uhuzwa n'umunsi wa gatatu wo kurema ibiti byera imbuto byavuzwe ngo bibebo.

Itangiriro 1:11-13 Imana iravuga iti "Ubutaka bumere ibyatsi n'ibimera byose byerere imbuto ku butaka n'ibiti byerere imbuto ku butaka,igiti cyose cyere imbuto zikwiriye imbuto zacyo.Ibimera byose byere imbuto zrimo utubuto twabyo dukwiriye amoko yatwo.Imana ibona ko ari byiza, buragoroba buracya.Uwo ni umunsi wa gatatu.

Mu rutonde umwuka w'ubujyanama ni uwa gatatu ni umuyoboro ukomeye ku byabaye mu muzuko wo mu byanditswe.Ivuga umuzuko wa Yona mu buryo buzimije nk'ikimenyetso,umunsi w'ingenzi cyane wa gatatu wo kuzuka ni uwa Yeshua. Umunsi wa gatatu wo kuzuka ugendanye n'inyungu ya gatatu y'igihembwe. Inkomoko y'ijambo Gamal bisobanura kwera imbuto,guhisha kw'imbuto,guhemba,kubona inyungu cyangwa kubona ibihembo.

Guhisha kw'imbuto ku munsi wa gatatu birahamya uyu mutwe wo guhisha kw'imbuto.Ubwoko bumwe bw'inshinga "gamel" bisobanura kumurika umwana. Mu bihugu bimwe na bimwe bagira umuhango wo kumurika umwana mu gih ecy'imyaka itatu. Bijyanye nuko igit cyakwerera imyaka itatu kigasarurwa mu mwaka wa kane.Umuhinzi ntiyarya imbuto za cyo bitaragera ku myaka itatu.

1 Samuel 1:20:Igihe gisohoye Hana asama inda bukeye abyara umwana w'umuhungu amwita Samweli kuko yari yaramusabye Uwiteka.Maze uwo mugabo Erukana n'abo mu rugo rwe bose barahaguruka bajya gutambira Uwiteka igitambo cy'uwo mwaka no guhigura umuhigo.Ariko

Hana ntイヤヤヨ abwira umugabo we ati “ Sinzajyayo umwana ataracuka ariko namara gucuka nzajya kumumurikira Uwiteka agumeyo iminsi yose.” Umugabo we Elukana aramubwira ati “kora icyo ushaka. Ugume aha kugeza ubwo uzamucutsa. Cyakora Uwiteka nakomeze ijambo rye”. Nuko uwo mugore aguma aho yonsa umwana we kugeza aho yamucukirije. Amaze ku mucutsa aramuhyana I Shilo mu nzu y’Uwiteka kandi umwana yari akiri muto nuko babikira imfizi bazanira Eli umwana. Uwo mugore aravuga ati ‘Nyagasani, ndahiye ubugingo bwanjye ninje wamugore wari uhagaza iruhande rwawe bwabundi nsaba umwana Uwiteka. Uyu mwana ni we nasabye kandi Uwiteka yampaye icyo namusabye. Ni cyo gitumye mutura Uwiteka, azaba uwatuwe Uwiteka iminsi yose yo kubaho kwe.” Ni ko Hana yaseneye Uwiteka aho ngaho.

Imiterere y’ubujyanama

- *Kwigisha Torah ya Adonai*
- *Kwera imbuto nziza n’ubuturo*
- *Utanga ibyiringiro by’eo hazaza*
- *Iteka*
- *Izuba rikurikira umwijima uhuza umuntu n’ahandi*
- *Kugubwa neza*
- *Igerageza ry’ukuri n’Umwuka w’ubujyanama nuko wakira*
- *Uhereye ku byo uzi by’utubuto*

Sobanura niba iyi miterere ari yo cyangwa atari yo.

Abalewi 11:23 Kandi nimugera muri icyo gihugu mukamara gutera ibiti by’amoko yose byera imbuto ziribwa, muzabanzé guhwanya imbuto zabyo no kudakebwa k’umuntu bizamare imyaka itatu bibabereye nk’ibitakebwe. Ariko mu mwaka wa kane, imbuto zabyo zose zizabe izerezwe gushimisha Uwiteka. Mu mwaka wa gatanu abe arimo mutangira kurya ku mbuto zabyo kugirango bijye biberera umwero wabyo. Ndi Uwiteka Imana yanyu.

Birumvikana ko aya mabwiriza yubahirijwe kuva kukuremwa kuko ntagifite ubuzima yaba ifi cyangwa inyonu yashoboraga kuribwa bitageze mu munsi wa gatanu wo kuremwa. Ku munsi wa kane ujyanye n’Umwuka Wera, imbuto zasigirwaga Adonayi. Mu masomo azakurikiraho azaba ari ukureba imbuto umunsi wa kane wo kurema zari “izera, igitambo cy’ishimwe ku Uwiteka” ku munsi wa gatanu inyonu zariyongereye ku isi.

Umwuka w’ubujyanama ugira uruhare ku bwenge no kumenya gufata ibyemezo byo gushyira mu bikorwa ibyigishijwe n’ubujyanama.

Umwuka w’ubwenge n’uwo kumenya Yeshua. Abigishwa ba Torah barayitiranije, abanditsi, abayobozi b’amatorero, ndetse yaba n’umutegeka w’umuroma igithe bamubazaga mu nkiko z’urusengero n’ibwami ku gitambo cya Pasika. Mu ruhande rwa Yeshua yiciwe ku giti, etz, ikimenyesto cy’ubujyanama, etzah, nyamara azuka ku munsi wa gatatu mu mbaraga z’ubugingo buzira icyaha. Umwuka wera w’ukuri w’ubujyanama wamuciriye urubanza usaga atagira icyaha maze umukura mu nzu y’imbohe.

Umwuka w'ubujyanama ufite mu izina ryawo cyane umuzuko. Etzim ni ibiti byera imbuto n'utubuto tw'imbere. Akabuto kerekana gutanga ubugingo bufite imbaraga kandi n'ubugingo bw'igihe kizaza buzakomera. Iyo igit iifite kwizeza ejo hazaza, Umwuka w'ubujyanama bwiza bwizeza uwafuye azimije n'imbuto zapfuye kugira ubugingo bushya. Ni urubuto rwizeza ubugingo bushya kuzasa n'igit iifite cy'umwimerere.

Urubuto rwasezeranijwe muri Yeshua rw'umugore, twakwizera ko gupfa kwacu kuzazurirwa kubona ubugingo bushya ko tuzasa n'uwbambye urupfu ku git, cyamaze guhinduka igit iifite cy'ubugingo, n'ijambo rifite ubugingo kuri twe.

Niba tuzapfana na Yeshua atuzura buri munsi mu mwuka Mwuka w'ubujyanama . Umwuka w'ubujyanama ufite umuyoboro w'ibyaremwe uganisha ku iteka ryose. Ni ubugingo buzimije iyo urusengero rwo kumenya rutangiriye ku kubyara abana b'isezerano. Uburyo bwiza bwo gusobanura imbaraga z'umuzuko uboneka muri **Matayo 27:52-53:** Ibituro birakinguka, intumbi nyinshi z'abera zari zarasinziye , zirazurwa bava mu bituro, maze amaze kuzuka binjira mu murwa wera babonekera benshi.

Muri uyu murongo imbaraga za Yeshua ntizerekana kuzuka ku munsi wa gatatu gusa ahubwo zerekana no kwera imbuto. Imbuto yabaye umuzuko bw'abana b'Imana n'utubuto twa Abrahamu ku bakiranutsi bapfuye. Aba bakiranutsi babagabo n'abagore basa n'urubuto ruboneka mu gupfira mu mwijima ariko rukazukira mu mucyo iyo umubibyi w'imbuto, ijambo ribeshaho umuntu, usarura imbuto za mbere, zuzura urusengero rwa Data, inzu ya data aho abami bateranira inshuro eshatu mu mwaka yari urusengero rw'abisirayeli.

Umwuka w'ubujyanama wahindukira iyo umuntu ananiwe kubahiriza Torah(amategeko y'Imana cyangwa umujyanama aba abaye umunyabyaha.Umwuka Wera ni ubujyanama uzana ubugingo bundi n'iteka ryose ku byaremwe, ntuzana urupfu.

¶ UMWUKA WA ADONAI CYANGWA RUACH ADONAI

Umwuka wa Adonanai ukorera mu myuka itandatu ya Adonai, na none uzwi nk'Umwuka Wera. Iwushushanya nl'ishami ryo ku git, kuri memorah (itabaza) rugaburira kandi ryunganira andi mashami atandatu. Uyu uzwi nk'Umwuka uboneka mu isezerano rishya "uzatuma mugendera mu nzira yanje" mu isomo rimwe inzira yavuzwe nk'inzira ya Yeshua. Yari yo kandi niyo nzira y'Umwuka wa Mesiya yo abizera bagomba gukurikira. Inzira yashyizweho ku cyumweru cyo kurema n'ubu iracyari inzira y'ubutumwa bwiza. Ezechiel avuga iby'isezerano rishya n'inzira izatuma abakiranutsi bayigenderamo.

Umwuka wa Adonai usobanura kandi ukayobora umwuka uzengurutse imikorere y'umuntu y'ubo mwuka mu izina ry'umwihariko cyangwa imikorere yaryo. Ku bw'yo mpamvu dushyira umwuka wa Adonai mu gihimba muri memorah (itabaza). Ibi byasa no gufinda nyamara nk'imyuka idasanzwe yakoze k'umunsi wa gatatu nk'uko ibyanditswe bibigaragaza, tukabyumva neza mu minsi itatu ya mbere uko ibyanditswe bigaragaza habaye umwihariko w'imyuka:

umwuka w'ubwenge no kumenya ndetse n'ubujyanama ku munsi umwe,uwa kabiri n'uwa gatatu.

Hagiye haboneka mu nyigisho z'abigishwa n'abayuda ko hagati ya memorah (itabaza) ni Ruach Adonai (Umwuka wa Adonai) imirasire itandatu,itatu kuri buri ruhande. Umwigisha Hirsch agira icyo yongera ku magambo yo Kuva 25. Inyandiko izemeza kuri iri shyirwaho nk'isomo rikomeza.

Niba ibiti bizi ibihe no kwiringira umucyo w'ibanze Umwana w'Intama nkuko byabayeho umunsi wa mbere wo kuremwa, ni gute umucyo w'izuba n'uw'ukwezi byaba ingirakamaro cyane nk'aho byashyizwe hagati ho kurema? Ni kuki moedin (ibihe,ibihe n'iminsi mikuru byerekanywe cyane) byaremwe ku munsi wa kane?

Iyo usomye Itangiriro 1:14 mu Giheburayo igisubizo kiragaragara neza. Moedin (ibihe) ntibifitanye isano n'izuba n'ukwezi,nyamara izuba n'ukwezi,n'inyenyeli byerekana ibihe,umucyo cyangwa ibimenyetso, byaba kw'isi ku manywa cyangwa n'ijoro.

Zaburi 75:2-3 Nimbona igithe cyashyizweho,nzaca imanza zitabera.Isi n'abayibamo bose bacika igikuba, ni njye wateye inkingi zayo.

Adonayi yakoresheje ikintu cy'iteka Umwuka we Wera,imyuka irindwi ya Mesiya ayiremesha isi.

Iminsi mikuru irindwi ni Pasika,imigati idasembuye umuganura,Pentekote,umunsi mukuru w'amahembe, umunsi mukuru w'amahembe,ibitambaro byoswa ry'ibonaniro.Iyo minsi mikuru ntizabaho ukundi kuko moed.Ikibazo abantu babaza ni iki: mbese tuzagendana n'ibihe n'ibihinduka ? mbese twabuze ubutumwa nyabwo bw'ibihe by'unansi wa kane wo kurema? Icyigisho muri iyo minsi mikuru ni Mesiya Yoshua uri hejuru uhoraho imyuka irindwi ya Adonai ikamubaho iteka.

Mwige ibyanditswe

Itangiriro 1:14

Inyuguti y'Igiheburayo mu gicumbi mem mu Kinyarwanda iki gicumbi gisobanura kuva ni ijambo ibintu byinshi bishingiraho. Urugero rw'irindi ririkomokaho ni infatach. Patach ni urufunguzo.

Mu kibonezamvugo Patach ntivugwa mu nyuguti isobanura gufungura bakavuga ko iyo twongeye igicumbi mem kuri patach biba infatach ariryo jambo ry'urufunguzo. (P ikomenye ivugika ka)

Ijambo ry'igiheburayo Ad bivuga iteka. Iyo twongeye igicumbi men nyuma tukagira ikindi kintu kivuye mu iteka cyangwa ubusobanuro bw'iteka buba bwuzuye.

Iyi minsi mikuru ni iteka ryuzuzwa kubera umuntu. Iyo minsi mikuru yavuye Yeshua amaze kuboneka. Kugira ngo byumvikane neza umunsi umwe moedin ntizarangwa n'izuba n'ukwezi.Umuntu wacu w'Umwuka azamenya Umwuka Wera wa Elohimu ni uko yakwera imbuto z'umwuka zivuye mu mucyo. Aba kera bifuzaga umwuka uva i Yerusalem.Muri iki gihe nta mpamvu yo kwifusa uyu mwuka ngo abantu bigizeyo ibihe bya Adonai.ni kimwe kandi ni bimwe kubera amategeko ya Moedim ari ayera kandi byongeye Torah ni ay'umwuka w'iteka ryose.

Mwige ibi cyane

Mu rusengero icyaha cy'ikimasa cy'izahabu mu bushishozi.

1. *Ni iki Aroni yabwiye abantu ku birebana n'ikimasa igithe yakiberekaga?*
2. *Ni irihe zina ry'ukuri ry'ibisate by'amabuye Adonai yahaye Mose?*
3. *Ni iki abantu batuye kugira ngo bareme ikimasa?*
4. *Ni ubuhe busabane bw'abantu n'Imana (Adonai) ku musozi Sinayi?*
5. *Ni kuki ari Mose wenyine wahabwaga amategeko amategeko y'Imana (Torah) kuri Sinai? Kuki abisirayeli bo batayahabwaga?*
6. *Ni iki Mose yabonaga ubwo yahuraga n'Umwuka wa Adonai ku musozi arimo yakira amategeko?*
7. *Ni gute imyifatire y'abigishwa ba Yeshua isa n'iy'abisirayeli bumva ijwi ry'Imana rivugira ku musozi?*

Ikibazo cyoroshye cyane

Ni abigishwa bangahe baherekeje Yeshua ku musozi kandi ni iki byerekana mu busabane kuri moedim (ibihe)?

Ijambo ry'Igiheburayo ad. ry'Itaka:

Moed, iminsi mikuru ibihe byavuzwe

Igicumbi gisobanura kureka, kugeza.

Kubera iminsi mikuru (ubwinshi)

Musome ibyo Abisirayeli bizihiza Shavuot (Pentekote) ya mbere mu butayu n'izindi zakuriyeho:

Kuva 19:17-25, 20:18-21; 23:14-17; 32-33

Gutegekwa 5

Matayo 17:1-8

KWINJIRA MU MUNSI MUKURU WA ADONAI UMUNSI WA KANE W'ITEKA RYOSE

Dufatiye ku mibare itandukanye cyane ya Mose n'iy'Abisirayeli n'Umwuka Wera wa Adonai kuri Sinai/Horev, ni igihe kitari icy'amagambo, kugarukira amategeko y'iteka ya moedim.

Igiheburayo ni ururimi rwiza kuko gituma ubona aho ijambo ryakomotse neza, ukabona umuzi, igicumbi, amagambo ashamikiyeho, inshinga zigarukaho n'ubundi busobanuro bw'amagambo.

Igihe Mose yari avuye kwakira amategeko y'ubuhamya (edut) mu maseo y'Umwuka wera ku mu sozi Sinai (Horev, abisirayeli bari biremeye ikimasa cy'izahabucyo gusengwa Aroni akirema mu mpeta n'imikufi byabo kandi ibyo byari ibintu by'igiciro Adonai yari yabahereye muri Egiputa igihe yabakizaga ubwami bwa Farao bwashakaga kubica. Adonai ahakanisha ikigirwamana kandi hari Imana yabakuye mu Egiputa.

Mwige ibyanditswe ku murimo w'Umwuka Wera mu kurinda ubuhamya bwa Yeshua n'amategeko y'Imana mwifashishije:

- a) Abisirayeli kuri Sinai
- b) Mose kuri Sinai
- c) Abakiranutsi bo mu byanditswe
Ad-iteka ryose
Moed iminsi mikuru
Iby'umurimbo vyangwa imikufi
Educt-ubuhamya

Nyamara yaba Aroni yaba Adonai bari barubashywe nubwo Aroni yakoze ibidategetswe agasuzuguza izina ry'Umwuka Wera. Mose ategaka abantu afite uburakari bugurumana ko bakuraho ibyo basigaranye by'umurimbo. Ijambo ry'Igiheburayo ry'iby'imirimo cyangwa imikufi ni adi rikomoka ku Giheburayo Adah.Ubusobanuro ni ugutambutsa, guhererekanya, kwigiza imbere, gukomeza biva kuri uyu muzi aho twakuye ijambo ad,ni nk'umuzi wa Moed. Iyo twongeyeho men bisobanura kuva ku muzi ad,iteka, noneho moed bivuga kuva iteka ryose.Umwuka wa Adonai wariho kandi n'ubu urakora wakoze no kumunsi wa kane wo kurema izuba,ukwezi,inyenyeli,kubw'ibyariho iteka.

Ibimenyetso by'iteka ryose ni ibiherekezwa n'ubuhamya bwa Yeshua ubwo Mose yakiriye ku musozi igihe Mose na Eliya bawuganaga na we adatinya.

Edut ni ibigaragaza ibihamya cyangwa ibifatika byavuye mu byanditswe.Ibyo byose bikorwa bivuye ku muzi w'ijambo, nka Ad, na edut ni irindi jambo ry'amategeko ya Adonai muri Torah (amategeko) kuko buri bwirizwa ari ukwigisha ibirebana n'umuntu n'umurimo wa Mesiya Yeshua.Abitondera ayo mabwiriza baramuhamya,barinda ubuhamya bwe(edut)iteka.Ubuhamya ni bimwe mu byashyizwe hamwe n'amategeko yari yarashyizwe mu isanduku y'isezerano na Mose ndetse isanduku rimwe na rimwe yitwa isanduku y'ubuhamya(edut)mu byanditswe.

Edah cyangwa adat ni umuryango, iteraniro, itorero, "itorero" riboneka inshuro mirongo irindwi na ziririndwi mu Kuva, Abarewi, Kubara no muri Yosua. Elohimu yari afite iteraniro ry'Iteka muri mu bitekerezo igihe umwuka we Wera yahamagaraga ngo ibimenyetso bya moedim bize imbere ku munsi wa kane wo kurema. Yifuje iteraniro ryarinda ubuhamya bwe; iryo ni iteraniro ryakubaha; ijambo rye nk'ubuhamya bw'ukuri bwa Yeshua urwabya bw'imyuka irindwi y'umuremyi yagumyeho, umuntu agomba kubaho atumvira imigambi ya Satani ahubwo bumvira data.

Iri teraniro (edah) ryatsinda imigambi ya Satani biciye mu kumvira amategeko n'ubuhamya (edut)bwa Yeshua. Ubu butumwa bwavuzwe inshuro zitari munsi y'icyenda mu gitabo cy'Ibyahishuwe, byerekana iteraniro rikiranuka ryagarukiye umuremyi, umunsi wa kane na (moedim)ibihe by'Umwuka Wera wa Adonai.Moedin yatanzwe n'inkingi ikomeye y'Umwuka Wera ku munsi wa kane wo kurema.Dusome ijambo tugenderaho mu buhamya bwa Yesaya.

Yesaya 14:12-14; Wa nyenyeli yo muruturuturu we, mwana w'umuseke ko uvuye mu ijuru ukagwa! Waneshaga amahanga baguciye bakuguza ku butaka waribwiraga uti " Nzazamuka njye mu ijuru nkuze intebeyanjiye y'ubwami isumbe inyenelyi z'Imana; kandi uti "Nzicara ku musozi w'iteraniro mu ruhande rw'impera y'ikasikasi, nzazamuka ndenge aho ibicu bigarukira,nzaba nk'isumba byose.

Mu mvugo isobanuye yoroshye yerekeza ku mwami w'i Babuloni ni Satani watwaje igitugu Yerusalem buri gihe.Hari ihuriro rya Babuloni n'ubwami bwa Satani nkuko mu Byahishuwe babivuga,bizigwaho neza mu isomo rizakurikiraho.Noneho rero umva ibya Satani avuga muri ubu buhanuzi tumaze gusoma. Afite imigambi.

- a) *Kuzamuka mu ijuru*
- b) *Kuzamura intebeyanjiye y'ubwami hejuru y'inyenelyi z'Imana*
- c) *Kwicara ku musozi wa moedin wa Yerusalem*
- d) *Kuzamuka hejuru y'igicu*
- e) *Kwigira nk'isumba byose.*

Ikibazo cy'ubushakashatsi

Ni gute 10 rigaragara nk'umubare w'Iteraniro rikiranuka cyangwa rikiranirwa?

Nwakoresha concordance kugira ngo ushabore kubigereranya.

Ikibazo

Sobanuro uko iki cyanditswe kivuga kuri Ruach Adonai mu magambo yo kuyoborana Umwuka Wera.

Yesaya 1:6-7

Nuko Umwana yatuvukiye duhawe umwana w'Umuhungu ubutware buzaba ku bitugu bye.Azitwa igitangaza,umujyanama,Imana ikomeye Data wa twese uhoraho Umwami w'amahoro,gutegeka kwe kuzagwira ku ntebe ya Dawidi n'ubwami bwe.;

Inyenyeri zari ibimenyetso mu ijuru byo guhamya moedim. Nyuma mu Byanditswe,nyenyeli ni urubyaro rwa Abrahamu, Isaka na Isiraheli, iteraniro ritabarika (edah) rizatanga ubuhamya (edut)bw'isezerano na Elshadai.Umubare wa Moedim ni aho Isiraheli ijya kuzuza mu minsi mikuru kuri Pasika,Shavuot (Pentekote) na Sukkot(Iminsi mikuru y'ingando)ibicu bivuga Yeshua n'ubuhamya bwe buzima mu gitabo cy'abaheburayo no 1 Abatesaronike.

Niba moed bisobanura guhera iteka ryose cyangwa guhera mu buhamya bw'iteka ryose. Byakozwe n'iteraniro ry'iteka rihamya Umwuka Wera na Adonai muri Yeshua. Satani yashakaga kuzamura intebé ye akayishyira hejuru y''iy'Isumbabyose ndetse yashakaga ko n'abantu bagira batyo. Igihe Abisirayeli baramyaga ibishushanyo bategereje Mose bagendeye mu bwami bw'ubupfu.

Ibihe by'amategeko yera cyangwa Adult ni uguusogongera cyane kuko moed bisobanura iteka ryose. Satani anezewa nuko yatuvutsa kugendera mu mwuka iteka n'umwuka wacu w'iteka w'umutako.

Imitako cyangwa Ad ni ibikorwa byiza byo kugendera mu ngeso nziza turi naho ku isi bisa n'icyuma cyangwa imikufi. Ad cyangwa cy'iteka rihuzwa n'inyuguti y'igiheburayo Yad, risobanura ikiganza kandi ni umubare icumi umubare w'Iteraniro. Risomwa adi kubera umurimbo cyangwa ibyo kurimbana. Mu buryo bujimije iteraniro ry'abakiranutsi edh cyangwa edat kurinda ubuhamya bwa Yeshua ni ikintu cy'umurimbo (ad) ku bw'umugeni wa Yeshua, Yerusalem mu ijuru ry'Iteka (l'olam vaed).

Iyo iteraniro ry'Iteka rikora iminsi mikuru yera ya Adonai yategetse tukayikora tutinuba,icyo gihe tuba twirimbisha,ibyo rero bikarimbisha ubuhamya bwa Yeshua.

¶ UMWUKA W'IMBARAGA CYANGWA RUACH GVURAH

Umwuka w'imbaraga udufasha kugera ku ntego z'amategeko ya Adonai. Gever; ni umuntu ushobora, rimwe na rimwe ni uwagaciro cyangwa w'Intambara.

Mwige ibyanditswe

Luka 24 :39-49

Yoshua 21 :118

Ibyakozwe n'Intumwa 1 :2

Ibyaremwe byo mu nyanja n'ibiguruka byaremwe ku munsi wa gatanu. Mu giheburayo umuzi w'iri jambo« sharatz » rivuga kwibaruka cyangwa kororoka bikiyongera.Ukwibaruka

kw'ibyaremwe risangira imiterere y'ingenzi n'iby'ikigihe. Inyoni ziguruka n'izimuka mu gihe cy'umuyaga mu Giheburayo, umuyaga ni ruach na none bisobanura umwuka. Ibi byaremwe biva aho biri bitewe n'umwuka. Mu byukuri si impanuka, Isirayeli igira inyoni nyinshi zimukura hirya no hino ku isi mu bihe byazo (moedim)! umubare wazo ubarwa mu ma miliyari. Amafi yimuka mu nyanja ajya mu zindi nyanja, ariko ku rundi ruhande biterwa n'umwuka. Ku ikarita, ubumenyi bw'isi bwerekana umuyaga n'inyanja byombi umuntu yatekereza imbaraga nk'ubushobozi bufatika zikomeye nyamara imbara z'Umwuka z'iteka zifite gukora ibirenze ibyo ngo zisohoze imigambi y'Umuremyi birebana no gukora bitangaje kw'Imana nyerekana mu nzira yabyo n'ibihe byabyo cyangwa inzira yayo. Ni yo mpamvu Yeshua yatumye abigishwa be gutegereza Yerusalem kugeza igithe bazambikwa imbaraga ziva mu ijuru. Icyo bakiriye kuri shavuot(Pentekoti)wari Umwuka Wera cyangwa Umuyaga Wera nkuko tubibona, mu Byakozwe n'intumwa ibice bibiri icyo bakiriye kwari ukugira ngo mu bihe bizaza bazakenere kwigisha amahanga yose bashoboye.

UmuGambi w'urwo rugendo wari uwo kuba <<inyoni>> zigendana umwuka w'imbaraga zibaruka ijambo ry'ibikorwa no guhindura amahanga yose abigishwa bitari ukuruhukira munsi y'igitu cya Isirayeli bagombaga kuroba amafi mu nyanja amafi ya buri bwoko. Abigishwa ntibumvaga mu by'ukuri icyo bazakora nyuma yo kuzuka kwa Yoshua Petero ati ngiye « kuroba ».

Aba barobyi babantu bagarutse i Galilaya hazwi nki Galiraya y'abanyamahanga bitewe naho iri.

Ni uwuhe mubare ugenda usubirwamo mu nkuru za Yohana ?Ni uwuhe mwuka uwo mubare uhurizwamo.

Kuki mutekereza ko Petero yari yiyambitse undi mwambaro?

Mu kinyejana cya mbere abantu benshi batuye bavuye hirya no hino batari n'abayuda bagarutse baturutse i Babuloni, Yeshua ahura n'abigishwa be ku nkcombe y'inyanja abokereza ifi ngo bamwizere.

Abigishwa barimo bigishwa ubundi buryo, mu gihe rero bakoreraga mu bundi buryo mu gihe rero bakoreraga mu bwenge, mu kumenya, n'ubujyanama mu gihe cya Yeshua ari ku isi ari kumwe nabo yabaremeye uburyo bwiza nko kugusha imvura cyangwa moedim (ibihe) by'Umwuka we. Abigishwa bari biteguye kugendana imbaraga, ukumenya no guhishurirwa by'ukuri biva kuri adonai. Bavuye aho bari barakura, bakiriye ubugingo bw'iteka buturuka ku bujyanama bw'igitangaza binyuze mu muzuko we w'imbaraga w'umunsi wa gatatu. Muri iyi minsi ari gutanga imbaraga zo kujya imbere bambaye imyenda mishya no kubaha ibyo bagendana ndetse no kugwira bakaba benshi.

Umwigisha n'umunyabwenge n'umuyuda Moshe Ben Maimon yigishije avugako ijwi ry'impanda ritabaza ngo mubyuke abisinziriye, mushake inzira zanyu kandi muzitunganye mwihane. Abigishwa ba Yeshua barihuta bajyanye ubutumwa bwiza mu mahanga bameze nk'amafi. Amahanga arabwirwa gukanguka binyuze mu Mwuka Wera no kuza kwakira

umugabane wabo banyazwe n'inkomoko y'ibyaremwe na Yeshua. Musubire mu giheburayo ni Shuv bituruka kuri teshuvah bisobanura kwihana gutunganya inzira y'umuntu ni uguhindukirira inzira y'imbaraga ya Mesiya Yeshua.

Imbuto zaguye munsi y'igitu ku munsi wa gatatu zizakura kandi zibone aho zigubwa neza n'inyoni zizagaruka ku munsi wa gatanu zivuye aho zasuhukiye.

Mariko: 4:30-32 Kandi aravuga ati “Mbese ubwami bw’Imana twabugereranya n’iki? Cyangwa twabusobanuza mugani ki? Bwagereranywa n’akabuto ka sinapi kuko iyo gatewe mu butaka nubwo ari gato hanyuma y’imbuto zose zo mu isi, karakura kakaba igitu kinini kikaruta imboga zose, kikagaba amashami, maze inyonzi zo mu kirere zikarika ibyari mu gicucu cyabyo.

Murebe ibiganza n’ibirenge byanjye, umucyo wa mbere w’ubwenge

Bagaruye ibitekerezo byabo ngo basobanukirwe Umwuka wo gusobanukirwa bibukijwe ko Mesiya yagombaga gupfa maze akazuka ku munsi wa gatatu.

Umwuka w’ubujyanama: abigishwa bahereye i Yerusalemu bahamya(edim)byose(umwuka wa adonai umwuka w’Iteka watanzwe nk’ikimenyetso ku munsi wa kane) w’umusozi wa moedin muri Yerusalemu). Mugume mu murwa mugeze aho muzambikwa imbaraga.

1 UMWUKA WO KUMENYA CYANGWA RUACH DAAT

Iyo dusomye muri Bibiliya nshya ya King James bivoroshye gutekereza ko kumenya umuntu ari uburyo bworoshye bwo kugira ngo umuntu akore imibonano mpuzabitsina. Nkuko Mesiya wacu yabivuze igihe kimwe “Mbere na mbere ntihariho umwuka wa Daat (wo kumenya) utanga cyane ubwenge nkuko Adamu yamenye umugore we agatwita maze akabyara umuhungu. Ni ubwenge burimo gugunda, gucengera bugaherekeza ubucuti bufitanye isano mu bumwe umubiri w’umubiri wanjiye, akara ko mu magufwa yanjiye.

UBWENGE BWA KAMERE

Amategeko y’Imana yo gushyingirwa abagabo n’abagore. Petero asobanura umwuka wo kumenya nk’ikintu umuntu yakwitaho mu buzima bwabo burebana no gusenga.

1 Petero 3:7; Namwe bagabo nuko mubane n’abagore banyu, mwerekane ubwenge mu byo mubagirira kuko bameze nk’inzabya zidahwanije namwe gukomera kandi mububahe nk’abaraganwa namwe ubugingo kugira ngo amasezerano yanyu ye kugira inkomyi.

Kuva habaho Ibyanditswe by’isezerano rishya ntibirasobanurwa mu buryo butomoye mu rurimi rw’Icyongereza ijambo rikabona iryo rihwanye naryo. Muri Torah n’abahanuzi ijambo rijyanye no gusobanukirwa, mu Runyarmeya Peshitta rizagira umuzi utomoye neza kimwe n’Igiheburayo. Muri Peshitta ijambo gusobanukirwa ni yadaata ritomoye neza ni Umwuka wo kumenya cyangwa daat si ugusobanukirwa, byari binah cyangwa tevunah.

Umugabo kugirango agire ubusabane n'umugore burimo ubwenge,Petero avuga ko ari urufatiro n'iminsi y'umwaka byo gushyigikirwa n'amahoro mu rugo rwabo.Abagabo ntibakora mu mwuka wo kumenya nkuko bakoze mbere y'icyaha,ubwenge ni ubucuti,ibusabane bw' imbonankubone bware umwuka wabonetse ku mwuka wa gatandatu wo kurema.Mu gihe Adamu yiringirwaga na Adonai kugira ngo yite amazina ibyaremwe bye byose kuko yashoboraga kureba ikintu akamenya umutima wacyo Adam waguye yakoze byinshi.

Mwige ibyanditswe

Itangiriro 2:18-25

Ezekieli 9:4-6

I Yohana (igitabo cyose)

Adamu –umuntu, ikiremwa muntu

Umwuka wo kumenya n'urukundo rwa Mesiya ugomba kubabazawa kubera umugen'i akamena amaraso ye bwite kugirango mwemere akureho urubanza n'ibicumuro ku bera ibyaha by'umugen'i.

Mwige ibyanditswe

Mu kwiga ibyanditswe muzabonako Yeshua yahanuye ko Petero azakorera mu Mwuka wo kumenya wabivuga ute?

Umwuka w'ubwenge ukorera mu kwihangana kandi ukubaka imyumbire mu busabane kugira ngo rumeny'e imikorere y'umugen'i ni uko yitwa ukunda imimerere y'umutima we aho kugergeza kuwufata mu ruzitiro.Umugen'i asubiza amagambo abazwa n'urukiko rurenga ibyo abona n'ibyatambutse.Ni urukundo rw'igitambo nka Yom Kippur urukundo rugeza ku gupfa,ni urukundo rwa Mesiya rupfira umugen'i akamena amaraso kugira ngo yemerwe ku muhabwa bimukurweho urubanza n'imbabaro ku bw'igicumuro cye.Umwuka wo kumenya wababariye cyane ku isi igihe Adamu wa mbere yacumuraga.

Isano ni urufunguzo rwo gusobanukirwa umwuka wo kumenya kuberako igira ubusabane bwihariye bushakira abandi ibyiza. Ubwenge no gusobanukirwa byatangwa ariko si umuntu wese ugira ubushobozi bwo gukora ibyiza . ibyo bisa uko agiye akomeza kubaho no kutagira kwikunda.

Umwuka w'ubwenge wari umunsi wahagurutse ku munsi wa gatandatu wo kurema kugirango uhumeke ibyaremwe bya Adamu na Eva ni biremwa byambere. Kugira ngo bamenyane byanyuze ku kurya imbuto z'igit'i cyo kumenya icyiza n'ikibi cyatumye umuntu aba mubi maze agirana isano n'itabaza ry'umunyabyaha. Ibantu byose byiza bitunga ibyaremwe n'ibyaremwe bya Adam n'igitambo cy'umutima.

Umwuka w'ubwenge ni ugcengera, ni ukugira urukundo ruciye akenge rushinze imizi.

Imigani 17-27; Uwifata mu magambo ni umunyabwenge kandi ufite umutima w'itonze ni umuntu ujijutse.

Imitere y'Umwuka wo kumenya: Urukundo rutwikira ibicumuro n'ibyaha.

Ntiruvuma, rurihana, rurabarira, cyangwa rurakiza no gusana ibyasenyutse.

Rurafasha kandi rugatuma ugubwa neza.

Kugira ikinyabupfura mu magambo no mu bikorwa

Gutuma habaho ubusabane

Rushakira kandi rukabonera abandi ibyiza

Kwita kubyaremwe.

Umwuka wo kumenya mu giheburayo ni **daat** bisomwa dalet” ayin” tav” mu giheburayo ni urugi, ijisho, n’ikimenyetso. Ibi byerekana umugabo ugaruka kuri Yeshua wavuze ati “Dore mpagaze ku rugi kandi ndakomanga buri wese niyumva ijwi ryanje agakingura nzinjira maze nsangire nawe. Yeshua rero nta mena urugi ngo yinjire cyangwa ngo amene urugo. Yeshua asabana kubaha kugira ngo yinjire kandi ategereze ko yumva iyo yatanze ubutumire nubwo Umwuka We bwite ari We waturemye ntagenda iyo urugi rudakinguye ako kanya cyangwa igihe ruzashobora gukingurwa. Gu kingurira ku bushake bw’umuntu abona umugen we, nta kamere afite, ahubwo mu mwuka w’ubugwaneza tav ikimenyetso cyo kwera kuri Adonai maze urubanza rugakurwaho.

Uyu mwuka ufite umwuka wo kumenya asa na Adamu waremwe ku munsi wa gatandatu wo kurema bikozwe n’umwuka wo kumenya, amenya ko atari byiza kubaho wenylene ubwo bisobanura ko ntawabiteye. Ni byiza gusangira ubwami kuruta kugira inzira yawe bwite, kandi na none Umwuka wo kumenya urigenga wita ku bakora ibya wo n’amagambo ababaza ukayakuraho.

Yeshua yatekereje ko uyu mwuka ari ingenzi cyane yihanangiriza abigishwa be mu rugendo nkuko yari abohereje. Ntiyabagira kugira icyo bajvana kindi keretse kwinjira mu murwa aho bari bukorere. Bagombaga kurara no gufata ifunguro muri urwo rugo aho bahabwaga ikaze kugira ngo basabane nabo. Icyo cyari igikorwa cy’umwuka wo kumenya isano y’umugabo n’umugore n’ishusho y’Umwuka Wera mu mibereho yacu.

Data –kumenya

Urugi

Ijisho

Ikimenyetso

Yohana 3:16; *Kuko Imana yakunze abari mu isi cyane byatumye itanga umwana wayo w'ikinege*

.....

Vav: Umuyoboro-umubare w'umuntu

Umunsi wa gatandatu wakwerekanwa n'inyuguti ya gatandatu mu giheburayo vav, ivuga umuyoboro, umuguza bisa n'umusumari ufatanya ibintu bibiriri.

Vav ni igiheburayo c y'icyungo “na”

Itangiriro 2:18 kandi Uwiteka Imana iravuga iti “Si byiza ko uyu muntu aba wenyine, reka muremere umufasha umukwiriye”

Umagore w'umufasha w'umugabo nkoko Umwuka Wera yatumwe gufasha kwigisha no guhumuriza abagishwa ba Yeshua.Ndetse agomba no kubibutsa ibintu,si umugome cyangwa umuntu wo mu rwego rwo hejuru ni Umurimo w'Umwuka Wera.Abagore bafasha abagabo kwibuka ibintu.

Yohana 14:26 ‘Ariko umufasha ariwe mwuka wera uwo data azatuma mu izina ryanje ni We uzabigisha byose,abibutse ibyo nababwiye byose’.

Birashoboka gukora ibintu mu izina rya Yeshua ariko ndakora ibijyanye n'Umwuka wo kumeya,utwunga na Yoshua mu bucuti bwimbitse.

Matayo 7:18-23,Igit iyi ntikibasha kwera imbuto mbi kandi n'igit kibi ntikibasha kwera imbuto nziza. Igit iyi cyose kitera imbuto nziza kiracibwa kikajugunwa mu muriro. Nuko muzabamenyera ku mbuto zabo. Umuntu wese umbwira uti Mwami Mwami siwe uzinjira mu bwami bwo mu ijuru keretse ukora ibyo Data wo mu ijuru ashaka. Bensi bazambaza kuri uwo munsi bati “ Mwami Mwami ntitwahanuraga mu izina ryawe, ntitwirukanaga abadayimoni mu izina ryawe, ntitwakoraga ibitangaza byinshi mu izina ryawe ? nibwo nzaberurira nti si nigeze kubamenya ni mumve imbere mwa nkozi z'ibibi mwe.

Yeshua aragaragara neza ko Umwuka wo kumenya ari urufungozo rwo gutegura ubwami bwe. Gusobanukirwa cyane ijambo,impano z'Umwuka n'imirimo yo kubohoka bigomba kuzamura Torah(amategeko)atwigisha gusa na Yeshua n'iteraniro rye ry'Iteka bijyanye n'umwuka wo kumenya. Yeshua avuga bigomba kureberwa ku mbuto z'igit. Umwuka w'ubujyanama urebera ku git.

Mariko 10:6-9 “Ariko uhoreye ku itangiriro Imana yaremye abantu umugabo n'umugore. Nicyo gituma umuntu azasiga se na nyina akabana n'umugore we akaramata nti babe bakibaye babiri ahubwo baba babaye umwe. Nuko icyo Imana yateranije ntihakagire ugitanukanya.

Mwige ibyanditswe

Luka 10:1-9, Yobu 38:2

Icyitegererezo cyo gushyiraho isano y'iteka ryose n'abizera n'abakorera hamwe mu mijyi aho bakorera cyari umurimo w'abigishwa n'abahanuzi.Ni umwaka wo kumenya ukomeje kubikora uyu munsi kuki cyangwa adakomeje?

Yobu 38:2

Uwo ni nde wangiza inama n'amagambo atarimo ubwenge ?

Ni kuki umwaka w'ubwenge asabwa mbere yo gukoresha umwaka w'ubujyanama.Ni gute umuhoza wa yobu yananiwe.

Twakwizera ko imirimo myiza cyane cyangwa inyigisho za Bibiliya ziyobora, zigisha ku bwami, nyamara Yeshua we avuga ko imbuto zigomba kugenzurwa neza byitondewe bakoresheje Umwaka w'ubwenge.Byanga bikunze imbuto cyangwa imirimo n'ibimenyetso byo kuzuka biterwa n'izo mbuto z'ubujyanama no kumenya.

Imbuto nziza cyanga umwaka w'ubujyanama ukora mu kwiyunga n'umwaka wo kumenya. Imirimo myiza igomba kuba ibikorwa bifitanye isano n'urukundo cyangwa n'imirimo ipfuye itwikwa n'umuriro.

¶ UMWUKA WO KUBAHA (UBUKURU) NA ADONAI CYANGWA RUACH YIRAT

Umwuka wo kubaha wakoreshwa cyane mu kubaha no gutinya kurimo kubaha adonai. Ikibi ni ugutinya abantu cyangwa ibihe. Ibyiza ni ukubaha Imana wicishije bugufi bizana kuzirikana imirimo y'ibyaremwe, ibitarakozwe n'abantu. Kuzirikana uwakugiriye neza bije neza bitera umwete wo kubaha amategeko yo gukomeza ibyiza mu muntu no mu isi.

Igihe Adamu na Eva bifuje ubwenge no kumenya bingana n'iby'Imana aho kuzirikana impano zayo bataye kumva ubukuru bisimbukuruza no kuzira ubwoba maza barihisha. Bumva babaye abigira inama no gushyira amakosa ku bandi kuruta ko Imana ibabera ikiranuka. Iyo habuze cyangwa hakabaho gukora nabi ku mwuka w'ubukuru habaho gutinya.

Ni iki twaba niba twubaha Adonai n'amagambo kuruta abantu? Ibigeragezo byadutwara iki niba twubaha Adonai kuruta abantu?Ni hehe twakura uyu mwuka w'ubukuru wabaye inkomoko y'ubwenge? Ubu bwenge bwigishwa na **Kohelet**(Umubwiriza) rivuga umubwiriza w'itorero cyangwa w'iteraniro ry'iminsi mikuru kandi mu buryo gakondo kohelet asoma kuri sukkot cyangwa iminsi mikuru y'ihema ry'ibonaniro, iminsi mikuru irindwi y'ihema ry'ibonaniro,iminsi mikuru irindwi iheruka. Dore umwuka wa Sukkot: gukora mu mwuka wo kumenya.

Mwige ibyanditswe :

Yohana 14:15-16

1 Petero 3:1-6

Umubwiriza 12:11-14

Abalewi 19:30

Imigani 9:10, 1-7

Zaburi 111:10

Ni munkunda muzitondera amategeko yanje nanje nzasaba data azabaha undi mufasha wo kubana namwe ibihe byose.

Imiterere y'ubukuru :

- *Gutuza no kubaha*
- *Umunyamahoro*
- *Gucisha make*
- *Kubaha*
- *Kubahwa*
- *Kudatinya mu bihe byose*
- *Ubwiza bw'umubiri buhishe*
- *Igisubizo cy'umurimo*
- *Urukundo n'igitambo*

MWIGE IBYANDITSWE

Zaburi 27:5 : Nuko ku munsi w'amakuba azandindisha ku mpisha mu ihema rye azanshyira hejuru ampagarike ku gitare.

Imirongo ikangura: Isanisha na Zaburi 27:5, ibyanditswe kuva mu mubwiriza 12:11-14 na 1Petero 3:1-6

Ni iki iyi mirongo itatu ihuriyeho muri rusange.

Umubwiriza 12:11-14 ; Amagambo y'abanyabwenge ameze nk'ibihosho n'amagambo y'abakuru b'amateraniro ameze nk'imbereri zishimangiwe cyane yatanze n'umwungeri umwe. Ariko kandi mwana wanje uhuguke. Iyi niyo ndunduro y'ijambo byose byarumviswe. Wubahe Imana kandi ukomeze amategeko yayo kuko ibyo aribyo bikwiriye umuntu wese.

Umwuka w'ubukuru ni ni umwuka w'ikirihuko cy'isabato. Itegeko rikomeye ni ukutagira icyo dukora ahubwo tugasenga Adonai ku ruhande rwacu! Bisaba ubugwaneza bw'ukuri n'ubukuru bw'ijambo ry'Imana, kuruta ku isabato kuko imbaraga z'umwuka w'umwijima by'iyi si ishyira imbaraga cyane ku kwiba umudendezo w'uwo murimo w'Umwuka Wera w'ubukuru, umwuka wahushye ku munsi wa mbere wari uwera. Ni uwera kuko werekana

kuzura kw’imyuka irindwi yose ya Adonai. Kuri uyu munsi wera twambikwa icyubahiro cyayo maze tukarimbishwa nk’umugenzi n’imirimo y’iteka (imirimo myiza) ya Mesiya Yoshua. Petero avuga kuri iyi myambaro ndetse no kurimba kw’abagore.

1Petero 3:1-4; Namwe abagore mugandukire abagabo banyu, kugirango nubwo abagabo bamwe batumvira ijambo ry’Imana bareshywe n’ingeso nziza z’abagore babo nubwo ari ntajambo baba bavuze babonye ingeso zanyu zitunganye zifatanije no kubaha.Umurimbo wanyu we kuba uwinyuma, uwo kuboha imisatsi cyangwa kwambara izahabu, cyangwa uwo gukanisha imyenda ahubwo ube uwimbere mu mutima, umurimbo utangirika w’umwuka ufite ubugwaneza n’amahoro ariwo w’igiciro cyinshi mu maso y’Imana.

Iyi mirimo ntivuga ku bagore gusa kubwo gutuza no kuganduka.Irigisha ku muwuka w’ubukuru. Petero aha ari kwigisha ku mwuka yavuzeko ari umunsi utuje umunsi turuhuka “nta magambo” ariko ntibivuga ko tutavuga nuko amagambo yo kurema yarangiyе kuvugwa. Ubu rero turuhukira mu bikorwa by’umunsi ubanziriza uwagatandatu. Turi gukora imirimo ye nyuma ye n’imirimo akora ku isabato ni ukuruhuka. Uyu ni umwuka w’isabato y’ubukuru.Imyambaro yo gukiranuka ni imirimbo y’iteka ryose y’umwuka (adi) nkuko twishima mu butumwa bwiza ubutumwa bwo kurema. Adamu wa mbere ntiyakoze ku isabato. Umuremyi we Elohimu yamutumye kuruhuka ubwo rero Adamu ntiyagize icyo akora kuri uwo munsi. Elohimu yari yakoze imirimo ye maze adamu aratumirwa ategekwa kuruhuka . ibi ni ugushyira mu bikorwa ubuhanuzi bw’imirimo ya Yeshua Mesiya bw’agakiza kacu. Yeshua ntiyakoze kandi ari hejuru yacu, umurimo wose twakora kandi ari ku isabato bivugako tuba tutizera Yeshua kandi ariwe wakoze myinshi ihagije, akeneye ko tumufasha mu gakiza kacu. Niba umurimo w’isabato wizwe neza mu bushishozi, mu murimo wa Yeshua ajyana n’umwuka wo kurema . ugashyira ku munzani imikorere y’umwigisha kubaha Imana no kurinda amategeko yayo. Umwuka wo kumenya ufitanye isano n’umurimo w’Isabato ya Yeshua yo kwigisha, gukiza, gusangira ibyo kurya no kubaka ubusabane dutekereza ku yindi sano y’ingenzi ku mategeko y’isabato. “ niba munkunda mwitondere amategeko yanjye”

Isabato isaba ubukuru bw’amategeko kuruhuka yubakwa hejuru y’urufatiro rw’uburyo bw’umuka wa Mesiya wo kumenya ushamikiye ku rukundo. Niba tumukunda birumvikana ko tuzitondera amategeko ye no kumushyira hejuru.

Mwige ibyanditswe

Mwitondere ibintu bibiri mu kwiga ibyanditswe.

- *Yeshua yihanangiriza uwakijije icyaha kutongera gukora icyaha .*
- *Ku isabato si igihe cyo kwica amategeko kuko Yeshua yadukijije*
- *Tugomba kugenda mu nzira y’umwuka wa Yeshua yadushyiriweho mu cyumweru cyo kurema ubwo yicishaga bugufi yumvira Data. Mu kwikorera uburiribwe uwakijije yavuzeko gukirakwe biturutse mu nzira yo kurema*

- *Inzira ya Satani umwami w'ibaburoni ni itabaza ry'abanyabyaha.*
- *Azubaha amategeko y'Imana kuberako yari yahuye n'urukundo rwo kumenya rwa Yeshua.*
- *Icyu kabiri uwakijijwe ntiyishe isabato kubwo kwikorera uburiri bwe ahubwo yishe gusa amategeko y'abantu no kuyasobanura kwabo bigoye. Yeshua rero ntiyaciriye ho iteka uwakijijwe.*

Umubare karindwi ufite icyo usobnaura gishamikiye ku mwuka w'ubukuru. Imyuka indwi yo guhishurirwa hakurikiraho kumena ikimenyetso cya karindwi. Niba karindwi ari ikimenyetso cy'ubukuru nyuma impanda ndwi zizavuga zivugira kwigisha umwuka w'ubukuru ku muhamya. Niba amahanga adashaka kwakira umwuka w'ikiruhuko cy'isabato n'ubkuru azacirwa imanza n'umucamanza utabera.

ISOMO RYA 3

IMINSI MIKURU IRINDWI YA MESIYA

IMINSI MIKURI NDWI YA MESIYA

GUSHYIRA MU BIKORWA IMINSI MIKURU KURI MEMORAH

KUZIGAMA

MEMORAH KURI MEMORAH

KWIHUTISHA UMURIMO

UBURYO BWAGUTSE N'INSHAMAKE.

IMINSI MIKURU IRINDWI YA MESIYA

Iteraniro mu giheburayo ni edah. Edah ni umuryango, iteraniro, itorero. Yeshuwa n'intumwa badusaba kutareka aya materaniro kubera akamaro kayo ko kongera kuremwa k'umwuka kwacu buri mwaka. Hari impamvu nyinshi zituma tutari kongera gusobanura iyi minsi mikuru nk'umuyuda cyangwa nk'amatorero mato ashobora kuvuga igihe cya Pasika. Icyaha cya Satani ni ukwigomeka. ese kwigomeka kwe ni ukuhe? Wite kuri uyu murongo:

Yesaya 14:12-14; Wa nyenyeli we yo mu ruturuturu, mwana w'umuseke ko uvuye mu ijuru ukagwa uwanesheje amahanga ko yaguciye akakugeza ku butaka! Waribwiraga uti 'Nzazamuka njye mu ijuru nkuze intebi yanje isumbe inyenelyi z'Imana kandi uti " Nzicara ku musozi w'iteraniro ku ruhande rw'impera y'ikasikasi, nzazamuka ndenge aho ibicu bigarukira, nzaba nk'Iumba byose'.

Kwigomeka kwa Satani si ukwhiatira kwicara ku ntebe y'ubwami ahubwo kwifuza kwicara ku musizi wa moed (w'iminsi mikuru). Satani ashaka kuyobora amateraniro y'abakiranutsi n'iminsi mikuru bateraniyemo; moed ni ihuriro ry'iminsi mikuru yashyizeho icyumweru cyo kurema, Yerusalemu ni ahantu hagekekewe guteranira iminsi mikuru itatu. Niyo mpamvu igihe cyose Yerusalemu yabaye umurwa uhambaye wo guhurirwamo ku isi.

Kuva Satani yamara kwifuza kwigomeka ku bihe byashyizweho na Adonai, ibihe bya satani biturasiraho bisa n'igicucu cy'ukuri kiva mu ijuru ku buryo imitima yacu idashobora gusobanukirwa, bigatera satani kutugergeza atubuza kwiziza twubaga ibyo bihe(moed). Ahantu herekanywa ku isi bateganya ko ubushake bwa Adonai bwahakorerwa nkuko bubaho mu

ijuru.Mu kubura kubaha amategeko y'umwuka wa Adonai ntiwakorera mu bwisanzure mu kiremwa muntu.

Mwige ibyanditwe

Mushake muri encyvropedia iminsi mikuru yizihizwa cyane n'abantu benshi b'abakeisto.

Ni hehe umuco uturuka?

Ni hehe abadayimoni babonye inzira mu itorero?

Mwige ibyanditse

- *Zakariya 8:20-23:14*
- *Ni uwuhe munsi amahanga azizihiza?*

Iyo amahanga akuze akagwiza imbaraga mu kubaha ijambo ry'Imana kugirango bafate Yerusalem nk'ahantu hubashywe ho guteranira. Amahanga yose azumva amategeko kugirango abuze kwinjizwa k'urukunda rwa Yeshua cyangwa ku bihe by'iminsi mikuru (moedin).

Satani azirukanwa mu ijuru. Satani ntazongera kubona uko arega abantu bo ku isi amanywa n'ijoro. Kuko bazaba bagarutse ku butumwa bwiza bwashizwe ku rufatiro mu isi n'umwuka wa Mesiya Yeshua kandi bukemezw n'amaraso ye.Niba bikorwa kugirango hategurwe inzira ya Mesiya Yeshua cyangwa niba bikorwa kubera kwitanga kwe ni impamvu y'abandi b'Ibyahishuwe ariko bizakorwa.

Zakariya we avugako amahanga azagaruka ku mwami Mesiya Yeshua kuri moedim, ku bihe bikwiye kugirango bamushimire no kumubaza iby'ubwenge bwe. Isi izahinduka urwabya rwo gukorana n'umwuka w'Imana no guhinduka isi nziza cyane.

Nahumu 1:15,Dore mu mpinga z'imisozi amaguru y'uzanye inkuru nziza,akamamaza iby'amahoro! Yuda we komeza ibirori byawe byera,higura umuhigo wawe kuko umunyabibi atazongera kunyura iwawe, yatsembweho pe.

Ni nde kandi ni bande bazanye inkuru z'ibyamahoro? Ni umwami wa Isirayeli n'ubo gukiranuka kwayo ugendera mu nzira y'ubutumwa bwo kurema, urinda amategeko y'umwuka ya Data wo mu ijuru. Ni bo barinda iminsi mikuru yatunzwe agatoki mu mwuka kandi ni mu kuri kuko babonye ijambo rifite kubaho byongeye ryavuzwe na Mose na Eliya bari ku musozi wo kubonekeraho.

Ku musozi wo kubonekeraho,Yeshua yatoranje abigishwa batatu bo kumuherekeza kugira ngo bahamye ubutumwa bwiza,Umwuka w'Imana uvuga kurema kandi kurema mu masezerano ni uriya mwuka. Umubara gatatu uruzuye si umubare w'ibice.

Iminsi mikuru itatu ivugwa cyane,Pasika na Pentekote n'umunsi mukuru w'ingando ni iminsi Abisirayeli basabwa kuzamuka bakajya i Yerusalem gusenga Adonai.Umunsi mukuru wa

gatatu (moed) Sukkot (Umunsi mukuru w'ingando) uzwi nk 'umunsi mukuru w'amahanga kuko Zekariya awukoresha nk'urugero rw'igihe Umwuka w'Imana wa Shalom.

Uzategeka isi n'abantu ba Yo,bazabohokera kurinda iminsi mikuru (Moedim)bazitondera amategeko ya Yo mu buryo bw'umubiri n'ubw'umwuka kugira ngo bayisenge.

Iminsi mikuru izaba ibyo yari igenewe kuba-inzabaya cyangwa amatabaza y'Umwuka wa Adonai.

Kuberako abakiranutsi babona Yeshua avuga wenyine mu mategeko ya Data, atari Mose na Eliya (cyangwa Paulo), kubahiriza iminsi mikuru ni urugero rwo kuvuka kwa kabiri.

Nyine nk'umubiri w'umuntu uhinduka urwabya rw'imyuka irindwi,Adonai ahera mu masezerano y'itangiriro yashyizweho y'igihe mu byo iyo mibiri ikomeza ibya kamere yakwakira kugenda kudasanzwe kw'imyuka irindwi y'Imana.Sukkot ntisanzwe n'imiterere yayo y'ikiruhuko no kuzura muri Mesiya. Ibi nibyo byakuzaga Mose agihe yabaga amanutse umusozi avuye kuvugana n'Uwiteka. Yabonye Yeshua Mesiya gusa mu mategeko ya Torah yanyuze kuri Isirayeli.Abisirayeli bo babonye Mose gusa.

Hari ibitabo byinshi byiza bisobanura akantu kandi buri munsi mukuru yo mu minsi mikuru iirndwi. Kimwe muri ibyo ni icyannidswe na Valerie Moody cyitwa The Feasts of Adonai ni agatabo gato kakuyobora kureba mu byanditswe n'ibimenyetso bifatanije na buri munsi mukuru. Cyafasha umusomyi mu kwiga niba atarabashije kubona umwanya uhagije wo kwiga iminsi irindwi mikuru nta mpamvu yo gutinda cyamusobanurira.Ijambo nyamukuru ry'ubutumwa ryo kurema si ukwigisha buri munsi mukuru tuvuye i muzi ijambo ku ijambo ahubwo ni ukwerekana umuyoboro w'iyo minsi mikuru iganisha ku minsi yo kurema, iminsi irindwi ya Adonai, amatorero arindwi yo ku Byahishuwe n'irindi ku rindi.

Rimwe na rimwe kwibuka ibirebana n'iyi minsi mikuru irindwi ni uko itatu ya mbere iri mu kintu kimwe n'itatu ya nyuma ifite ubusobanuro bumwe.Ukiri ukuri cya kimwe cyaba ukuri kw'ibindi biri muri icyo gihe.Shavuot iri ukwayo mu busobanuro.

Tekereza ku minsi mikuru ya mbere yashyizwe hamwe cyangwa moed.

Pasika +Pesach

*Imigati idasembuye * Chag HaMatzah.*

*Imbuto ya mbere y'inzabibu *Yom Habukkurim*

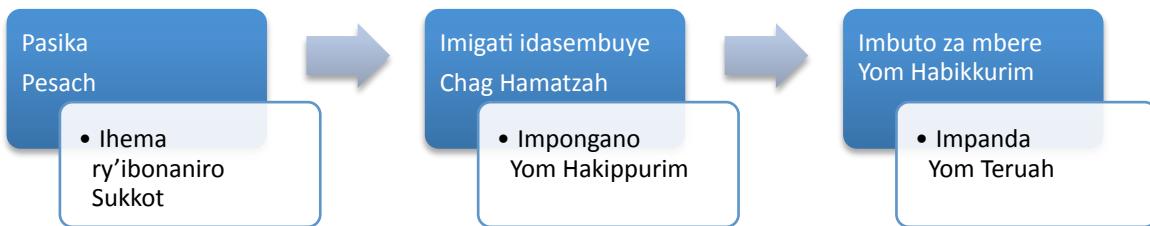
Ni abigishwa bangache baherekeje Yeshua ku musozi?

Ni iki abigishwa bashakaga kubaka?

Ni iyihe minsi mikuru imeze ityo bakwizihiza?

Ni gute ibyo Petero yongeyeho bisanisha n'ibyo Imana yabonye mu itangiriro 1?

Tekereza iminsi mikuru, buri wose n'akamaro kawo binyuranye na Menorah, ibi bizatuma urushaho gusobanukirwa Ibyanditswe.Umukoro wa Binah.

Mbere kuwukora

Rwose ntamenyereye iminsi mikuru irindwi ya Adonai nkuko bivugwa mu ijambo “Torah”, gura igitabo cy’iminsi mikuri irindwi ukibike kugira ngo kikuyobore mu kwiga ugire icyo umenya. Kige ubuhuze n’iminsi mikuru irindwi. Ni iby’ingirakamaro kumenya amazina y’icyongereza n’ay’igiheburayo n’andi amwe n’amwe afite ibirenzecho nka (Yom Terarah /Roch Hashanah)

GUSHYIRA MU BIKORWA IMINSI MIKURU MENORAH

Twasobanuriwe mu isomo rya mbere uko igicumbi cy’igiheburayo nem gikora kimwe na “smem”. Kuva cyangwa nk’indangahantu y’icyongereza “from”bivuga kuva, ijambo menorah ni urugero ryiza rw’ijambo ner ni umucyo.

Fatanya inyuguti y’igiheburayo mems ku ijambo ry’umuzi ner ikivamo ni menorah, yombi akomokwaho n’umucyo. Ishusho y’ubwami nk’imyaka irindwi ya Adonai ishobora hutanga ibitekerezo. Yego umucyo ni umwuka. Mbese itabaza ubwaryo ni iki? Rifite umucyo umurikira aho Data ashaka ko hagira umucyo w’umwuka. Mu byumvikana ku kiremwa muntu, iminsi irindwi yo kurema yahindutse amatatabaza kubera umucyo wawo ari mwiza ikuza iminsi yo kurema idasanzwe.

Umuntu yaba itabaza kubera Umwuka Wera iyo awuzuzwa.Tuzi ibiboneka wari umurimo wanditswe w’Abisirayeli kuzana umutambyi Aroni kugira ngo itabaza rihore ryaka mu ihema ry’ibonaniro.

Menorah ni uburyo umucyo utangwa

Menorah ni itabaza

Ner ni umucyo

Smem ni ukuva

Mesiya no Mashiach bikavuga na none uwasizwe amavuta.

Biroroshye kubona abakiranutsi bakora cyangwa rimwe na rimwe bakanababazwa nk'uko Mesiya wacu yabigenje kugira ngo atange amavuta year yitwa Memorah. Ijambo Mesiya , “Memorach” amavuta mu Giheburayo bivuga uwasizwe amavuta. Mesiya ni umuntu wese ugenewe kubabazwa uzatanyaguzwa kugira ngo atange avemo amavuta yera.iyo tuzuze umuntu wasizwe kubera ikintu runaka, tuvuga ko uwo muntu yahawe impano y’Imana. Kandi tugomba kumenya ko gusigwa kuzana imibabaro kubera icyo igamije n’igena migambi y’uwo wera.

Urundi rwabya rw’umwaka ruruta indi minsi y’igihe kandi umuntu nbi moed cyangwa igehe cy’umunsi mukuru cyerekanywe. Isomo rikurikiraho, amasomo arindwi yo mu Byahishuwe azatanga umuyoboro usobanutse. Iminsi mikuru igomba gusubirwamo ndetse n’imyuka ya irindwi ya Mesiya Yeshua. Ibyanditswe bike birahari kugira ngo bibyerekane bisobanure buri munsi mukuru.

SOMA BURI MUNSI WITONZE

Waba warafashe mu mutwe amazina y’Amaheburayo buri munsi mukuru wemere isomo rya mbere n’irya kabiri kugira ngo akuyobore.

Pesach: pasika, sukkot: ihema ry’ibonaniro

Abalewi 23: 34-44,Kuva 12

Yohana 12 :12:13, Matayo 21: 1-9

MUGIRE IBYANDITSWE

I Yohani 2

Iyi nkuri ivuga ko abakurikiye Yeshua bamukunda kandi bakitondera amategeko ye baramuzi babayeho kuva mbere na mbere kandi basizwe amavuta abigisha. Muganire ku busobanuro bwa Menorah.

Kurema imyaka irindwi :

Hari ikiguzi cyakwishyurwa kwigisha gusigwa?

Chag Hamatzah (imitsima idasembuye) Yom kippurin umunsi w'impongano; Kuva 12:15-19; Abalewi 16:21-22; Abakorinto 5:6-13

Yom Terumah: (umunsi wo kuvuza impanda Rosh Hashanah.

Abalewi 23:9-11; Kubara 10:1-10; Kubara 29:1-3

1 Tesalonike 4:14-17

Shavuok (Pentecote cyangwa iminsi mikuru y'ibymweru : Abalewi 23:15-18; ibyakozwe n'Intumwa 2.

Pasika –Pesach

Gereranya umwijima n'icuraburindi byabaye kuri Egiputa igihe uburakari bwica bwishe abana b'impura ba Egiputa ku munsi wa Pasika.

1. Ni iki cyariho mu itangiriro ku munsi wa mbere wo kurema?
2. Ni ikihe kimenyetso cy'ayashyizweho ku nkomanirizo z'umuryango cyatandukanya Abisiraheli n'aba Nyegiputa bari muri uwo mwijima?
- Rebera igisubizo cyawe kuri uyu murongo. Ibyahishuwe 21:23 kandi urwo rurembo ntirugomba kuvirwa n'izuba cyangwa n'ukwezi kuko ubwiza bw'Imana aribwo rurujira kandi Umwana w'Intama ariwe tabaza ryawo.
3. Ni iyihe mpano Adonai yahaye Abisirayelikuri Pasika y'umwijima?
4. Ni iki cyabaye ikiguzi cy'ubugingo ku Bisirayeli? Ni irihe tegeko buri muryango wategetswe kwitondera kugira ngo bakore impano y'ubugingo?
5. Ni uwuhe mwuka Elohimu yaremesheje umucyo ku munsi wa mbere wo kurema ?
6. Umwanaw'Intama yagombaga gutamba ubugingo bwe ku munsi wa mbere wo kurema kugira ngo ategure inzira y'ubugingo mu isi. Iki cyari ukwigisha ubutumwa bwiza bwa mbere. Umunsi mukuru wa mbere wa Pasika Abisirayeli bava mu Egiputa bategetswe kwitondera iminsi mikuru y'umubiri. Sobanura uko Yeshua nk'umwana w'Intama wa Pasika mu butumwa bwiza bune yerekana kubw'ikiremwa muntu ko amategeko y'umwuka byombi bigomba kubahirizwa mu mwuka no mu mubiri kugira ngo byemerwe na Data nk'umwuka wa Mesiya.
7. Gereranya 2 Yohani 1:6-7 uru nirwo rukundo: ni uko tugenda dukurikiza amategeko ye. Itegeko ry'Imana ngiri :nuko tugendera mu rukundo nk'uko mwigishijwe uhoreye mbere na mbere. , kuko abayobya benshi badutse bakaza mu isi, batemera ko Yesu yaje afite umubiri. Uvuga uryo ni we uyobya kandi ni we anti-kristo. Ni irihe jambo rihura no kwigisha kwa Yohani n'iryo mu Itangiriro 1:1-3.

Ni gute Yohani ahuza amategeko y'umwuka cyangwa ckugendera mu nzira ya Yeshua kwitondera amategeko n'ibikorwa dukora?

Ni ikihe kimenyetso gifatika Yohana atanga cyakurikira icy'Umwuka?

Ni iki Yohana avuga kivuguruza ihamwe ry'ubutumwa bwo kuremwa?

IMITSIMA IDASEMBUYE –Chag Hamatzah

Gereranya itegeko kugira ngo ritandukanye imisemburo cyangwa icyaha cvaturutse mu ngo ku minsi irindwi y'imitsima idasembuye.

1. Ni iki cyatandukanyijwe mu munsi wa kabiri wo kuremwa?
2. Vuga neza imirimo y'Umwuka wo gusobanukirwa n'uko usanisha kubaka inzu y'Umwuka w'umudendezo y'imitsima idasembuye?

Abumva Yeshua yigisha bajya impaka bavuga **Yohana 6:48-52** “Ni njye umutsima w'ubugingo ba sekuruza banyu bariraga manu mu butayu, nyamara barapfuye. Uyu ni wo mutsima umanuka uva mu ijuru. Umuntu narya uwo mutsima azabaho iteka ryose, kandi umutsima nzatanga kubw'abari mu isi kugira ngo babone ubugingo, ni umubiri wanjye.” Abayuda bajya impaka bati:“Mbese uyu yabasha ate kuduha umubiri we ngo tuwurye?” mwibuke ibyakozwe ibyo kwitondera mu mwuka no mu mubiri nk'Umwuka w'ukuri wa Mesiya uwo yohana yigishije muri **2 Yohana 1**, (ibyabanje). Muganire uko ubumuntu bwa Yoshua na mwe n'umwijima w'umwuka wo mu ijuru n'umubiri we wa kamere bwari uburyo ubutumwa bwiza bw'umunsi wa kabiri bwakuzuzwa. Hakubiyemo ibiganiro byanyu niba mu busobanuro bworoshye Yeshua,bivuga ko abantu bagira ngo barye umubiri we cyangwa niba barababajwe kubera kamere y'umwuka n'umubiri kandi ni icyifuzo cya muntu ari ukwemera cyangwa kurya iyo kamere y'uburyo bubiri nk'Igit i cy'ubugingo.

4.Ni gute umunsi mukuru w'imitsima idasembuye uhagarariye umutsima wo mu ijuru cyangwa umugati w'umwuka uzabeshaho umuntu (iteka ryose)

UMUGANURA. Jom Habikkurim

Gereranya imbuto z'umuganura za sayiri nk'umunsi wa mbere wo gusarura imbuto zatanzwe kuri Adonai zikazamurwa imbere ye. Sayiri ni uburyo bw'umwimerere bwo kwera kw'amazi kandi bihabwa agaciro bitewe n'imiterere yabwo bitumwa wongera kuzura ingingo z'ukuri.

1. Ni iki cyabonetse ku munsi wa kane ku munsi wo kurema?
2. Ni gute umwuka w'ubujyanama (Etzah) ukuza no kuzana imbuto z'umuganura za sayiri?

PENTECOSTE. SHAVUOT

Gereranya itegeko ryo kuzana umusaruro wa mbere w'ingano I Yerusalem kugira ngo bite ku mitsima, biggereranya ko Shavuot byara ugutanga isezerano /amategeko icumi ku musozi Sinai.

1. Niba muri menorah hagati hahagarariye umwuka wa Adonai, menorah ifite impande zingahe? Ni ibihe bisate by'ubuhamya (edut) byahawe Mose ku musozi Sinai?
2. Ni mu kihe gice cy'umwuka iminsi mikuru itatu ya mbere yizihizwaho ?
3. Ni mu kihe gice cy'umwaka indi minsí mikuru iri mu gice kimwe yizihizwaho?
4. Ni iki cyaremwe ku munsi wa kane ? Ni uwuhe mugambi w'icyo cyaremwe ?
5. Ni ikihe kimenyetso gifatika cy'Umwuka Wera wamanukiye abigishwa mu Byakozwe ibice 2, hari byinshi twakwibukiranyaho ku munsi wa Shavuot (Pentekote) Zaburi 104 :19, yashyiriweho ukwezi kumenyekanisha ibihe,izuba rizi igihe rirengera.

Umunsi mukuru wa Shavuot ujyana no gutanga amategeko icumi ku musozi Sinai,ni Isirayeli yahamagariwe mu matgeko, ayo mategeko bamaze kuyahabwo no kuyica ntibatinze kubera ko bakundaga ibidatunganye.Banga kubana na Adonai kuri uwo musozi.Aho kubaha Imana babwira Mose ko abahuza nayo nyuma na none batí : « tubwire ibyo yakubwiye ». icyagaragaye nuko Mose yashoboraga guhura na Yeshu,Mesiya kandi Mose wenylene niwe wabonye itabaza ndetse n'umwuka wo kurema wari mu mategeko. Abisirayeli bashakaga amategeko yo munyuguti gusa, batangira kononekara bakora ibyaha basenga ibigirwamana babivanga n'Uwera. Mu bushishozi soma : Kuva 33 :3-6 Mujye mu gihugu cy'amata n'ubuki kuko ntazaba hagati muri mwe muuyayo, kuko muri ubwoko butagonda ijosi, ntabarimburira mu nzira. Abantu bumvise iryo jambo ribi barababara cyane, ntihagira uwambara iby'umurimbo. Uwiteka abwira Mose ati : Bwira Abisirayeli uti « Muri ubwoko butagonda ijosi, nagendera hagati muri mwe n'akanya gato nabarimbura. Nuko mwiyambure iby'umurimbo byanyu, kugira ngo mbone uko nabigenza. Abisirayeli biyambura iby'umurimbo byabo, batagirira ku musozi Murebu no mu rundi rugendo rwabo rwose. »

Abisirayeli barambura iby'umurimbo byabo,kandi bamaze kumva iryo jambo ribi.Inkuru mbi ni ikinyuranyo cy 'inkuru nzizu, ari bwo butumwa bwiza,ubutumwa bwiza butanga ihumure ku bantu buvuga kuboneka kwa Yeshua.Abisirayeli bagarukiwe n'ibigize inkuru nziza.Agace k'inkuru nziza nuko Adonai yanesheje abanzi be binyuze mu rupfu,imvano mu muzuko wa Mesiya,Yeshua umwana w'Intama kugira ngo ashyireho ubwami bw'amahoro bw'iteka ryose kubamukunda. Abisirayeli basobanukiwe igice cy'ubutumw abwiza cyabazahura bamaze kumenya kumenya ibyo batitondeye ku munsi mubi no gusenga ibishushanyo. Bamaze kumenya ko bakoze nabi bakuyemo iby'umurimbo byabo.Bambara iby'umurimbo iyo bagenderaga mu nkuru nziza mu kwizera maze Adonai abakuza mu Egiputa ndetse abwira abisirayeli gusaba abanyegiputa ifeza n'izahabu cyangwa imikufi myiza turimbisha kuri iyo minsí yo kurema ayo mabuye n'ibyo byuma.Twfata ibyo by'umurimbo n'ayo mabuye y'agaciro byaremwe n'umwuka w'ubwenge,gusobanukirwa n'uwubujyanama, iminsi itatu ya mbere yo gukora k'Umwuka Wera igihe habagaho inama yo kurema isi.

Abefeso 2:10 : Kuko turi abo yaremye ituremeye imirimo myiza muri Kristo Yesu, iy'Imana yiteguriye kera kugira ngo tuyigenderemo.

Kwirimbisha si ukwambara imirimbo, nu ugukora iby'umwuka wo kurema :ubwenge bwo gusobanukirwa, w'ubujyanama, n'uwo kwera umurimbo w'iteka kandi umurimbo ni ukugendera mu mirimo myiza wateguwe na Data binyuze mu Mwana we mu cyumweru cyo kurema. Aha niho Edah iteraniro rya Yerusalem y'umwuka rikorera muri Petero yanditse yinginga ko abageni bagomba kugendera mu mwuka wabahumekeyeho gukora ibyiza.

Ubutumwa bwiza bwo kurema bwongeye gutangirira mu Abefeso 2:10 butwiringiz ko imirimo myiz ayose yujujwe mu cyumweru cyo kurema ni muri ubwo buryo Yeshua yiswe kuva urufatiro rw'isi rushyizweho. Ni twe rero tuzuzuza ibyo Mesiya yakoze.

Ibyahishuwe 5:5-6 umwe muri ba bakuru aramubwira ati « Wirira dore intare yo mu muryango wa Yuda n'igishyitsi cya Dawidi aranesheje ngo abambure igitabo amene ibimenyetso birindwi bigifatanyije. Nuko mbo hagati ya ya ntebe na bya bizima bine no hagati ya ba bakuru, Umwana w'Intama uhagaze asa n'uwatambwe, afite amahembe arindwi n'amaso arindwi ariyo mwuka w'Imana itumwa kujya mu isi yose. » Mesiya yubahirije amategeko y'iminsi irindwi yo kurema bituma Data amugira Mesiyawacu. Kubahiriza muri kamere byatumye Imana imuha kunesha maze amena ibimenyetso by'igitabo.

Aha birumvikana ko nta muntu wagira icyo yongera ku gakiza ke. Nta murimo mwiza umuntu yakora ngo akomeze ubwiza bwe bwose bwuzujwe na Mesiya Yeshua. Ni iyihе mirimo myiza umuntu yakora kugira ngo akomeze ubukiranutsi ku isi ? ikintu umuntu yakora ni ukwemera ko Yeshua yakoze biciye mu Mwuka we Wera mu mubiri no Kumukurikira. Ibi byitwa kwizera. Imirimo dukora si ukugendera imbere ya Mesiya kubw'agakiza ngo tugire icyo tubona.

YESHUA AHUZA AMATEGEKO N'UMWUKA

Yeshua akunda ko abigishwa be barema urukundo rujanye n'amategeko y'umwuka, si ukuzamura umwuka wo kurema ahubwo yaje kuba umuhuza w'abantu n'Imana.

Yohana 14:15-21 Nimunkunda muzitondera amatgeko yanje nanje nzasaba Data nawe azabaha undi mufasha wo kubana namwe ibihe byose, niwe Mwuka w'ukuri. Ntibishoboka ko ab'isi bamuhabwa kuko batamurora kandi batamuzi, ariko mwebweho muramuzi kuko abana namwe kandi aza muri mwe. Sinzabasiga nk'imfubyi, ahubwo nzaza aho muri hasigaye umwanya muto ab'isi ntibabe bakimubona, ariko mwebweho muzambona kuko ndiho namwe muzabaho. Uwo munsi muzamenya ko ndi muri mwe. Ufite amategeko yanje akayitondera niwe unkunda, kandi unkunda azakundwa na Data, nanje nzamukunda mwiyereke.

Abigishwa bategereje umufasha, Umwuka Wera wabamanukuye ufite ishusho y'indimi z'umuriro kuri Shavuot (Pentecote). Umwuka Wera wa Adonai ukora nk'ibyo menorah indimi z'imyuka irindwi zamanukiye abigishwa bitondeye amategeko ya Adonai bari bateraniye i Yerusalem mu gihe cyerekanywe, Shavuot. Hamwe n'indimi zera n'ubwenge, gusobanukirwa,

ubujyanama, imbaraga, kumenya n'ubukuru byabafashije kuvuga inkuru nziza, ijambo ry'Imana bakoze urugendo rurerure basa n'inyoni zижана imbuto aho zimukiye.

Yeshua yongera kubiringiza ko atazabasiga nk'impfubyi byari ijambo ryo gutera inyoni kimwe mu bice byo kwitondera amategeko yo guterana mu minsi mikuru itatu si ibyo gusuzuzugurwa kugira ngo basangire n'impfubyi n'abapfakazi. Gusangira n'impfubyi kuri Pasika, Shavuot (pentecote na Sukkot, ihema ry'ibonaniro byari ubuhanuzi)byo kuza ku mwuka wo kurem wa Mesiya guhuza abana be bitondera amategeko kugira ngo be kuba abana be ukundi. Abana bumvira bagomba kuzuzwa Umwuka usa n'uwo waremye isi. Ni nde wakumva uretse igithe uwo mucyo wakuvira muri we?

UMUNSI WO KUZUZA IMPANDA. Yom Teruah

Urutonde rw'inyuguti z'Igiheburayo ni heh. Ifite ijwi ryo guhumeka kandi ivuga izina ry'igitsina gore ry'Igiheburayo iyo yongewe ku mpera y'ijambo.

1. Ni iki cyaremwe ku munsi wa gatanu?
2. Ni uwuhe mwuka wahushye ku munsi wa gatanu kugira ngo ukwirakwize ibi biremwa ?
3. Mbere yuko asubira kuri Se ni kuki Yeshua yabwiye abigishwa gutegerereza i Yerusalem ? ni gute bagombaga kwambikwa ? uku kwambara kwavuye he ? mucukumbure musubire inyuma ku isomo rya kabiri, umwuka w'imbaraga.

UMUNSI W 'IHONGERERO. Yom Hakkipurim, inyandiko y'Igiheburayo ibisobanura umunsi w'impongano cyangwa umunsi w'urugerero. Yom Hakkipuri ni umunsi mukuru wa gatandatu , inyuguti ya gatandatu y'urutonde rw'igiheburayo ni vav ,ni umuhuza w'ijambo risobanura 'na' mu cyongereza gutangira n'iri jambo ni and, mu kinyarwanda na ntibyemewe no birabujijwe kuritangiza interuro ahubwo ni icyungo. Ibika byinshi bya Torah bitangizwa na vav,vav ihuza igika n'ikindi,yerekana ugukomeza n'ubumwe bw'igitsina gabu n'igitsina gore muri Adamu wa mbere igithe baremwe igithe aremwe.Umuntu yaremwe guhuza n'ibiremwa muntu n'ibaremwe.

1. Hahenerwaga ihene zingahe zo guhongerwa za Yom Kippur ?
2. Ni nde waremmwe ku munsi wa gatandatu ?
3. Kuri uyu munsi ni iki umutabyi mukuru yeageraga isanduku y'ubuhanga ? vuga bitatu byibura.
4. Ni uwuhe mwuka waranzo ubucuti bwa Adamu kuri Elohimu ?

UMUNSI MUKURU W'INGANDO. Sukkot Itangiriro 4 :16

Itangiriro 4 :3-5 Bukeye Gahini azana ituro ku mbuzo z'ubutaka ngo ariture Uwiteka. Abeli azana ku buriza bw'umukumbi we no ku rugimbu rwa bwo.Uwiteka yita kuri Abeli, no ku ituro rye maze ntiyita kuri Gahini n'ituro rye,gahini ararakara cyane agaragaza umubabaro.

1. Erekana aibivuga kimwe ndetse urebe no mu magambo y'igiheburayo yasobanuwe hejuru nka « Nuko muri icyo gihe biratambuka... » uzabona ko ijambo ry'igiheburayo miketz yamim risobanura « ku iherezo ry'iminsi mikuru Gahini na Abeli barimo bizophiza ?
2. Niba hari umunsi mukuru bizophizaga byagenze gute ku gitambo cya Gahini ?
3. Ni gute igitabo kimeze gutyo cyabuze umwuka w'ubukuru wa Data n'umwana ?
4. Soma **Zekariya 14 :16-19** ; Ese urubanza rwa Gahini kubera kubura umwuka w'ubukuru rusa n'urubanza rw'amahanga kubera kutumvira amategeko kugira ngo barebe umunsi mukuru wa Sukkot ? sobanura.
5. Gereranya **1 Yohana 3 :11-12** Ubwo nibwo butumwa mwimvise uhoreye mbere na mbere ngo dukundane tutamera nka Gahini wari umubi akica murumuna we, mbese icyatumye amwica ni iki ? nuko ingeso ze zari mbi naho iza murumuna we zikaba nziza. Bene data ntimumtangazwe nuko ab'isi babanga. Ni iyihe nteruro muri aya magambo isa no mu Itangiriro 1 :1, ni kuwuhe munsi wo kurema kandi ni uwuhe mwaka wa Adonai, watuma umuntu akunda mugenzi we ndetse bagateranira hamwe basenga Imana bahuje umutima ?

Mishnah ni igitabo cy'ibitabo byinshi by'amategko bagiye bigisha abana babo(rimwe na rimwe mu Isezerano rishya ryitiranwa na Torah yanditswe). Muri rusange bwizewe ako Mishnah yahererekanyijwe neza by'umwimerere bivuye ku bigishwa bihabwa abanyeshuri byakozwe mu mpera y'ikinyejana cya kabiri , bibyara amazina ya rabbis babayeho mu binyejana byahise icya mbere n'icya kabiri.

Mishnah, ihagararsiye ibitekerezo by'abanyabwenge by'abayuda babyemeza mu kinyejana cya kabiri hagati. Ni ryo tsinda ryazanye icyo buri wese yari afite azi byaturutse mu bindi binyejana byabibanjirije mu Bisirayeli. Byavuye muri Neunsner, Jakob ed.1988. The Mishnah A New Translation. New Haven: Yale University Press. kuki hari amagambo atandukanye? Mu buryo bworoheje, Rosh Hashanah bisobanura ipfundo ry'umuka bikavuga ikindi gihe nk'iki nkuko birebana n'ibihe bya Yom Tiruah nka "Rosh Hashanah" cyangwa "umunsi w'umwuka mushya"mu kubyumba ni ukuvuga umwaka mushya birumvikana mu mucyo wa "menorah". Ku rundi ruhande umunsi wa mbere wa Nisani.

IKIGANIRO

Sobanura ibintu bine biri mu gucirw aurubanza bihuzwa na moedim.

Ubusobanuro bwa chiastic ni indorerwamo isa n'inyubako.

BITEKEREZO BISHIMISHIJE BYAVUYE MURI MISHNAH

Mu gihe Mishnah ihagarariye ibitekerezo by'uruhererekane by'imigenzo y'abayuda kimwe n'amagambo y'Imana aboneka muri Torah, byaba ingirakamaro kureba amagambo y'amateka yasobanuwe yerekana Yesua igihe yagenderaga hano ku isi. Igishimishiye ni umugereka

wongeweho n'abahanga mi gihe cya kabiri , bivuga kurebera kuri moedim. Mu nyandiko Rosh Hashnah 1:2 , yerekana n'iminsi mikuru, Mishnah ivuga:

- 1:2 A. Ku bihe bine by'umwuka isi izacirwa urubanza
- B. Kuri Pasika y'imbuto
- C. Kuri Shavuot y'imbuto z'igiti
- D. Ku mwaka mushya aho abantu bose binjira mu isi banyura imbere y'Imana basa n'umukumbi w'intama.
- E. Uhoreye kera kose byavuzwe ko Niwe ubumba imitima yabo bose, akitegereza imirimo yose.
- F. No ku munsi mukuru (Ihema ry'ibonaniro) bazacirwa rurebano n'amazi.

KWIZIGAMA KUBAKA NEZA

Kugira ngo dusobanukirwe intego y'umwuka ya Yom Tiruah,bifasha gusubiramo imyuka ya Adonai mu Migani ibice 9:1-8

Bwenge yubatse inzu ye,yabanje inking zayo ndwi,abaga amatungo ye,akagaza vino ye,aringaniza n'ameza ye,maze atuma abaja be, arangurura ijwi ari ahirengeye hose ho mu murwa ato “umuswa wese nagaruke hano”,abwira utagira umutima ati “Ngino urye ku mutsima wanaye,kandi unywe vino nakangaje.Mureke ubupfapfa mubeho,mwa bashwa mwe kandi mukenyere mu nzira y'ubuhanga. Ucyaha umukobanyi aba yikoza isoni, kandi uhana umunyabyaha aba yihamagariye ibitutsi. Ntuhane umukobanyi kugira ngo atakwanga ariko nuhana umunyabwenge azagukunda. Bwiriza umunyabwenge azarushaho kugira ubwenge, igisha umukiranutsi kandi azunguka kumenya.” Kubaha Uwiteka ni ishingiro ry'ubwenge, kandi kumenya Uwera ni ubuhanga. Ni njye uzakugwiriza iminsi, nzakungwiriza iminsi yo kubaho kwawe. Niba uri umunyabwenge ubwo bwenge ni wowe ubwigiriye ku bwawe, kandi nukobana ni wowe biziberaho ubwawe. Umugore upfapfana arasakuza,ni ikirimarima ntacyo amenya yicara mu muryango w'inzu ye ari ku ntebe aharengeye ho mu murwa ,agira ngo ahamagare abahita barambirije mu nzira zabo ati :umuswa wese agaruke hano. Abwira utagira umutima ati “Amazi yibwe araryoshye, kandi umutsima uribwa uhiye uranyura”. Ariko ntazi ko abapfuye aribo bari,kandi abo yararitse bari mu mworera w'ikuzimu.

Menya ko aya magambo yo gutinya Adonai ari inkomoko no kumenya umwuka ni ugusobanukirwa. Ibi byerekana umuyoboro mu myuka irindwi n'inkingi ndwi z'ibaremwe. Ubwenge n'ubukuru bitanga isoko ikomoka hamwe, ahantu ho gukomeza guca bugufi. Kumenya n'ubwenge nabyo bitanga isoko ituruka ahantu hamwe mu mutima , ahantu hatandukanya byombi kandi hakubaka ubusabane hagati y'ibintu.

Iri ni ihuriro ryo gutondeka amasoko y'amazi no kungwa kw'iminsi mikuru. Nti byavuzwe mu migani ahandi herekana impande zombi za menorah ziyyoborwaho n'amasoko n'iminsi mikuru y'imyuka y'ubujyanama(etzih)byatewe.Umuzuko ushyira hagati imibare itatu kuko ari ubugingo bushya. Umubare gatatu ni ikimenyetso cya Yona.Umunsi w'umuzuko wa Yeshua,bihuzwa ku bujyanama ni Yom Teruah, umunsi mukuru w'impanda igihe Yeshua azaza kuzura iteraniro ry'abakiramutsi mu bapfuye.

1 Tesaronike 4:13-18; Ariko bene data, ntidushaka ko mutamenya iby'abasinziyiye, mutababara nk'abo kandi badafite ibyiringiro ubwo twemeye ko Yesu yapfuka akanazuka, ariko twizera ko Imana izazana na Yesu abasinziyiye muri we. Iki nicyo kibabwira tukibwirijwe n'ijambo ry'Umwami wacu yuko twebwe abazaba bakiriho, basigaye kugeza ku munsi w'Umwami, tutazabanziriza na hato abasinziyiye.Kuko Umwami ubwe azaza amanutse avuye mu ijuru arangururiye ijwi rirenga, hamwe n'ijwi rya Malayika ukomeye *n'impanda y'Imana, kuko abapfiriye muri Kristo nibo bazabanza kuzuka, naze natwe abazaba bakiriho basinziriye duhereko tujyane nabo tuzamurwe mu bicu gusanganira Umwami mu kirere, nuko rero tizabana n'Umwami iteka ryose. Nuko mumaranishe imibabaro kubwirana Ayo magambo*

Edah yarerekanywe kugirango iterane igihe impanda ebyiri za feza zivugwa kubara 10:2 n'umwuka w'imbaraga zivugwa ku munsi mukuru w'impanda (Yom Teruach). Umwuka w'imbaraga uhuzwa na Yom Torah (ubusobanuro bworoheje umunsi wo kuvuza impanda. Umwuka w'imbaraga na none ni umwuka w'umuzuko usa n'uwbujyanama. Aho Yeshua yazuwe kuri moed y'umunsi mukuru w'umuganura Yom Habikkurim, azazura kandi azahuriza hamwe edah no kuri moed Yom Teruah (umunsi wo kuviza impanda). Umwuka w'imbaraga na none ni umwuka w'umuzuko usa n'umwuka w'imbaraga w'ubujyanama. Aho Yeshua yazuwe kuri moed y'umunsi mukuru w'umuganura. Yom Habikkurim, azazura kandi azahuriza hamwe edah no kuri moed Yom Teruah (umunsi wo kuvuza impanda).

Hakekwa bwa mbere ko iteraniro ryazuwe byerekanywe nyuma Yeshua azurwa igihe abakiranutsi bari barapfuye babonywe mu nzira z'I Yerusalem, Umwuka Wera w'ibihe by'umwuka.

Umunsi mukuru w'umuganura n'uwo kuvuza impanda werekana ishusho nyayo y'ibihe (moed). Bishushanya nkuwa gatatu uhereye mu itangiriro n'uwa gatatu wok u iherezo. Imitsima idasembuye n'umunsi w'ihongerero bikurikira ishusho y'ibihe. Imitsima idasembuye iza ku rutonde rwa kabiri. Cyangwa kuwa kabiri uhereye mu itangiriro. Ari uwa mbere Yeshua yakubiswe, amanurwa ikuzimu mu muriro nk'igitambo gitwikwa.Azuka nk'imbuto ya mbere mu bapfuye maze atabara abakiranutsi bapfuye babonetse bagendagenda muri Yerusalem ku munsi w'umuganura.

MENORAH MURI MENORAH

Impande ebyiri muri menorah zirakura mu buryo bwumvikana. Ku ruhande rw'isoko ni itabaz ayo hagati ni imitsima idasembuye. Umutwe w'imtsima idasembuye ni ugutandukana kuva mu

bwami bw'icyaha n'urupfu biba ikimenyetso cy'inyigisho zipfuye, kwirarira, intäge nke, gucika intäge, n'ubundi bukozi bw'icyaha. Urusengero rwatandikanijwe rusigara nta mutsima udasembuye urimo mu gihe cy'iminsi irindwi. Twibuke ko memorah nkuri ari iyi myaka irindwi yera ya Mesiya.

Mu ruhande rumwe rw'imitsima idasembuye ari Pasika. Imiryango ya Isirayeli yatandukanijwe n'icyaha n'icyago cy'urupfu cya Egiputa n'amaraso yo ku nkomanirizo y'imiryango. Ku rundi ruhande ni umunsi w'umuganura. Ikiri hejuru y'ibyo ni itandukaniro mu bugingo bushya ubwoko bw'agakiza ku wapfuye . mu buryo bwumvikana Pasika ni umunsi w'umuganura bihuzwa n'umutsima udasembuye. Uyu mutsima waguzwe ukurwa mu isi. Mesiya Yeshua ni ukuzuka kwacu n'agakiza kacu.

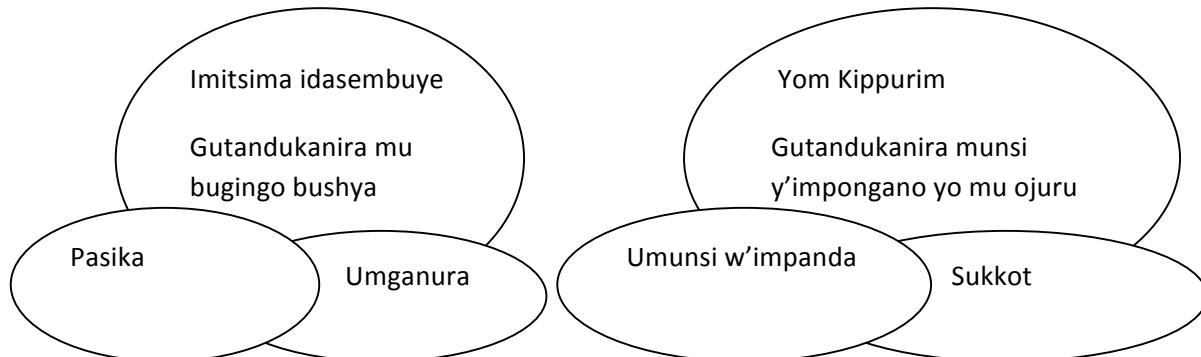
Isoko		
Kuva mu mwijima ujya mu muco	Kuva mu bunyage ujya mu kubohoka	Kuva mu rupfu ijya mu bugingo

Mu kugwa kwa muntu umunsi mukuru wo hagati ni Yom Hakippurum umunsi w'ihongerero (mu buryo bw'umvikana ni impongano mu bwinshi). Iminsi mukuru yerekanwa n'umutwe y'ihongerero. Ku munsi mukuru w'impanda abakiranutsi ba Mesiya bazahurizwa mu bicu. Uburyo bw'ihongerero bwakorwaga n'umutabyi mukuru nk'uwegera intebé y'imbabazi kuri Yom Kuppur. Imbabazi zabonekaga mu mwuka wahumuriraga Imana neza amaraso ye agatwikira intebé y'imbabazi.

Kuri Sukkot : umunsi w'ingando, Isirayeli n'imiryango y'abanyamahanga basengaga bahagaze aho bagombaga guhagarara hagizwe n'ihongerero. Mwibuke amababa yaba Cheruvim (abakerubi) babiri batwikira intebé y'imbabazi y'isanduka iboneka mu bicu kuri Yom Kippur binyuza ku mutambyi mukuru. Sukkah ya Adonai iboneka muri Zaburi 27 ni umwanya w'imbaraga zidasanzwe mu gihe gitegetswe.

Kugwa k'umuntu					
Amaraso	Ibicu	Umubavu uhumura	Amababa	Amashami afite ibibabi	Ihema ry'ibonaniro

Ihongerero

KWIMUKA BYIHUSE

Ubu uwiga amenye iby'abahanuzi cyane. Mu rurimi ruziguye rw'Ibyanditswe bisobanura ko usoma yakangura amaso ye y'umwuka. Usoma agomba kumenya uko Torah n'abahanuzi basobanura umwaka, ukwezi, igihe naho waba umunsi kuko umuremyi wacu yabivuze muri memorah y'umuntu ku rufatiro rw'isi binyuze mu mwuka wa Mesiya Yeshua. Ubu ni bwo buryo bwo kubona umucyo wo kurema. ikindi umusomyi azasobanukirwa amagambo ya Yeshua n'aya bigishwa be amagambo ya Torah ya kera n'ayabahanuzi. Soma uyu murongo ureba niba ufite ubusobanuro bushya :

Yesaya 61 :1-11, Umwuka w'umwami Imana ari kuri njye, kuko Uwiteka yansize amavuta ngo mbwirize abagwaneza ubutumwa bwiza, yantumye kuvura abafite imvune mu mutima no kumenyesha imbohe ko zibohowe no gukingurira abari mu nzu y'imbohe. Kandi yantumye no kumenyesha abantu umwaka w'imbabazi z'Uwiteka, n'umunsi Umwami Imana azahoreramo inzigo no guhoza abarira bose. Yantumye no gushyiriraho itegeko ib'i Siyon barira, ryo kubaha ikamba mu cyimbo cy'ivu n'amavuta yo kunezerwa mu gihe cy'ubwirabure n'umwambaro w'ibyishimo mu cyimbo cy'umutima wihebye, kugirango bitwe ibiti byo gukiranuka byatewe n'Uwiteka kugirango bimuheshe icyubahiro. Nuko bazubaka ahasenyutse, bazubura amatongo yabanje kubaho kandi bazasana imidugudu yasenyutse yamaze ibihe byinshi ari imyirare. Abanyamahanga nibo bazabaragirira imikumbi, kandi abashyitsi nibo bazajya babahingira, bakicira inzabibu zanyu. Ariko mwebwe ho muzitwa abatambyi b'Uwiteka, abantu bazabita abagaragu b'Imana yacu, muzarya ibyo abanyamahanga batunze kandi mucyumbahiro cyabo naho muziratira mu cyimbo cyo gukorwa n'isoni kwanyu muzagererwa kabiri, mu cyimbo cyo kumwara kwabo bazishimira umugabane wabo, nicyo gituma mu gihugu cyabo bazagabirwa kabiri, bazagira umunezero uhoraho. Urubyaro rwabo ruzamenyekana mu mahanga, n'abana babo bazamenywa mu moko n'abazababona bose bazemera ko ari urubyaro Uwiteka yahaye umugisha.

Nzajya nishimirira Uwiteka cyane, umutima wanje uzajya unezerwa, Imana yanje kuko yanyambitseimyambaro y'agakiza akamfubika umwitero wo gukiramuka nkuko umukwe arimba akambar aikamba, kandi nkuko umugenri arimbishwa iby'umurimbo bye. Nkuko ubutaka bumera umumero, kandi nkuko umurima umera mo imbuto ziwhinzewmo niko Umwami Imana izameza gukiranuka n'ishimwe imbere y'amahanga yose.

1. Ni ku wuhe munsi w'icyumweru cyo kurema wiswe umwaka w'umuntu ? ni uwuhe munsi mukuru ugendanye n'uyu munsi wo kurema ?
2. Ni iki kigize umwaka w'imbabazi wa Adonai ? utekerezi niba ubu buryo bwo kubara imyaka bwemewe ?
3. Ni iyihe minsi mikuru cyangwa umunsi mukuru cyangwa ibihe n'inyigisho yo kuvuga kubohoka kw'imbohe n'umudendezo w'imbohe ?
4. Gereranya ibyo twasome na Luka 4:16-21. Kuki Yeshua yahagarariye kandi akavugako umugabane wuzujwe? Sobanura ibyo iminsi mukuru mu buryo bw'ubuhanuzi gusa.
5. Sobanura imirongo yanditseho imitsi ya Memerah na adi.

6. Ni uwuhe cyangwa iyihe myaka yahura n'umurongo wa 11?

ARIKO MUBITEKEREZAHO IKI?

Hari umubare w'ibibazo bikangura ubwenge byo mu nyandiko za Paul.iyo bidashoboka mu nzandiko za Paul abantu batumvise neza. **Mu Bagaratiya kwitondera amategeko bikorwa n'intege nke no kutitabwaho.**

Abagaratiya 4:10-11: Muziririza iminsi nk'amezi n'ibihe n'imyaka, ndatinya ko ibyo nabakoreye naruhijwe n'ubusa. Ibi bivuga ko Paul yacitse integer kubwo Abagaratiya bavuye mubyo kwitondera iminsi mikuru irindwi ya Mesiya? Kugira ngo mbone igisubizo reba muri uyu murongo ukurikira. **Abagaratiya 4:8-9.** Icyakora icyo gihe kubera ko mutari muzi Imana mwari imbata z'ibitari Imana nyakuri, ariko none ubwo mwamenye Imana, kandi cyane cyane ubwo mwamenye nayo ni iki cyatumye musubira inyuma mu bya mbere bidafite imbaraga kandi bikenea umumaro, mukongera gushaka kuba imbata zabyo?

Niba wasomey inyigisho za Paulo avuga ko ubusabane bw'Abayuda n'ubusabane bw'abapagani kuri Torah,ku muyuda torh isa n'umurinzi cyangwa umwarimu w'ibanze utegura umunyeshuri kugira ngo akure mu bwenge.Ibyiringiro mwarimu aba afite nuko umunyeshuri akura ku buryo aba atagikeneye kwigishwa, ahubwo we amenya kandi akifuza gukora ibyiza mu mategeko y'umwuka.

Muri uko kwiga Paulo avuga ko umuyuda afatwa kimwe n'undi wese mu bakoze ba Data cyangwa imbata yo mu rugo.ni igikoresho ku bayobozi ba Data ndetse no kubagenzuzi be. Iki gice cy'amahugurwa ye ni mu mategeko. Igihe kimwe iyi nyigisho iruzura kubera itariki Data yashyizeho, nyamara umuyuda azagabana ubwami bwa Data kuko amahugurwa n'inyigisho byahindutse imbuto, ntakiri umukozi ahubwo yabaye umwana mu rugo ibihe byose.

Paulo amenya ibyo byose byo kwigisha no guhugura bigenerwa umwana kugira ngo akure mu busabane n'Imana cyangwa Umwuka wo kumenya kuri Data, si amategeko n'amabwiriza ahubwo ibyo kwiga umutima wan Data uzi ibirenze kugira ngo ayobore ibye byose. Umwana yashatse kugira amahame y'ubwami bwa se kugira ngo ategene cyane kandi yimane na se bitoroheje ngo bibe mu mwuka w'ubukuru. Ahubwo bivuye ku kumenya umwana watinya Se ntityitondere amategeko ye. Uyu ni umwuka ubatura Paul yarimo yfigisha abagaratiya bari bakuru b'abapagani ariko noneho babaye abana b'Imana. Kuva bakimana kuba Abana b'Imana Paul arabiringiza gukomera mu Mwuka wa Mesiya, umwuka w'umwana, Paul yakomeje kugaya abagaratiya kubera kutitondera amategeko y'Imana mu minsi mikuru ya Mesiya, by'umwihariko niba bayitondera mu mwuka w'iminsi irindwi nka Paul n'izindi ntumwa zakomeje kuyitondera.Na none uzahagera usome.

Icyakora icyo gihe kubera ko mutari muzi Imana mwari imbata z'ibitari Imamna nyamana, ariko none mwamenye Imana ariko cyane cyane ubwo mwamenye nayo, ni iki cyatumye musubira inbyuma mu bya mbere bidafite imbaraga kandi bikena umumaro,mugashaka kongera kuba imbata zabyo?

Paul yatonganyije abagaratiya kubwo gusubira inyuma mubyo bakoraga mbere yuko bamenya Imana. Arabasobanurira neza ko bareba ibihe bisa n'iby'imanra zitari Imana, nyamara. Ibihe basubiye inyuma bakaba abapagani byabagabanyirije kuba imbata z'Imana. Umwana iyo azi se akora iby'isano ya se yo kwitonda amukunze, nibyo Paul ateramo inkunga abana b'Imana. Ibi bihura n'inkomezi Paul aha abakorinto yo kwitondera Pasika bakoresha imitsima idasembuye bigengesera kandi bafite ukuri. Ubu ni ubutumwa bw'ibyaremwe by'umwuka. Ni Umwuka Wera utura mu mwizera, akamuha imbaraga zo kwitondera ubutumwa bwiza bwawo, ubwenge si umwuka w'ububata cyangwa no kuvanga n'imico ya gipagani nko kuri Sinai byagaragaye kuri Hagari.

UMURONGO WA PASIKA

Ikindi kibazo rusange ni iki : Mutekereza iki kuri Pasika? Ibyo ntibyanditswe muri Bibiliya? Kubera ko amatorero menshi afite uko afata Pasika nk'imigenzo n'amategeko yanditswe mu Byakozwe n'intumwa 12:4, muri King James nshya, ijambo Easter, Pasika. Uwasobanuye mu Cyongereza yarebye mu Kigiriki Pascha naka Easter ryatoranyijwe mu mu itorero rya kera si itorero ry'iki gihe ry'Ibyanditswe. Pascha rihera ku Giheburayo Pesach rivuga Pasika. Ibyo byagenzurwa mu bitabo byinshi bibisobanura.

MU MAGAMBO MENSHI INSHAMAKE

Ku mpera z'iyi nyigisho hari urugero rutangaje rwitwa inyubako y'inzu.

Tony Robinson avuga mu buryo bubangutse iby'iyi nyubako muri icyo gitabo cye. The Gospel of the school of David (ubutumwa bw'umuzingo wa Dawidi no mu kwigisha kwe. Uburyo bw'inyubako bukora nkuwerekana igihe cyose amahame y'ingenzi y'Ibyandintswe yo asobanura amadini atandukanye. Uburyo bw'inyubako burema icyitegererezero cy'indorerwamo kugira ngo iby'ingenzi bishyirwe hagati.

Mu Giheburayo inyuguti koof P isobanura inkima (inkende) nicyo iganishaho nicyo iganishaho ni kopi. Koof ni inyuguti ya mbere y'ijambo kadosh cyangwa icyera ubwere ntibisobanura gufata ikintu utagikura mu bindi, ahubwo n'ukwisanisha n'umwuka wa Adonai "Muzaba abera kuko ndi Uwera". Ubu buryo bw'inyubako bukora ibisa bitya. Iyo uburyo bw'inyubako y'inzu bibonetse bigaragara ko amakuru aba yakoreshejwe nezamu kwigisha intego. Ni ukwigisha mbere Adonai binyuze mu mwana we Yeshua wo turimo twigana.

Igishushanyo cy'itabaza rya Adonai ni kimwe n'iki gishushanyo cy'indorerwamo kandi ubwo byoroshye kubona ko itabaza ribonesha ariko cyane cyane ibyanditswe. Hari ikigamijwe cyane ni Umwuka wa Adonai. Amashami yo hanze y'ibumoso n'ay'iburyo asobanura Pasika na Sukkot no kwerekana itangiriro ry'ibihe. Iyi minsi mikuru mikuru iza kuri nimero ya mbere utangiye ubara.

Kasika yerekana urukundo rw ambere nk'urw'amategeko yo mu itorero rya Efeso na Sukkot ni ugushyingirwa kwacu kurangiza, umugen wa Mesiya uhuzwa na we bwa nyuma mu bwami

bwe. Umwe ku wundi indorerwamo y'iminsi mikuru ibiri biboneka mu butumw abwa Pasika y'inzinzi ya Yeshua bwinjira I Yerusalem. Kurira ni ibimenyetso byo gusenga bishyirwe hamwe n'umunsi mukuru wa Sukkot.

Yohana 12:12-13; Bukeye bwaho, abantu benshi bari baje I yerusalem gutegereza iminsi mikuru bumvise ko Yesu azayo, benda amashami,imikindo bajya kumusanganira, batera hejuru bati “Hoziyana, HAHIRWA UJE MU IZINA RY’UWITEKA, ni Umwami wa Isirayeli.

Mariko 11:8 Benshi barasaba imyenda yabo mu nzina, abandi bica amashami y'ibiti nayo bayasasa mu nzira.

Gutera hejuru ngo Hoziyana,(mubifate mu mutwe) bihuza na Pasika n'agakiza ka mbere kajyana na Sukkot.

Abalewi 23:39-43; Ariko muherereye kuri uwo munsi wa cumi, n'itanu w'ukwezi kwa karindwi, mumaze gusarura imyaka yo mu gihugu cyanyu, mujye muziririza iminsi mikuri irindwi y'Uwiteka. Uytangire ube uwo kuruhuka n'uwa munani ube uwo kuruhuka. Mu nsi uyitangira mujye mwenda imbuto z'ibiti byiza n'amashami y'imikindo, n'amashami y'ibiti bisagambye binini,n'ingemwe z'imikinga yo mu migezi,mumare iminsi irindwi munezerewe imbere y'Uwiteka Imana yanyu.

Uko umwaka utashye mujye muziririza Uwiteka mutyo iminsi mikuri irindwi. Iryo ribabere itegeko ridakuka mu bihe byanyo byose, mujye muziririza iyo minsi mikuri mu kwezi kwa rindwi.Mujye mumara iminsi irindwi muri mu ngando, abisirayeli ba kavukire bose babe mu ngando, kugira ngo ibihe byanyo byose bamene nabesheje abisirayeli mu ngano nabakuraga mu gihugu cya Egiputa “NDI UWITEKA IMANA YANYU.”

Mumenye itegeko ryerekeye kuri Sukkot na Pasika.Pasika yari umunsi mukuru w'agakiza w'igihugu cya Isirayeli Imana yategetse Abisirayeli kuba muri Sukkot kugira ngo bizihibe iyo Pasika. Ni S-ukkot ya Pasika. Guhagarara bwa mbere mu rugendo rwa Pasika y'Abisirayeli basohotse igihugu cya Egiputa bavuye I Ramasesi yari sukkot (umunsi mukuru w'ingando).Urufunguzo rw'agakiza kabu rwabaye igisubizo ku murimo wa Elishadai n'igitangaza ku ruhande rwabo. Bibutse uburyo Uwiteka yacuriye.

Murebe ku bibazo byanyu birebana no kwizihiza sukkot kuko Kaini na Abeli , Zakariya yashyize ku murongo umunsi mukuru wa Sukkot ku mahanga yose. Mutekereze uko icyaha cya Gahini cyabaye kinini kigera kuri Abeli kwabaye ingirakamaro. Uko Kaini yazanye umuganura we ku iherezo ry'iminsi cyangw sukkot yagenderaga mu mwuka Yesu w'ubukungu kubera umugambi w'Umuremyi, kubwo kubeshaho amahanga. Yatanze ubugingo abuha amahanga yari yuzuye kwizera. Mesiya yubuye amaso areba mu kwizera abona bene se bazaba mu mahanga yose.

Mu bwami bwa Mesiya amahanga yose afite amahitamo amwe nk'ay'isirayeli yo kureba sukkot ya Pasika niba twakoresha ijambo risa rityo.

Zekariya 14:16; Maze uzarokoka mu mahanga yose yateraga, Yerusalem wese azajya asamuka uko uko umwuka atashye, ajye gusanga Umwami Uwiteka nyir'ingabo., ajye no mu minsi mikuru y'ingando. Nuko umuntu wese wo mu miryango yose yo mu isi, utazazamuka ngo ajxye I Yerusalem gusenga Umwami Uwiteka nyir'ingabo, iwabo ntazagwisha imvaura. Kandi ishyanga rya Egiputa niritazamuka ngo rize, nabo ntibazagusha imvura. Naho hazaba icyago Uwiteka ateza amahanga yanga kuzamuka ngo ajye mu minsi mikuri y'ingando. Icyo kizaba igihano abanyegiputa bazahanwa, n'amahanga yose yanga kuzamuka ngo ajye mu minsi mikuri y'ingando. Uwo munsi ku nzogera z'amafarashi hazaba handitswe ngo "CYEREJWE UWITEKA" kandi inkono zo mu nzu y'Uwiteka zizamera nk'inzabya zo mu gicaniro.

Icyatanzwe ku mahanga ni impano y'Umwuka Wera wo kurema. Amahanga yose yabonye insinzi ku bwere bwa Adonai binyuze mu kumvira umuhamagaro we ku minsi mikuri itatu bakoraga ingendo bakajya I Yerusalem. Ni Umwuka umwe ukora ku gicaniro cyo mu ijuru imbere y'intebe y'ubwami bwa Adonai.

Kuva 12:37 Abisirayeli barahaguruka bava I Ramesesi bataha I sukkoti, abigenzaga bari abagabo uduhumbi dutandatu, abana batarimo. Kandi nikirenge cy'amahanga menshi kijyana nabo, n'imikumbi n'amashyo yamatungo menshi cyane.

Egiputa ntiyari izi Imana ugereranyije na Isirayeli yagombaga kongera kuremwa mu Mwuka Wera na Adonai. Mu mpande z'ibumoso n'indyo y'indorerwamo ya menorah. Adonai yafataga icyemezo cyo cyo kumvira isi, yerekanye igithe yagiraga umuntu ngo azamunezeze. Kugira ngo Adonai azafashe ibyaremwe yabishyiriyeyo izuba, ukwezi n'inyenyeri zo kubiyobora, ubwittonzi bwakomeza kubiyobora imiterere y'umwuka uwo abantu bose "bamenya". Mu yandi magambo umuntu yashyizweho amategeko year binyuze mu kumvira gufite urukundo, yaronse umucyo uturuka mu kuboneka kwa Adonai. Mu gihe amahanga yitondeye amategeko umucyo uzaba mwinshi uvuye ku izuba, ku kwezi no ku nyenyeri. Ubwenge bwa Adonai ntibugereranywa ni nk'ibiti byo mu Byahishuwe byera imbuto hatagombye umucyo w'izuba cyangwa ihindagurika ry'ibihe.

Satani amenyereye uyu mugambi nasa no guteganyiriza amahanga akava mu mujyi akaza mu kwitondera amategeko abikunze byazabaremera cumucyo w'isi. Satani akunda umwijima, umucyo n'izuba n'ukwezi ukoreshwa cyane mu gusenga ibishushanyo. Iyo twitondeye iminsi mikuru, nta mwanya uba ugihari wa satani kuko umucyo w'Imana utera umurasire w'umucyo w'umwuka.

Indorerwamo y'inyubako y'inzu y'Imana imurikira inyubako indwi za Adonai, ni isoko y'ubwenge bwose. Umwuka wo gusobanukirwa ujyanye n'umubare kabiro no kubaka, mu giheburayo ni binai cyangwa tenuvah biba kuri boneh, bivuga kubaka kandi uwo mwuka ushamikiye ku kumenya, gukumbura isano y'urukundo rw'ibitambo, hamwe no kumenya umugabo n'umugore kubaka inzu yabo kandi bafashijwe n'umwuka wo kumenya. Ubusabane bwabo bukaba buzabyara imbuto nziza. Mwibuke ko inzu mu Byanditswe ari urusenger I Yerusalem.

Umwuka w'ubujyanama n'uw'imbaraga birakorana. Imbaraga cyanwa gkurah mu ijambo ry'igiheburayo, risobanura umugabo w'umunyambaragaw'intwali.Ubujyanama cyangwa etzah riva ku etz, igit. Umugabo w'umunyambaraga (gver) cyangwa umugore w'umunyambaraga (gveret) ni igit cyo gukiranuka cyatewe muri y'Adonai ku gihimba cyacyo cyaremeweho.Hatangwa "umunsi" wo gukura mu mwuka nyuma yuko biterwa bikaba binini mu nama.

Ezekeli 17:22-13; Uku niko Umwami Uwiteka avuga ato "Nanjye nzajyana icyo mu bushorishori bw'umwerezi maze ngitere, nzakora ihage ryoroshye rdyo mu mahage yo mu bushorishori bwawo maze nditere ahirengeye mu mpinga y'umusozi muremure wa Isirayeli niho nzaritera, naryo rizagaba amashami year imbuto ribe umwerezi mwiza kandi ibiguruka by'amoko yose bizibera munsi yawo, mu gicumbi cy'amashami yawo niho bizaba.

Inyoni zaremwe ku munsi wa gatanu n'umwuka w'imbaraga, urasira umwuka w'ubujyanama ku munsi wa gatanu. Ku musozi wa Isirayeli ni umusozi w'urusengero;Yerusalem, aho ibiti byo gukiranuka byaterewe guhinduka abakomeye mu bujyanama.

Ni irihe hame rikomeye ry'umwuka? Umwuka wa Adonai wagenze ku munsi wa kane kugira ngo utange ibice by'ibihe bya meodim !umwuka utera uhamagarira abantu bose bari mu isu ijuru, kubahamagaza umwuka wo kurema ariwo Mwuka Wera wa Mesija ,Yeshua.Iyo ubyanze itabaza ryawe rikurwaho.

Ibyahishuwe 2 :5 ; Nuko ibuka aho wavuye ukagwa wihane, ukore imirimo nk'iya mbere kuko nutabikora nzaza ahou ri, nkure igiterekoy'itabaza ahacyo nutihana.

Kuba mu mwanya, aho umuntu yagwiriye hari umwuka wera w'ibyaremwe. Kwigomeka kuri Adonai,ni ukwigomeka kwa satani washate ko intebey e ye isumba iy'ubwami bw'Imana ku musi w'irerambi ry'umunsi mukurumu gikorwa cyo kwigomeka ku mwuka Wera wa Adonai.Iyo twigometse ku materaniro y'iminsi mikuru,tuba twigana Satani no kurwana na Adonai.

Imigabi 24 :16 ; Kuko umukiranutsi naho yagwa karindwi yakongera akabyuka,ariko abanyabyaha bazagushwa n'amakuba.

Mbese watsinzwe uzajya wibuka Pasika buri mwaka ?haguruka ntiwatsinzwe nuko uhora urya ibisembuye kuri Pasika ? bikureho wizeye uyu Mwuka .

Wananiwe kujya wibuka umunsi w'umuganura nk'umuzuko w Yeshua,wazutse mu bapfuye cyangwa wirebeye iminsi mikuru y'abapagani cyangwa inkomoko yayo, kanguka.wasuzuguye kubara Shavuot buri mwaka kugira ngo usubizwe mu Mwuka Wera wa Adonai kandi kandi ubimenye kuri karindari ye , bikore uyu mwaka !umunsi mukuru Yom Teruah wananiwe kugukangura ngo uve mu bitotsi byawe no kugumana imbaraga zo guhamya Yeshua buri mwaka? Kanguka.

Wananiwe kwitegura kuri Yom Kippur buri mwaka ngo usanganire umukwe wawe imbona nkubone ? iki nicyo gihe.

Wanezeranywe n'umukwe wawe kuri sukkot kandi utura mu nsi y' ihema rye ? uyu niwo mwaka w'imbabazi z'Uwiteka.Kanguka mukiranutsi we w'Uwiteka kandi uzategurwa ku munsi w'amakuba. Kandi nawew uzaba mu Mwuka ku munsi w'Uwiteka.

Umwuka Wera araduhagarira kurasira abandi mu gihe kizaza,iteka ryose icyo gihe ntikigira aho kigarukira.Iki gihe kizaza ntigitandukanye n'ubuntu ahubwo cyagereranwa nabwo.Kumenya uburyo Yeshua amara igihe atwuzuza Umwuka Wera kugira ngo tubashe kunesha turi kumwe nawe,ni gute twasuzugura imirimo yongera umucyo w'ubutumwa mu byaremwe?

Abefeso 2 :8-10 Mukikijwe n'ubuntu kubwo kwizera, ntibyavuye kuri mwe ahubwo ni impano y'Imana ntibyavuye no ku mirimo kugira ngo hatagira uwirata, kuko turi abo yaremye, ituremeye imirimo myiza muri Kristo, iyo Imana yiteguriye kera kugira ngo tuyigenderemo.

Reba imbere ku isomo rya kane, amatorero arindwi yo mu Byahishuwe, kora ubushakashatsi ku mirimo y'abadiyakoni « shaka ubone umuyoboro ku cyaha cy'Abisirayeli ku musozi Siani.Andika ibyo wabonye kugira ngo ubikoremo isomo rya kane. »

ISOMO RYA KANE

4

50 Amatorero arindwi yo mu Byahishuwe

51 Efeso

53 Simuruna

55 Perugamo

57 Tuvatira

61 Sarudi

63 Filadelifiaya

65 Lewodikiya

69 Umwanzuro –Zahabu y'Ijuru yuzuyemo ibumba.

AMATORERO ARINDWI YO MU BYAHISHUWE

Ubutumwa bwaturutse ku myuka irindwi y'Ibyahishuwe n'Imana, Umwuka Wera.

Ibitabo byinshi byaranditswe ndetse n'inyigisho zirigishwa ku matorero arindwi yo mu Byahishuwe n'ababwiriza butumwa b'Ijambo ry'Imana. Imyuka irindwi y'Adonai n'amatorero arindwi y'iteraniro ry'iteka, ubwo rero ukuri by'ayo matorero arindwi kwarebwaho, turebe iyerekwa ry'amatorero.

Ibyahishuwe 1:10-11 Ku munsi w'Umwami Imana nari ndi mu Mwuka numva inyuma yanje ijwi rirenga nk'iry'impanda rivuga riti “Icyo ubuna ucyandike mu gitabo , ucyohererereze amatorero arindwi ari muri Efeso n'i Simuruna n'i Perugamo n'i Tuwatira n'i Sarudi, n'i Filadelifiya n'i Lanodikiya, mpindukizwa no kureba ijwi ryavuganaga nanje , mpindukiye mbona ibitereko birindwi by'amatabaza by'izahabu. Kandi hagati y'ibyo bitereko, mbona usa n'Umwana w'umuntu yambaye igishura kandi n'umushumi w'izahabu mu gituza. Umutwe we n'umusatsi we byera nk'ubwoya bw'intama bwera nka sheregi, n'amaso ye yasaga n'ibirimi by'umuriro, ibirenge bye bisa n'umuringa n'umuteke utunganijwe n'umuriro wo mu ruganda n'ijwi rye ryari rimeze nk'amazi asuma, mu kuboko kwe kw'iyuryo yari afashe inyenyeri ndwi, mu kamwa ke havamo inkota ityaye ifite ubugi impande zombi. Mu maso he hari hameze nk'izuba iyo rityaye. Mubonye nt yo mwikubita imbere nk'upfuye , anshyiraho ukuboko kwe kw'iburyo arambwira ati “Witinya ndi uwambere n'uw'imperuka kandi ndi Uhoraho. Icyakora nari narapfuye ariko none dore mporaho iteka ryose, kandi mfite imfunguzo z'urupfu

n'iz'ikuzimu. Nuko wandike ibyo ubone n'ibiriho, n'ibiri bukurikire hanyuma n'ubwiru by'inyenyeri ndwi izo umbonanye mu kuboko kwanje kw'iburyo n'iby'ibitereko by'amatabaza birindwi, n'izahabo dore inyenyeri ndwi ni zo matorero arindwi, naho ibitereko by'amatabaza arindwi nibyo matorero arindwi.

Igihe Yohana yari “Mu Mwuka w'umunsi w'Umwami” bisobanura neza hari ku cyumweru. Nta busobanuro bwajya kure y'ubw'ukuri. Ntibwigeze buba kuri Yohana twita ku cyumweru “umunsi w'Umwami” mu kinyajana cya mbere. Umunsi wa karindwi wo kurema washyizwe ku ruhande,maze witwa umunsi wera nk'urwabya rw'umwuka w'ubukuru w'umuntu n'iminsi y'Ibyahishuwe y'abahanzi yitwa “umunsi w'Umwami” byombi biremewe mu bisobanuro. Niba Yohana yarari gusengera mu mwuka w'ubukure ku isabato cyangwa umunsi w'ingenzi n'uteye uwoba w'Uwiteka yahembwe gusurwa na Malayika.

Ubutumwa bw'amatorero arindwi yo mu Byahishuwe byanditswe n'ibigize iurwibutso rw'ubugufi kandi ni ingirakamaro.Ubwagaragaye mu ncamake ku matorero arindwi y'Adonai mu byahishuwe ibice 2 n'Icy 3. Abahinduye ikigiriki mu cyongereza amazina y'itorero akubiyemo byinshi abantu bagiye bagira icyo bavuga ku itorero ni iteraniro, bigendanye n'umunsi mukuru, umunsi wo kurema mu buryo bw'ingira kamaro, umwuka w'Adonai.mu giheburayo iteraniro ryabaye kihillah cyangwa edar/edat.

Uzuza igishushanyo cya buri torero kugira ngo utegure ibyizwe.

Kuri:

Biturutse:

IMIRIMO YAREMWE ITUNGANYE

IMIRIMO IDATUNGANYE

KWINGINGA KW'AMATEGEKO

Menya ko muri ibi byanditswe Adinai amenyekanisha imyuka irwanya amatorero n'imihamagaro yayo y'itek kugira ngo ajye ku ruhande rwo kwera no ku Mwuka Wera, Adonai, itabaza ry'umunyabyaha. Iyi mirimo mibi izagaragazwa nk'iyakwerekara kuri buri teraniro.

Kuri Efeso. Pasika

Biturutse : ufite inyenyeri ndwi mu kiganza cye cy'iburyo, ugendera hagati y'ibitereko birindwi by'amatabaza.

Imirimo irema yeza y'Umwuka w'ubwenge :

Imirimo yawe n'umuhati wawe no kwihangana kwave kandi ko udashobora kwihanganira abanyangeso mbi bose kandi mwagenzuye abiyita intumwa Ataribo, ndetse mwihangananiye imibabaro ntiwareka izina ryanje ntiwacogora. Ariko mfite icyo ngushimiye nuko wanga imirimo y'abanikorayiti, iyo nanje nanga.

Imirimo idatungaye by'ubupfu: Ariko mfite icyo nkugaya nuko waretse urukundo rwawe rwa mbere .

Amategeko : Nuko rero wibuke aho wavuye ukagwa maze wihane ukore imirimo ya mbere kuko nutabikora nzaza nkure igitereko cy'itabaza ahacyo nutihana.

Kwinginga: Ufite ugutwi niyumve icyo Umwuka abwira amatorero. Unesha nzamuha kurya ku gitи cy'ubugingo kiri muri paradizo y'Imana.

IGA IBYO USHINZWE 1: KUVA 1:1-10

Ni ikihe abayeburayo bagombaga kwitondera kuri Pasika ? ni iki bisanisha n'umuhati no kwihangana by'Abefeso?

IGA IBYO USHINZWE 2: Kuva 8: 1-19

Ni ryari abakonikoni ba Farao bananiwe gukora ibyo yari abasabye kugenzura?

IGA IBYO USHINZWE 3 Kuva 10-12:28

Ijambo Abefefo rivuga “abemewe” Ibi birajyana n’igihe cyo kubohoka kwacu “cyangwa pasika yacu”, igehe cyo kubohoka tukava mu bubata si ukuva ku mutwazagitugu w’umugome w’umunyegiputa ahubwo ni ukuva mu byaha.

Adonai ntagamije inyungu zo kudushyirisha mu nzu z’imbohe, ahubwo yifuza kubohora abahitamo kwizera amaraso y’Umwana w’Intama. Igishimishiye nuko Efeso yari umujyi wo mu rwego rw’isi kuva mu mwaka w’ijana mbere y’ivuka rya Yesu kugeza mu mwaka w’ 100 nyuma y’ivuka rya Yesu ngurisha abacakara.

Ni iki Farao atemereye Abisirayeli gukora ?

Ni iki Adonai atemereye malayika murimbuzi gukora?

Ni iki Adonai yemereye malayika murimbuzi gukora ?

IGA IBYO USHINZWE 4 : Kuva 11 :7

Abaheburayo bayo bafite umuco i Gosheni naho abanyegiputa bafite umwijima kubera kwinangira kwabo.

Ihane maze ukore imirimo ya mbere kuko nutabikora nzaza nkure igitereko cy'itabaza ryawe ahacyo, Umwuka w’ubwenge uhuzwa n’umucyo:

Umubwiriza 2 :13 Nuko mbona ko ubwenge buruta ubupfapfa nk'uko umucyo uruta umwijima.

Niba Egiputa ihagarariye umwijima naho isirayeli umucyo ni gute ibi byakongera kwitwa umunsi wa mbere wo kurema ?

Ni gute Abanyegiputa bafataga Abaheburayo mu gihe Yosefu yari akiriho ?

Mbese Egiputa yakwihana igahindukira igakora imirimo yayo ya mbere y'urukundo ?

Ni gute Egiputa ihagarariye kwinangira ?

IGA IBYO USHINZWE 5 Yeremiya 2 :2-3

Icyo Efeso iregwa ni ukureka urukundo rwayo rwa mbere. Ni uruhe rukundo rwa mbere rushyirwa hamwe na Pasika , umunsi w'umuganura kandi ukajyana no kugwa, sukkot ?

Ni uruhe rukundo rwabayeho nyuma ya Pasika ?

Pasika yabaye umunsi mukuru wa mbere (kuruta isabato) itorero ry'abaroma riwugira umunsi mukuru kandi ufatwa mu runyurane rw'ibitabo by'amateka. Ese ibi byafatwa nko kureka urukundo rwa mbere ? soma ibi byakomotse mu mapaji y'amateka y'itorero, maze ubijyeho impaka n'itsinda ryawe wigiramo.

Kuri SIMURUNA

Bivuye ku : uwambere kandi akaba uw'imperuka

Uwari warapfuye none akaba ari muzima.

Imirimo irema yeza y'umwuka wo gusobanukirwa. Nzi amakuba yawe n'ubukene bwawe (ariko rero uri umutunzi) nuko utuka abiyita abayuda ahubwo ari ab'I sinagogi ya satani.

Imirimo idatunganye

Nta n'umwe werakanywe

Amategeko: Ntutinye ibyo ugiye kuzababazwa , dore satani agiye gushyirisha bamwe muri mwe mu nzu y'imbohe kugira ngo mugeragezwe, kandi muzamara iminsi icumi mubabazwa. Ariko ujye wihangana ugeze ku gupfa, nanjye nzaguha ikamba ry'ubugingo.

Kwindinga: Ufite amatwi niyumve ibyo umwuka abwira amatorero, unesha ntazababazwa n'urupfu rwa kabiri.

IGA IBYO USHINZWE 1.Mariko 15:22-24

Yeshua yahawe iki cyamubereye nk'ikinya igihe yababazwaga? Kuki yanze?

Ni kuki Yeshua ari ikinya cyacu mu mibabaro yacu?

IGA IBYO USHINZWE 2-Yohana 12:1-8

Ni yihe ntego y'umubavu ?

Ni uwuhe mugambi wa Yuda kubirebana n'ubukene?

Genzura igice cta metzah

Kandi ni nde wambitswe ubusa, aricwa, aterwa amabuye?

b'I Simuruna bagaragara nk'abafashe umunsi mukuru w'imitsima idasembuye bayitaho cyane , A mu kimenyetso cyawe nk'umutsima wo kubabazwa , umutsima udasembuye w'umukene kubw'ibyaha byo kwirarira. Ni urwubitso rw'imibabaro ububata bw'icyaha Mu Egiputa. Baterwaga umwete wo kudatinya imibabaro bahura n'ikimenyetsok'imitsima idasembuye. Yeshua abonekera abantu ku munsi wa mbere w'imitsima idasembuye, yatanze kandi acisha bugufi umubiri we urababazwa ndetse agirirwa nabi kubw'ibyaha byacu.

Gutegekwa kwa kabiri .8:2-3; Kandi ujye wibuka urugendo rwose rwo mu butayu Uwiteka Imana yakuyoboyemo iyom myaka uko ari mirongo ine

Kugira ngo igucishe bugufi, ikugerageze imenye ibyo mu mutima wawe yuko wakwitondera amategek yayo cyangwa utayitondera. Nuko yagucishije bugufi ikundira ko wicwa n'inzara, ikugaburira manu wari utazi, n'abasogokuruza banyu batigeze kumenya, igira ngo ikumenyesho ko umuntu adatungwa n'umutsima gusa, ahubwo ko amagambo yose ava mu kamwa k'Uwiteka ariyo amutunga.

Niba itorero Simuruna ribona ubwenge no gusobanukira byo kugenzura mu gihe cy'imitsima idasembuye, ni ikihe iryo teraniro ryasobanukirwa, ni uwuhe mugambi urigenzura.

Ishangi yavanga mu Mujyi wa Simuruna ufata izina ryawo wakoreshwaga mu gusiga imirambo ntizabore. Tekereza kuri iri jambo "maror" ni ibyatsi bisharira biruta ibindi byatsi birishwa umutsima udasembuye kugira ngo bibuke Isirayeli uko bababajwe mu Egiputa. Nk'umuryango urya ibyo kurya bya Pasika buri mwaka, ubutumwa bwiza bwo kurema bw'Umwana w'Intama. Gusharira kwa Simuruna byibutsa imibabaro n'umubavu by\urupfu Yesu yatumwe gupfa n'igitambo mu mva.

Mesiya Yeshua yashyizwe mu mva ku munsi w'imitsima idasembuye n'inyuma ku mva ye, ategeka umugore gusiga ibirenge bye no gutera ibihumura neza no kumwoza akoresheje amarira ye. Ubutumwa bw'umutsima udasembuye ni ukwihangana mu rupfu. Ibi bivuga umurimo Mesiya yakoze ku munsi w'imitsima idasembuye. Aba umwiringirwa kugeza ku gupfa.

Ni gute iyi minsi mikuru ibiri isanisha n'imibabaro? N'umuzuko ?

Niba Umwana w'Intama yarishwe kuri Pasika, maze akazuka ku ku munsi w'umuganura ni kuwuhe munsi mukuru yahambweho n'imyuka yo mu nzu y'imbohe ?

Ni gute twakwihanganira mu rupfu ?

IGA IBYO USHINZWE 3

Muganire ku mitsima idasembuye hano mu gishushanyo.

Iminsi icumi yo kugeragezwa ingana n'igihe cyo kwihana cyahawe sodomu mu gihe cy'imitsima idasembuye.

Ihiti cyumye cy'urubanza ryo kubamba cyabaye igiti kibisi cyera imbuto, igiti cy'ubugingo cyumwe ni imitsima idasembuye kizana umutsima w'ubugingo.

Imitsima idasembuye ni urupfu rwa kamere Luka 22:1-2

Kwigisha kwa Paul nni ukwa Yeshua
muri ibi byanditswe byombi

Iga ibyanditswe 1 Abakorinto 5:1-13

Umubiri wa Yeshua ugomba
kurimbwa

Baza ubutumw abwiza= imitsima=
umubiri wa Yeshua

Igihe Loti yikererezaga, imitsima idasembuye intumwa za Adonai, hari iminsi icumi yo kwisuzuma uhereye igihe Pasika y'Umwana w'intama. Wari watoranyijwe na buri muryango kugera ku mwanzuro n'imitsima idasembuye. Imitsima icumi idasembuye ijyana n'imitsima icumi yo kwihana hagati muri Yom Teruah na Yom kippur. Mu minsi mikuru ya Yeshua wavutse ku munsi mukuru w'umuganura, ahubwo niho twaboneye isezerano ry'ikamba ry'ubugingo bikurikira kwihana binyuze mu kugeragezwa kwageze kuri Yesu.

IKIBAZO CY'UBUSHAKASHATSI

Ni iyihe minsi icumi iri harati ya Yom Teruah/ Rosh Hashna na Yom kippur bivugwa mu Kiyuda?

Kuri PERUGAMO: umunsi w'umuganura

Bivuye ku: ufite inkota impande zombi; **PERUGAMO :** Ubuhagarike

Imiryango yo kurema y'umwuka w'ubujyamana : Nzi aho uba ko ariho intebey'ubwami bwa satani iri, nyamara ugakomeza izina ryanje ntiwhakane kunyizera ndetse no mu minsi ya Antipa umugabo wakiranukiraga kumpamya wiciwe iwanyu aho satani aba.

Imirimo idatunganye y'urupfu : Kuko iwanyu ufite abakomeza inyigisho za Balamu gushyira igisitaza imbere y'abisirayeli kugira ngo barye intonorano kandi basambane. Ufite abakomeza inyigisho z'abanikolayati

Amategeko : Wihane kuko n'utihana nzaza aho uri vuba, ndwanye abo mbatikure inkota yo mu kanwa kanye.

Kwinginga : Ufite amatwi niyumve ibyo Umwuka abwira amatorero. Unesha nzamuha kuri manu yahishwe, muhe n'ibuye ryera ryanditsweho izina rishyi ritazwa n'umuntu wese keretse urihabwa.

Mu magambo yo kwinginga, Perugamo mumenye ko itorero rya Perugamo ryasezeranijwe manu yahishwe kubera ko ryaneshejwe. Perugamo ihuzwa na Sarudi (umunsi w'umuganura Yom Teruah). Aya matorero ni amwe muri menorah Yom Teruah izwi nk'umunsi Meodim(ibice) bizana isezerano ryo guhisha mu gihe cy'iminsi yo gutwikirwa no guhishwa.

Ibyakorwa : Icyitonderwa mu kwhiana cyangw aindi myifatire mu mibabaro n'inkota y'ijambo ikomeza umutwe wa Simuruna. Isano iri hagati y'igihe cyo kwhiana cya Yom Teruah na Yom kippur n'igihe cyo kwhiana hagati y'imitsima idasembuye n'umuganura byasubiwemo aha ngaha.

Mu Kuva habayeho iminsi irindwi y'ibago na Nili ihinduka amaraso,byongeye Moshe(Mose) yahamagaye ibikeri ibyo n'abakonikoni bagereranyije kubyigana. Ubwo Farao ahamagara moshe ngo ejo azahagarike ibikeri, ibi byiyongera ku minsi icumi : Nyuma y'ibyo Abaheburayo barindwa ibyago :Kuba 8:22 Kuri uwo munsi nzarobanura ighugu cy'i Gosheni aho ubwoko bwanje butuye, amarungo y'ibihugu yo kubayo. Abisirayeli barakomeye bashobora kubayo iyihe cy'irekurw ary'ibago byakomeje mu gihuga abanyegiputa binangiyemimitima ndetse bacuriweho iteka icyo gihe cyari avit.

Kuba 9 :24-35 ; Nuko hagwa urubura n'umuriro uvanzze narwo rwica icyari mu gasozi cyose mu gihugu cy'Egiputa cyose,abantu n'amitungo n'inyamaswa, rwica n'ibyatsi byo mu gasozi byose n'imyaka yo mu murima yose, ruvuna ibiti byo mu gasozi byoze. Mu gihugu cy'i Gosheni aho abisirayeli bari bari, niho rutaguye honyine.Farao atumira arababuririra ati ubu bwo nkoze icyaha.Arakiranuka njye n'abantu banje turatsinzwe munsabire Uwiteka kuko kuko uku guhinda k'urubura kumpagije.Nanjye ndabareka mugende mwe kuguma ino.

Mose aramubwira ati nimara kuva mu rurembo ndaramburira Uwiteka amaboko guhinda kw'inkuba n'urubura birashira, imvura ntiyongera kugwa mu isi. Maze Farawo abonye imvura n'inkuba zihinda bishyize.Arushaho gukomeza gukora icyaha.Yinangira umutima we n'abagaragu be.

Iga ibyo ushinzwe

Muri Egiputa urubura rwishe iki ?

Ni iki umunsi wo kurema hamwe n'umwukabihuriraho? (Ibisubizo 2)

Mu byukuri Farao yarihanny?

Ni gute ibi bisanisha n'itegeko kuri Perugamo ryo kwihana cyangwa ukundi?

Rebera ku isomo rya kabiri mu byo Umwuka w'Ubujuyanama urangwamo nk'umwuka utanga ibyishimo by'iteka ryose. Igihe Yeshua yafashe mpiri gucirwaho iteka kwacu ku git cyumye cy'umusaraba yaravute ati “

“Ufite inkota” Yeshua yigishije iki cyo kuma, urubanza urubanza rugurumirana mu migani ya Nyamutunzi na Lazaro. Gereranya uku gucirwaho iteka n’urubura rwatangiye abanyegiputa mu Kuva.

Gushya kw’inzabibu kugaragaza umuriro w’urupfu na Gihonomu, urupfu rwa mbere, gukuraho ibitari byiza bigaragaza bigaragaza umwuka w’umuzuko n’umuzuko wa Mesiya , kuzamurwa cyangwa kuzagwa kw’abera byombi ni ubwoko bwo kuzuka kw’abakiranutsi bava mu mva.

Itorero ry’i Perugamo cyangwa umunsi w’umuganura ryabwiwe kwihangana no kugeza ku rupfu baba bakwiriye ikamba ry’ubugingo. Mu yandi magambo itorero rigomba kwigana Yeshua bakabona kwakira ikamba ry’ubugingo. Ufite ugutwi niyumve ibyo umwuka abwira amatorero unesha urupfu rwa kabiri ntacyo ruzamutwara.

Kuki tuwatira Shavuot

Bivuye: Umwana w’Imana ufite amaso asa n’ibirimi by’umurimo n’ibirenge bye bigasa n’umuringa w’umuteke.

Imirimo itunganye yo kurema y’umwuka w’Adonai.

Imirimo yawe n’urukundo rwawe no gukiranuka kwawe, no kwihangana imirimo yawe ya nyuma iraruta iya mbere.

Imirimo idatunganye: Ukundira urya mugore Yezebeli wiyyita umuhanuzi akigisha imbata zanjye akaziyobya kugirango zisambane kandi zirye intonorano. Icyakora namuhaye uburyo bwo kwihana ariko ntイヤshaka kwihana ubusambanyi bwe. Dore nzamugusha ku buriri mute amakuba menshi n’abasambane be ni batihana imirimo yabo mibi. Kandi n’abana be nzabicisha urupfu amatorero yose azamenya ko arinje urondora ubwenge n’imitima, kandi ko nzitura buri wese wo muri mwe ibikwiye ibyo yakoze.

Amategeko : Ariko mwebwe mwese abasigaye b’i Tuwakira badakurikiza izo nyigisho kandi batazi ibyo babandi bita ubwira (ari bwo bwiru bwa Satani!) ndababwira nti “mukomeze ibyo mufite kugeza igihe nzazira”.

Kwininga: Unesha akitondera imirimo yanje akageza ku mperuka nzamuha ubutware bwo gutwara amahanga yose azayaragiza inkoni y’icyuma nkaho ari inzabya z’ibumba,

ayiyamenagurize rimwe nkuko nanje nabi hawe na Data. Kandi nzamuha inyenyeri yo mu ruturuturu. Ufite ugutwi ni yumve ibyo umwuka ubwira amatorero.

Twatira: Impumuro yo kugirira yo kugirirwa nabi

Umunsi wa kane wo kurema w'Imana ni:

Umunsi mukuru wa kane ni :

Inkoranyamagambo ya Bibiliya ISBE.

Tuwatira wari Umujiyi wari ukomeye ukungahaye mu gice cy'amajyaruguru cya Lidia. Wari umujiyi mutoya udahabwa agaciro. Wanyurwagaho n'imihanda y'ubucuruzi y'ubugiriki nyamara hejuru hari ahanti hagati ya Perugamo na Sarudi kugezamo ubutunzi bwabo buva mu kibaya cya Likaso cyatumye ukura iriba vuba ihinduka isoko y'ubucuruzi ntiwabayemumujiyi munini, izina Tuatira risobanura umunara wa Tiya. Mbere y'igihe cya Nekatori uyu mugi warebwaga nk'umurwa wera kuko hari urusengero rw'ikigirwamana cya kera cy'izuba. Lidia tirimonosi yacyo yawuheshaga icyubahiro. Hejuru y'ibiceri bya kera bya Tuwutira. Iki kigirwamana cya Asiya cyari umuntu ugendera ku ifarashi, ufite imitwe ibiri, ikimasa cy'urugamba, urundi rusengero rwa Tuwatira rwari rwaratuwe Sembete, icyo gihe akaba yari umuhanuzi bityo akagereranywa na Zerubabeli wo mubyahishuwe 2:20 wasunitse kuvuga ariya magambo yabasenga ibigirwamana.

Byumwhariko tuwatira yavuzwe kubera imiyoboro y'ubucuruzi bwari bufite gahunda nziza kuruta indi mijyi yaho iyo yose. Buri munyabukorikori yari afite icyo azi gukora cyane. Hitc Qc R's Bible name.

Hitcocks' Bible Dictionary : Thyatira, umubavu, igitambo cy'umurimo.

Kubishyira mu bikorwa : Abasemuzi b'Ikigiriki ntibumvikana ku nkomo y'izina Tuwatira. Gereranya ubusobanuro buremereye bwa Tuwatira nko kugira nabi mu nkoranyamagambo ISBE basobanuye iri jambo bavugako ari« imenagurwa rya Tuwatira » cyangwa « Hitchcocks » igitambo cy'umurimo w'amaboko. Ahari amateka y'umujiyi abivugaho cyane, byafata umwanya munini kubona aho iri jambo ryakomotse.

Umwana w'Imana afite amaso asa n'ibirimi by'umuriro. Ni mu buhe buryo indimi z'umuriro zakoze kuri shavuot ?

Ibuka isomo rya mbere , ijisho mu giheburayo ni ayin' na none bisobanura isoko y'amazi kandi na none ni ikimenyetso cy'umwuka wa Adonai. Umwukaw'Imana afite (amasoko, imyuka) y'umuriro biteye neza nk'amazi. Iki gihagarariye amajuru, ariyo yitwa Shamayim, ibi bihura na ayim (amazi) mu nyuguti y'igiheburayo shin nk'ibanza. Shin ihagarariye umuriro, esh amaso ya Yeshua yuzuye imirimo yo mu ijuru.

IGA IBYANDITSWE

Rusi I, Abakorosayi I

Shavuot ihuzwa n'imirimo yo hagati mu Cyina Sayiri ishyitse Rusi yahumbaga na Boazi.

Ni gute umurimo ukomeye wa Rusi ku bwa Sayiri wahuzwa no kumenya kwa Yeshua yita ku mirimo y'itorero.

Rusi abyarira Boazi umuhungu udasanzwe usobanurwa nk'umukozi, umugaragu. Rusi ni ikimeneyetso cy'umukiranutsi ukuwe mu banyamahanga, Rusi n iigitabo cya kera gisomwa kuri Shavuot mu masinagogi.Umugisha wa Boazi kuri Rusi ni uw'imirimo ya Rusi yahembwe na Adonai.

Ni gute kwihangana kwa Rusi gusa mu murima wa Boazi kugeza aho agwirije sayiri n'ingano basaruraga noneho ingororano ye inyuranya n'ubusambanyi bw'abanyatuwatira.

Ni gute ubushake bw'umuyuda Boazi bwo kwakira neza, kugubwa neza no kurongora umukiranutsi n'umumowabu busanisha n'umunsi wa kane wo kurema, Umwuka wa Adonai n'ibyakozwe 2:1-8

Shavuot isaba ibyiza kuruta ibya mbere, ubukure bw'ingano, mu buryo bworoshye,)

Imirimo y'amatuwatira y'ubusambanyi no gusenga ibishushanyo yibutsa ibyaha byo mu minsi mikuru y'abisirayeli kuri adonai nyuma ya Shavuot mu gihe Moshe yari ku musozi. Niba bari bamene ko abisirayeli babikora nyuma yahoo, agendeye aya yaba amagambo yan Moshe nk'uwitegura kuzamuka umusozi: "Ariko mwebwe mwese abasigaye y'I Tuwatira, badakurikiza izo nyigisho kandi batazi babandi ibyo bita ubwiru (aribwo bwuru bwa satani) . ndababwira nti: Nta wundi mutwaro mbikoreza keretse uyu , ko mukomeza ibyo mufite mukageza aho nzazira.Unesha akitondera imirimo yanje akageza imperuka, nzamuha ubutware bwo gutwara amahanga yose azayaragiza icyuma cy'ahari inzabya z'Ibumba. ayamenagurishe rimwe nk'uko nanje nabihawe na Data.Mose yanyuze kuri ubwo butware bw'ubutabyi bw'Uwiteka no guca urubanza rwo kwera kw'izina ry'Uwiteka, n'abisirayeli hahoraga hasubira inyuma hamwe n'ikivange cy'abanyamahanga bavuye mu mahanga igihe Mose yari avuye i Sinai ,maze agasaba Abisirayeli kugundira uruhande rwabo.Abalewi bo banga kuva mu isezerano.

IGA IBYANDITSWE KUVA 32:1-3 NO MURI MATAYO 13:1-23

Umutwe mukuru wa Shavuot ni isarura rikorwa mu gihe cy'icyi. *Sobanura uko Abisirayeli basubiye ku murima ukomeye.*

Umuntu ntatungwa n'imitsima gusa ahubwo atungwa n'ijambo ry'Imana, subiramo isomo rya gatatu iminsi mikuru irindwi y'Uwiteka irebana n'icyifuzo cyo kurya umubiri wa Yoshua amagambo abihagararira byombi kamere nk'umwuka w'umubiri. Kurya ntibisobanura kwemera

inyigisho si mu buryo busobanuye byoroheje kurya umuburi we. Ibi bikoreshe kuri iyi myumvire y'ibikorwa by'abanyatuwatira byo kurya ibyaterekejwe ibigirwamana.

Tuwatira izwi nk'ahakorerwaga imyenda y'igiciro arirwo ruvange rw'amabara abiri y'umutuku n'ubururu. Iga neza iki gishushanyo usobanure buri bara.

Ubururu –ijuru

Umutuku –ijuru, isi –Adamu ,umutuku –Adamu

Nyiba Shavuot ihagarariye umwuka w'Adonai, naho urwibutso rwa Tuwatira rufite ibirugize bya buri munsin mukuru cyangwa umwuka w'Adonai. Mu gishushanyo gikurikira, shyiramo umunsi mukuru ukwiye ujyamo, umunsi wo kurema cyangwa umwuka bijyana kuri buri jambo cyangwa ihamo mu rwibutso rwa Tuwatira, urugero mubyerekane uku.

Urukundo	Yom kippur	Ukumenya
Kwhangana		
Amatorero (amatsinda)		
Kwigisha		
Kwica umugore /umwana we		
Ubutwari ku mahana yose kutategekabo		
Inkono z'ibumba /urupfu		
Inyenyeri mu ruturuturu		

Kuri SARUDI: Yom Teruah

Bivuye: ufite imyuka irindwi y'Imana n'inyenyeri ndwi

Imirimo itunganye yo kurema y'umwuka w'imbaraga: Icyakora ufite amazina make yab'iSarudi batanduje imyenda yabo; nibo bazajyana nnije batanduje imyenda yerakuko babikwiriye. Unesha niwe uzambara imyenda year kandi sinzahanagura izina rye na hato mu gitabo cy'ubugingo ahubwo nzaturira izina rye imbere ya Data n'imbere y'abamalayika.

Imirimo idatunganye: Kuko nabonye ko nta mirimo itunganye rwose imbere y'Imana yanje.

Itegeko: Jya uba maso ukomeze ibisigaye bigiye gupfa. Kuko ibuka ibyo wakiriye n'ibyo wumvise, ubyitondere nzaza nk'umujura, ntuzamenya igihe nzagutungurira.

Kwininga: Ufite ugutwi niyumve ibyo Umwuka abwira amatorero

Kubishyira mu bikorwa: Iri torero ni itorero ry'impanda z'umuzuko umunsi w'inzogera ikangura. "umunsu umuntu atazi" n'umunsi wo guca urubanza.

1. Kuva kuri YomTeruah kugeza kuri Yom kippur, urugero rw'imigisha mu Kiyuda ni "Izina ryawe ryandikwe mu gitabo cy'ubugingo". Ibi ni gute byasanishwa n'imirimo yo kurema itunganye ya Sarudi mu rwibutso rwabo?
2. Kuko ntabiboneka by'ukwezi gushya kuri Yom Teruah, nubwo muri isirayeli hizihizwa iminsi ibiri Awe (iminsi icumi ya Yom TERUAH NA Yom kippur) bizahuza umuntu w'umukiranutsi n'impanda TEKIA cyangwa gukwirakwiza umunyabyaha ku rubanza rwa Yom kippur n'iy'impanda Teruah. Umutuku ni ibara ry'imyenda y'Adonai n'ibara ry'icyaha rizacirwa urubanza mu gitabo cy'urwibutso. Ni umuzi na none w'izina ry'igiheburayo ry'umuntu, adamu, umuntu udafite ijuru asa n'umutuku, nta myambaro ya Yoshua. Amazaina y'abantu yanditswe n'imirimo izahora yanditswe cyangwa yanduzwe munsi y'ijuru. Yom Teruah icira imaza imirimo y'abizera bakuru, umugen'i n'abanze kuza gukora neza. Ni gute tumenya ko Adonai yiringira umugen'i kuri Yom Teruah kugira ngo akure mu mirimo ye?
3. Sarudi ishyira ikimenyetso ku bantu bihanny'e bagahindura imigendere yabo mu gihe cy'iminsi icumi cyo gutinya. Niba umuntu ashidikanya ko imirimo ye ituzuye kandi adakunze kuri Yom Teruah. Ni iki umwuka wa Mesiya umutegeka gukora?
4. Ni umugenzo wa kera kwambara umweru kuri Yom kippur. Sobanura uko Yom Teruah ari umuteguro w'imyambaro year muby'ukuri?
5. Sobanura uko amategeko yahawe Sarudi asanisha na Yom Teruah (izina ry'iritazirano) nk'umunsi w'inzogera ukangura?
6. Ibyahishuwe 3:2—5 Jya uba maso ukomeze ibisigaye bigiye gupfa, kuko nabonye nya mirimo itunganye mwakoze rwose imbere y'Imana yanje. Nuko ibuka ibyo wakiriye n'ibyo wumvise, ubyitonder ekandi wihane. Arik'o rero nutaba maso nzaza nk'umujura nawe ntuzamenya igihe nzagutungurira. Icyakora ufite amazina make yab'i Sarudi batanduje imyenda yabo. Ni bo bazagendana nanje bambaye imyenda year kuko babikwiye, unesha niwe uzambikwa imyenda yera,kandi sinzahanagura izina rye mu gitabo cy'ubugingo,ahubwo nzaturira izina rye imbere ya Data n'imbere y'abamalayika be.
7. Soma Nahumu 2.Hari imiyoboro wabona kuri Yom Teruah/ Sarudi? Sobanura.
8. Ibuka umutwe ukomeye w'iminsi mikuri y'icyi?
9. Reba imibare ikomeye 3724 wufae uwibikire itorero rizagukurikiraho, Filadelifiya, sanisha umutwe w'iminsi mikuru y'icyi kuri Saradi n'ubusobanuro bukurikira bw'umugen'i.

Strong #5774: Gutwikira amabanga cyangwa umujinya

Strong#5775: Gutwikira unbwoya by'amababa rimwe na rimwe gukusanya.

RDB Lexicon: Gutwikira mu buryo bwo kurinda

TWOT Lexicon: Umwijima w'icuraburindi, umwijima , kurira, kwijima.

Kuri: Filadelifiya. Yom Kippur

Bivuye: Uwera kandi wukuri ufite urufunguzo rwa Dawudi ukingura ntihagire ukinga kandi ukinga ntihagire ukingura.

Imirimo itunganye yo kurema k'umwuka wo kurema: Nzi imirimo yawe. Dore nshyize imbere yawe urugi rukinguye kandi ntawe ubasha kurukinga kuko ufite imbaraga nke nyamara ukitondera ijambo ryanje, ntiwhakane izina ryanje Dore guhaye bamwe mu mu isinagogi ya satani biyita abayuda kandi nyamara atari bo ahubwo ari abanyabinyoma.Dore nzabahata bikubite imber y'ibirenge byawe.Bamenye ko nagukunze kuko witondeye ijambo ryo kwihangana kwanjy, nanje nzakurinda igihe cyo kugerageza kigiye kuza mubihugu byose kugerageza abari mu isi.

Imirimo idatunganye: Nta n'umwe wanditswe.

Amategeko: Ndaza vuba komeza icyo ufite kugira ngo hatagira ugutwara ikamba ryawe.

Kwinginga: Unesha nzamugira inking yo mu rusengero rw'Imana yanje kandi ntazasohoka ukundi , nanje nzamwandikayo izina ry'Imana yanje n'izina ry'ururembo w'Imana yanje ariyo Yerusalem nshya ariyo izamurika iva mu ijuru ku Mana yanje, kandi ndamwandikayo izina ryanje rishya. Ufite ugutwi niyumve ibyo umwuka abwira amatorero.

Kubishyira mu bikorwa: Kuba nta mirimo mibi yagaragaye byerekanye kutagira ikizinga k'umugen.

Ita kuri izi nyandiko zombi

Ibyahishuwe 3:12: Unesha nzamugira inking yo mu rusengero rw'Imana yanje kandi ntazasohoka ukundi, nanje nzamwandikaho izina ry'Imana yanje n'ururembo rw'Imana yanje arirwo Yerusalem nshya,izamanuka iva mu ijuru iturutse mu Mana yanje,kandi nzamwandikayo izina ryanje rishya.

Zaburi 75:2-3: Nimbona igihe cyashyizweho nzaca imanza zitabera. Isi n'abayibamo bose bacikamo igikuba, ni njye wateye inkingi zayo.Sela

1. “Inkingi” ni mu mvugo y’igiheburayo ni ikintu gikomeza gihagaze. Ni iyihe sano moed ifitanye n’inkingi y’iteka ryose? Sobanukirwa neza kandi wubake umuzi wa moed iteka “ad.”
2. Ni gute urwibutso rwa Filadelifiya rugaragaza kubaho kw’ukunesha kandi ni gute rusanhisha na moed?

3. Kuki Yom kippur, umutambyi mukuru yashoboraga kwinjira ahera cyane n'umwuka wo kumenya arowo mwuka wa kivandimwe, umutambyi wacu mukuru Mesiya, Yeshua akingura inzira y'umugen we kugira ngo ature mu rusengero rwa Adonai afite umutuzo. Umugen ntazashoka ukundi, umugen azahabwa izina rishya ryanditswe. Gereranya abandi bantu cyangwa igitambo cy'Ibyanditswe byafashe ibimenyetso bitandukanye bya moed y'ubwenge burimo gukunda bubitandukanya mu kuboneka:

Kahini yari afite ikimenyetso kandi ntiyashoboraga kugaruka mu iteraniro kuko yanze

Ntiyatuye I Filadelifiya cyangwa mu mwuka wo kumenya , Adamu ntiyagarutse mu ngobyi kuko umwuka wo kumenya akoreshejeumugore we aho gutwikira icyaha cye (cy'umugore).

Kuri Yom Kippur, izina rya ni l'azazel, kandi yatandukanyujwe n'icyaha cya Isirayeli.

4. Ku rundi ruhande dore ingero zadufasha kuri Yom Kippur ,ihene itambwa bayita l'adonai, amaraso yayo yazanwaga ahera cyane.Umutambyi mukuru yanditsweho izina "kadosh l'adonai, umutambyi mukuru akegera hafi y'Ahera Cyane kuri Yom kippur.Ikimenyetso n'izina ry'umugen kuri Yom kippur ni ukwera kuri Adonai nahoh kugira ngo hatandukanye ikimenyetso n'izina ryanditse mu kuboneka kw'Imana. Washobora kubona izindi ngero?
5. Menya ko Simuruna isangiye imiterere n'andi matorero Simuruna cyangwa imitsima idasembuye, uretse ibyaha by'imirimo itanduye! iminsi mikuru yombi ihagarariye imibiri itarimo ibyaha . ni iki cyo muri moed zombi gihagarariye umubiri w'ingenzi cyane?
6. Na none kwita izina umutwe w'iminsi mikuri y'icyi: Niba Filadelifiye ihagarariye Yom kippur noneho sanisha umunsi mukuru n'ubusobanuro bwa kaphar (umuzi w'ijambo rya kippur) n'ubutumwa bwo kuri Filadelifiya na Sarudi (by'umwihariko oeuf):

Strong s#3724

Gutwikira: igiciro cyo gucungurwa, ugushimisha.

Kuri: Lawodikiya: Sukkot ; Lawodikiya : ukuri n'abantu ; umunsi wa karindwi wo kurema

Bivuye: Uwiyita Amen: Umugabo wo guhamya kandi ukiranuka w'ukuri, inkomoko y'ibyo Imana yaremye.

Imirimo iringaye yo kurema y'umwuka y'ukuri: Ntayabonetse

Imirimo idatunganye: Nzi imirimo yawe ko udakonje kandi ntubire. Iyaba wari ukonje cyangwa ubize. Nuko rero ubwo uri akazuyazi, udakonje, ntubire ngiye ku kuruka.

Amategeko: kuko uvuga uti “Ndi umukire ndatunze kandi ndatunganiwe ntacyo nkennye”, utazi ko uri umutindi wo kubabarirwa kandi uri umukene n’impumyi ndetse wambaye ubusa.,

Dore ndakugira inama: Ungureho zahabu yatunganyirijwe mu ruganda ubone uko uba umutunzi, kandi unguroho imyenda year kugira ngo wambare isoni z’ubwambure bwawe zitagaragara, kandi unguroho umuti wo gusiga ku maso yawe kugira ngo ahumuke. Abo nkunda bose ndabacyaha., nkabahaha ibihano, nuko rero gira umwete wihane.

Kwiringira: Dore mpagaze ku rugi ndakomanga. Umuntu niyumva ijwi ryanje agakingura urugi, nzinjira iwe dusangire. Unesha nzamuha kwicarana najye ku ntebe yanje y’ubwami nk’uko nanje nanesheje nkicarana na Data ku ntebe ye. Ufite ugutwi niyumve ibyo Umwuka abwira amatorero.

Kubishyira mu bikorwa :

1. Umunsi mukuru wa Sukkot usaba kuzura kw’imbuto za mbere zo kwera kw’igihu (muri vino,imbuto z’ibiti byiza, amatungo atazira) biribwa mbere ya YHVH n’abalewi, imiryango y’abanyamahanga, abapfakazi n’imfubyi. Ni uburyo bwo gusangira Yeshua yagaragaje mu kwinginga kwe ntawe muri Isirayeli wifuza kuziririza sukkot ahakana gusangira n’abandi. Niba igicu cy’abahamya cyaratereranye kuri Yom Teruah ni umubiri ufite akamaro cyane wa Yeshua uturuka muri buri mahanga, umuryango n’ururimi noneho, ni nde uri gukomanga ku rugi rw’umuntu uwariwe wese cyangwa rwa buri mahanga yifuza gukingura urugi rwa sukkot y’isabato ye moed ?

Ni ibihe biribwa bizaribwa ?

Wasobanura uko icyaha cya Kayini kuri sukkot nk’icyasobanuve mu isomo rya kabiri cyakuze cyane.

2.Ikimenyetso cy’intebe y’ubwami kirakomeye mu isano ya sukkot. Umuzi wa sukkah usanisha ku ijambo(1492) (sokek) ni uburyo butwikiriwe. Amababa y’umukerubi yari ayo kugira ngo atwikire (sekak) intebey’imbabazi cyangwa intebey’ubwami mu buturo bwera (**Kuva 37 :9**) n’urusengero (**1Ingoma 28 :18**).

Byabonetse mu **2 Abami 16 :18** ; ni ahanyurwa hagerwa hagenewe n’inzira itwikiwe kubera isano « yakuweho n’umwami w’umunyabyaha Ahazi), hari utundi dusobanuro dushoboka tw’uyu murongo y’icyo isabato yasobanura shevet (bir kuri yashav) z ‘izahabu z’urusengero abiha umwami w’Asiriya maze yubaka ikindi gicaniro igicaniro cy’umupagani iruhande rw’Adonai.

Ni gutyo uyu murongo uhindura, inzira itwikkiriwe ya sabato cyangwa ahatwikiriwe n’intebe y’ubwami uwari wese ukuraho ihongerero, wa sukkot ameze nk’umwami wa Asiliya nuwo mu bwoko bwa Ant-Kristo. Anti tkristo ni uwari wese urwanya Mesiya uwo tuzu urimo Toruah. Gukuraho ihongerero rya Isirayeyi y’isabato. Anti –Mesiya agerageza kurwanya ubwami bwa

Mesiya cyangwa ibisigaye muri Mesiya Yoshua. Iki ni ingorane kuri sukkot cyangw kuri Lewodikiya.

Mbese utekereza ko inzira yo guhongererwa y'intebe y'ubwami yas an'igishushanyo cyo mu ijuru y'intebe y'ubwami bwa Adonai ? niba gukuraho isabato byaravanyweho « inzira y'ihongerero » y'intebe y'ubwami noneho ni mbuhe buryo Isirayeli (cywangwa undi muntu wese) wavanyeho isabato yambaye ubusa ?

3. Ubutumwa bwo ku Mwami Salomo:

Umubwiriza 12:9-14; Maze kandi ko umubwiriza yari umunyabwenge, yakomeje kwigisha abantu ubwenge.Ni ukuri yaratekereje agenzura ibintu aringaniza imigani myinshi. Umubwiriza yashatse kumenya amagambo akwiriye ibyanditswe bitunganye, iby'amagambo y'ukuri. Amagambo y'abanyabwenge ameze nk'ibihosho n'amagambo y'abakuru b'amateraniro ameze nk'imbereri zishimangiwe cyane, yatanzwe n'umwungeri umwe. Ariko mwana wanje uhuguke. Kwandika ibitabo byinshi ntibigira iherezo kandi kwiga cyane binaniza umubiri. Iyi niyo ndunduro y'ijambo, byose byarumviswe.Wubahe Imana kandi ukomeze amategeko yayo, kuko ibyo aribyo bikwiriye umuntu wese. Kuko Imana izazana umurimo wose mu manza, n'ighishwe cyose ari icyiz acyangwa ikibi.byarebwe muri Koheleti (umubwiriza, umwigisha) ni mu buryo bwa kera bisomwa mu masinagogi no mu gihe cya sukkot iyo twabaga tugiye mu mwuka waku gicumbi cyayo.

Ni uwuhe mwuka abantu buzujwe ku munsi mukuru?

Ni gute umubwiriza abivuga neza? Nk'umuntu

Ni uwuhe mwanzuro w'umubwiriza umuntu yakora ?

Mu murongo wa 14, umubwiriza avuga ko Imana izazana ikintu cyo mu manza cyaba ikiza cyangwa ikibi. Ni he ibibi bintu byiza cyangwa bibi niri muri uyu murongo ?

Ni gute ibi bihuza imiterere ya sukkot n'iminsi mikuru y'icyi muri rusange ? (rebera ku isomo rya 2). Umubwiriza afata uwize binyuze mu butumwa by'ibaremwe, ubwenge, gusobanukirwa, gutondeka ubwenge mu mu bwumvikane, ubujyanama) ubujyanama(amagambo yo kwigisha asa n'imiyoboro, n'umusumali winjira), imbaraga (ukuza ku manza) kumenya (hakubiyemo imanza za Yom kippur n'ubukungu bwa Adonai n'amategeko ye. Umubwiriz ayerekana ubutegetsi bwa Adonai iyo byose byavuzwe kandi byakozwe. Hari undi murongo atanga igitekerezo cy'ighosh. Yesaya arebera ku buyobozi bwa Yuda bwakuweho n'umutegeka udakiranuka buhabwa umutegeka ukiranuka uzashyira hejuru Adonai.Ubu buyobozi bw'umukiranutsi buzahama nk'umusumali w'ahantu hakomeye.

Yesaya 22 :15-25 ; Uwiteka Umwami nyir'ingabo aravuga ati :Genda usange uwo munyabintu Shebuna ari we munyamazu umubaze uti : « urakora iki hano ? » kandi uri kumwe na nde utuma wicukurira imva hano, ko wicukurira ahantu hejuru, ukibariza ubuturo mu butare ?

Dore Uwiteka azakujugunyisha imbaraga, nk'umunyamaboko azakujigitira, uzingazinge akujugunye nk'umupira mu gihugu kigari. Aho niho uzagwa kandi niho amagare yawe y'icyubahiro azaba, warukozasoni w'inzu ya shobuja we. Nzakunyaga ubutware bwawe, kandi nzakumanura ngukure mu bukur bwawe. Uwo munsi uzahamagara umugaragu wanje Eliyakimu, mwene Hilikiya, mwambike umwambaro wawe mukenyeze umushumi wawe ngo ukomere, mugabire ubutware bwawe, azaba se w'abatuye i Yerusalem bose n'ab'inzu ya Yuda. Urufunguzo rw'inzu ya Dawidi nzarushyira ku rutugu rwe, niwe uzakingura ntihagire ukinga kandi nuzakinga ntihazagira ukingura. Nzamushumangira nk'umusumali ahantu hakomeye azabera inzu ya se intebé y'icyubahiro. Maze bazamujishaho icyubahiro cy'inzu yase cyose, urubyaro rwe n'abana babo ndetse ibintu bitoya byose, uhoreye ku bikombe ukageza ku bicuma byose. Uwiteka nyir'ingabo aravuga ati : ariko uwo munsi uwo umusumali washumangiwe ahantu hakomeye, uzakuka kandi uzatemwa ugwe, umutwaro wari uhishweho uzacibwa, kukom Uwiteka ubivuze.

Guhuza ibiti bimwe na bimwe nu ukureba ku buryozi, kwiga indi miyoboro washyizwe hejuru y'ingabo y'umugaragu ukiranuka :

Yesaya 9 :6-7 ; Nuko umwana yatuvukiye duhawe umwana w'umuhungu ubutware buzaba ku bitugu bye. Azitwa igitangaza, umujyanama, Imana ikomeye, Data wa twese uhoraho, Umwami w'amahoro. Gutegeka kwe n'amahoro bizagwira ku ntebe ye ya Dawidi n'ubwami bwe bitagira iherezo no gukiranuka, uhoreye none ukageza iteka ryose. Ibyo nibyo Uwiteka azasohoresha umwete.

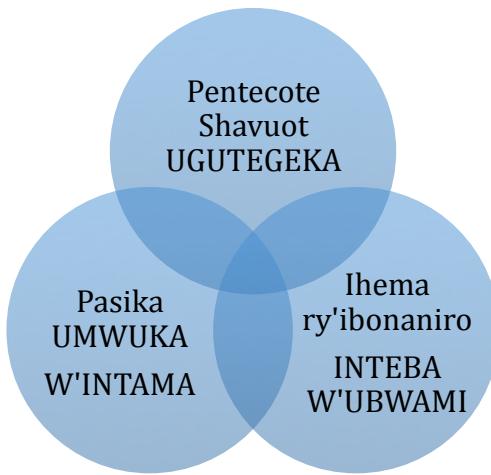
Tekereza shavuot « nk'umutwe » cyangwa ubutware kandi pasika na sukkot nayo imeze nk'ibitugu. Kuri shavuot cyangwa umunsi wa kane, izuba, ukwezi n'inyenyeri byahawé gutegeka amanywa n'ijoro, Pasika nasukkot n'ibyumweru biranga ibihe byashyizwe hamwe ariyo mpamvu twabona sukkot nk'ibitugu byo gutegeka. Sechem ni ijambo ry'igiheburayo rivuga ibitugu.

Itangiriro 33 :17-18 Yakobo ajya i Sukkot yubaka yo mu nzu, acirayo amatungo ye ibiraro. Nicyo cyatumye aho hantu hitwa i Sukkot. Yakobo asohora amahoro mu midugudu shekemu wo mu gihugu cy'i Padanaramu, abamba amahema imbere y'umudugudu.

Ubwiriza ryo gutegeka ubutware no gushyiraho amategeko bihuzwa na Shavuot maze bikaguma ku bitugu bya Pasika na sukkot.

Hano ijambo rishingiwe n'ubutware buzaba ku bitugu bye « Ni uwuhe mwuka wa Adonai ureberwa kandi ukayoborwa muri sukkot n'isabato ?

Hano ijambo rishingiwe ni « ubutware buzaba ku bitugu bye » ni uwuhe Mwuka wa Adonai ureberwa akandi uyoborwa muri sukkot n'isabato ?

Wite cyane ku nyandiko yigwa yandika urukundo rwa yakobo ajya i sukkot. Yakoze urugendo yerekeza i Shekemu isobanura « ibitugu » ibihuza n'ubutegetsi bw'umukiranutsi na sukkot ubukuru ba Adonai bukomeye ?

Ongera usome kugwa kwa shebuja umunyabintu muri **Yesaya 22**. Ibi bisa gute na **Yesaya 14:127** ?

5. Subiramo amasomo ku buryo bw'imyubakire ya moem mu isomo rya 3, iminsi mikuru irindwi. Ni uwuhe munsi mukuru sukkot ihuzwa nawo ?
6. Ni gute abanyagiputa babayemo bituma twibuka maze tugaca bugufi ?

Sobanura uko ab'i Lawodikiya bizera ko batifuza igihabanye n'umwuka w'ubwenge.

Ibyahishuwe 5:6 Nuko mbona hagati ya yantebe na bya bizima bine na babakuru, Umwana w'intama uhagaze usa n'uwa tambwe afite amahembe n'amaraso arindwi ariyo mwuka irindwi y'Imana itumwa kujya mu isi yose.

Rebera mu isomo rya 2 :2-56

Itabaza ry'umunyabyaha, nzahabona iby' »amaraso y'ibona» ahuzwa n'umwuka w'umunyabyaha ahagarara no kunyuranya n'umwuka w'ubwenge. Ni gute Lawodikiya ihagarariye amaraso y'ibona kuri bagenzi bayo ?

5. Rebera ku isomo rya kabiri « kandi ungureho umuti usite ku maso yawe kugira ngo urebe ». sanisha ibi byanditswe n'umwuka wa Adonai nk'amaso (isomo rya kabiri) . ni gute ibi bisanisha n'ubushobodzi bwacu bwite kugira ngo tubirebe ?

Iga Zaburi 27 » Kuko ku munsi w'amakuba azandindisha munsi y'ihema rye..... »

Umuzi w'ijambo rya Mitzraim (Egiputa) ni tsar, kugirirwa nabi, amakuba, ahafunganye, ahantu hafatanye n'ibyago.

Ni inkomoko imwe nk'ikoreshwa muri Zaburi 27:5 , ku munsi w'amakuba ubuka sukkot ubwinshi ni sukkah. Sukkah ni ijambo ry'igiheburayo rikoreshwa kimwe muri uyu murongo : Azampisha mu ihema rye (sukkah).

Ni uwuhe munsi wo kurema na sukkot bigaragaza ?

Ni uwuhe mutwe mukuru w'iminsi mikuru y'icyi ?

Ni gute watekereza ko isabato yaba ahantu n'ubwihisho igithe cy'amakuba.

6. Subiramo isomo kugwa kwa menorah nto mu isomo rya gatatu. (iminsi mikuri irindwi ni uwuhe mutwe w'iminsi mikuru y'icyi ?

Bisanishe n'icyifuzo cya Lewodikiya cyo kwambara.

UMWANZURO

Zahabu yo mu ijuri mu nzabya zimeneka **1Abami 7 :40-8 :13, 2 Abami 16 ; Kuva 12 :35-38**

Niba warize neza amasomo yo mu isomo rya mbere, icya kabiri n'icya kabiri n'irya kane waba warasobanukiwe imitwe y'amasomo arindwi ya moedim. Ubutumwa bw'ibanze ni ubutumwa bwo kurama : inyuka irindwi ya Adonai ikorera kurema ibyiza n'inzabya zsifatika kubera Umwuka Wera , Umurimo wa Mesiya mu isi ni ugucungurwa izo nsengero z'umuringa n'iz'izahabu n'inkingi za moedim mu mu kuri ziri mu nzu ya Data.

Izo nzabya zatanzwe mu gutanga amahitamo cyangwa kwibutsa inzabya ibumba zimeneka cyangwa inzabya z'iteka yuzuye Umwuka Wera. Iki gitabo cyagerageje kwerekana wa ibinengwa hagati y'umwuka w'iteka n'ibihe by'iteka mu gusana no gutegura izi nzabya kubera imirimio myinshi.

Umwami Salomo ayobora imisumali y'ubwenge atanga ingero yayo ibikurikira mbere na mbere ni incamake byateye imyumvire y'ubutumwa bwo kurema.

Ubwiza bwa Torah ni uko ikomeza ibihe bimwe ku bindi no kwizihiza sukkot, ni ukwizihiza urwibutso rwa pasika.

Kwizihiza Pasika ni uguca ingando i Sukkot. Iherezo n'itangiriro kandi itangiriro ni iherezo. Tubona ko mu buryo busobanutse Adonai avuga ko iherezo riva mu itangiriro. Icyaremwe kizongera kiremwe, gusanwa. Ibi bikubiyemo kongera kuremwa kw'abahungu n'abakobwa b'Adamu nka Yerusalem yo mu ijuru imanuka ari Yerusalem nshya. Nubwo umuntu yakuwe i Yerusalem by'ingobyi ya Edeni aho umuntu Elohimu yagenderaga mu bucuti. Bwa buri munsi twarasanzwe maze twambuka Yarden (Jordan) nk'ubwoko , abantu bera muri Adonai batwikiriwe muri Sukkah ye.

Umugezi wa Yarden usobanura kumanuka kuza hasi. Itangiriro ry'umunsi mukuru w'ibyaremwe, uvuga iherezo, sukkot, umunsi wa karindwi, isabato, umunsi w'amasabato yose, ikiruhuko cyacu muri Mesiya, Yeshua. Reka tuve ku kwandika mbere na mbere sukkot mu izina tubona mu Byanditswe.

Itangiriro 33:12-17 Yakobo ajya I Sukkot yubakayo inzu, acirayo amatungo ibiraro, nicyo cyatumye aho hantu hitwa sukkoti. Ubwa mbere sukkot yanditswe ni igihe Yaakor yubatse inzu ni ikimenyetso cy'urusengero. Ibuka ko byabaye mu rugendo Yakobo yahuriyemo n'amakuba n'imbabaro no kwiheba , tsar , igihe umukobwa we yononwe maze shimon (Simoni)na Lewi bakicisha abagabo bose inkota n'ibishekemu , ubwo bwari ubuhanuzi bw'amakuba bwa yakobo, umubabaro ukomeye nk'umwigisha w'ubuhanuzi ubuhamagara.

Sukkot ni iki?

1. Sukkoti ni umurwa w'iburasirazuba bwa yorodani na none ni ahantu ho mu giputa. Sukoti ebyiri za mbere zari mu gihugu kitari icy'amasezerano na Yerusalem. Abisirayeli baba mu ngando bwa mbere mu gihugu cya Egiputa nyuma pasika na n'ubu mu gihugu cya Pasika. Umunsi mukuru w'imitsima idasembuye ni iki bikwibutsa kuri uyu munsi wa mbere wa Pasika? **Kubara 12:35-38**; Abisirayeli bakora ibyo Mose yababwiye basaba abanyegiputa ibintu by'ifeza n'iby'izahabu n'imyenda. Uwiteka aha ubwo bwoko kugirira umugisha ku banyegiputa babaha ibyo basabye, banya abanyegiputa. Abisirayeli barahaguruka bava i Ramesesi bataha i Sukkoti abigenzaga bari abagabo uduhumbi dutandatu, abana batari mu mubare. Kandi ikivunge cy'amahanga kijyana nabo n'imikumbi n'amashyo byamatungo menshi.

Ibuka ibi bintu: Ibantu by'ifeza, ifeza n'iby'imyenda. Ababurayo bagendera mu nzu y'inkingi cyangwa ibantu bihagaze iteka ryose, ibushize twibanze ku nkingi ziganisha kuri Moedim mu itorero rya Filadelifiya cyangwa Yom Kippur.

Zaburi 75:2-3; Nimbona igihe moed cyashyizweho nzaca imanza Yom kippur. Isi n'abayibamo bose bacikamo igikuba. Ninje wateye inkingi zayo sela.

Na none ibuka ko umwami w'umunyabyaha Ahazi yakuyeho inzira y'ihongerero y'intebé y'ubwami bw'isabato na none atanga inzabya z'ifeza n'izahabu bigendanye n'imigambi ya se Dawidi yari afite. Reba ibyavuye mu gice gikurikira:

1 Abami 7:46-8:1 Umwami yabiremeshereje mu kibaya cya Yorodan mu rubamba, hagati ya Sukkoti na Seretani kandi Salomo ntihigera apima ibyo bintu byose kuko byari byinshi cyane, kuremera kw'imiringa ntikwamenyekanye. Kandi Salomo arema ibantu byose byo munzu y'uwiteka, icyotero cy'izahabu n'ameza yamurikwagaho imitsima. Ibiterekko by'amatabaza atanu mu ruhande ry'iburyo no mu rw'ibumoso atanu aherekeye ahavugirwa. Byose byari iby'izahabu itunganyijwe kandi n'uburabyo n'amatabaza n'ibisa n'ingarama byari ingarama. Ibikombe n'ibifashi n'ibyungu n'indoshyo n'ibyotero byose byari iby'izahabu itunganyijwe, n'amapata y'inzugi z'imbere Ahera Cyane, n'ay'inzugi zitwa urusengero byose byari iby'izahabu: **Uko niko umurimo wose Salomo yakoze mu nzu y'Uwiteka warangiye. Maze Salomo acyura ibantu byose se Dawidi yashinganye by'ifeza n'izahabu n'ibindi bintu, abishyira mu bubiko bw'inzu y'Uwiteka. Hanyuma Salomo ateranya abakuru b'isirayeli n'abatware b'imiryango bose, aribo batware b'amazu y'abasogokuruza. Abirirayeri bateranira I Yerusalem bitabye umwami Salomo kugira ngo bazamure isanduku y'Uwiteka, bayikure mu Mudugudu wa Dawidi I Siyon.**

Umwana wa Seretani wavuzwe mu mwandiko ufite ijambo ry'umuzi tsar cyangwa imibabaro, amakuba, imihangayiko, ahantu hafunganye. uyu ni umusozi umwe nka Nitzraim cyangwa Egiputa. Mu buryo buzimije izo nzabya z'iz'ahabu, ifeza n'iz'inkingi zareme mu ibumba hagati y'imibabaro (bagiriye mu Egiputa, na Pasika na Sukkoti.)

2. Sukkah ni ihongero, ingando, (ibiraro, inyubako z'akanya gato)

3. Na none umuzi wa sukkah ureberwa ku ijambo sukek ritwikira imyubakire. Amabanga y'Abakerui yari ayo kugira ngo atwikure(sakak (strong's 5526) intebe y'imbabazi cyangwa ihema ry'ubwami mu ihema ry'ibonaniro (**Kuva 37:9**) no mu rusengero (1Ingoma 28:18).
4. Mu **2 Abami 16:18** aho berekana (ibaraza risakawe ry'isabato ryakuweho n'umwami w'umunyabyaha Ahazi hari ubundi busobanuro bushoboka muri uyu murongo bivuga ko shabat byavuga shebet (biva kuri yshab) kandi bisomwa nk'intebe y'ubwami bwazuzwe ko Ahazi yakuyeho ibaraza ry'urusengero rw'intebe y'ubwami "nyuma akurahoinzabya zikozwe mu mabuye z'urusengero y'igiciro ya feza n'izahabu abiha umwami Ashuri maze yubaka ikindi gicaniro, igicaniro cy'umupagani iruhande rw'igicaniro cya Adonai.

Turebye uko uyu murongo usobanura cyangwa ibaraza risakawe ry'isabato cyangwa ibaraza risakawe ry'isabato y'intebe y'ubwami , kumva ko yakuyeho ihongero rya sukkoti wari wifatanyije n'umwami wa Ashuri, ni ubwoko bwa Anti –kristo . anti-Kristo ni urwanya Mesiya , una muri Torah.Bamaze gukuraho ihungero ry'abisirayeli, ry'abakristo, anti –kristo igerageza kurwanya ubwami bwa Mesiya, ibyacu bisigaye muri Mesiya, Isabato ni igishushanyo cy'intebe y'ubwami byombi igiehe n'aho umuremyi w'isi yicara akaruhukira mu gukiranuka kwe no guca imanza kwe zitabera **Zaburi 89:14**. Gukiranuka no guca imanza zitabera ni imfatiro z'intebe yawe.

Iyo umuntu yanze kubaha Umwami kandi akica gukiranuka, kw'intebe y'isabato ya Adonai ntaba agifite umwanya wo kumwicaramo we ubwe hano ku isi. Igihe intebe y'ubwami ibuze imfatiro z'imanza z'abakiranutsi ni abantu baca imanza zitabera, intebe y'ubwami yigumira mu ijuru itegereje abantu basimbura inzira itwikiriwe y'intebe y'ubwami, isabato n'umwuka w'ubukuru. Abagabo n'abagore bakiranuka bo mu gihugu cyacu bagomba gushyiraho inking z'umuringa w'ifeza ,inzabya z'izahabu byagurishijwe mu banyamahanga mu myaka ya hise bikozwe n'abayobozi b'abanyabyaha bifuza kwifatanya n'isi kugira ngo bashyre hejuru ubwami bwabo. Hamwe n'imfatiro ni ubushake bwa Data "bukorwa mu isi nk'uko bukorwa mu ijuru".

4.Nk'inshinga sakat ivuga mu buryo bumwe nk'ubwinshi bwa sukkak cyangw asukkot, ubusobanuro bwaryo ni (ugececka) iba gusa mu Gutegeka kwa kabiri 27:8-10. Uzandike kuri ibyo bibuye amagambo yose y'aya mategeko, wandikishe gukeba inyuguti zisobanuka neza. Mose n'abatambyi b'abarewi baburira abisirayeli bose bat: Wa bwoko we bw'abisirayeli we ceceka wumve, uyu munsi uhindutse ubwoko bw'Uwiteka Imana yawe, agutegeka uyu munsi.

Gucecka kwa sakat kwaherekeje guhishurirwa ko uwo munsi isirayeli yahindutse ubwoko bwa Adonai , Haalam l'Adonai. Ahari iyizihiza rya sukoti ni ukumva igice ku kintu kuri twe. Ibyishimo no gusakuza biturwa Adonai byari umwanya mu gihe cy'icyumweru cya sukkot, isabato nkuru y'umunsi wa munani yongewe ku munsi bitandukanye. Adonai aravuga ati ngo ikiruhuko cyacu kirangiza mu bwami bwa mesiya. Nihe na none tubona uko gucecka , sakat na sukkot?

Ibyahishuwe 7:13-8-1; Umwe muri babakuru arabaza ati “Aba bambaye ibishura byera ni bande kandi bavuye he”?ndamusubiza nti “Mwami wanje ni wowe ubizi” Arambwira ati “Aba ni abavuye mu mubabaro mwinshi, kandi bameshe ibishura byabo babyesjesha amaraso y’Umwana w’intama. Nicyo gituma baba imbere y’intebe y’Imana , bakayikorera mu rusengero rwayo ku manwa na nijoro kandi iyicaye ku ntebe izabambaho ihema ryayo.Ntibazicwa n’inzara ukundi izuba ntirizabica cyangwa. Icyokere cyose kuko umwana w’intama uri hagati y’intebe y’ubwami azabaragira , akavubura amazi y’amasoko y’ubugingo. Kandi Imana izahanagura amarira ku maso yabo . umwana w’intama amenye icyo kimenyetso cya karindwi, mu ijuru haba ituze nk’igice cy’isaha.

Kuki habaye guceceka, sakat mu ijuru hamwnywe ikimenyetso cya karindwi?Umubare karindwi ni mu cyiciro kimwe n’isabato, umunsi wa karindwi w’umwuka. Na none wibuta umunsi igihe Mose yabwiraga Abisirayeli ati: Ceceka wumve Isirayeli we , uyu munsi uhindutse ubwoko bw’Uwiteka Imana yawe. Muzitondere amategeko y’Uwiteka y’uburyo bwose ngutegeka uyu munsi.

Si gitabo cy’Ibyahishuwe kirimo guhamagarwa kw’iteraniro rya Isirayeli kurinda ubuhamya bwa Yeshua ariyo mategeko ya Elohim? Birongera bikatwe reka ubumuntu, ubwoko bwa Isirayeli buri hejuru ya sukkat ikwirakwiza no kwicara ku inteve itwikiriwe mu rusengero mu nzu ya Adonai. Ibishura byabo byejejwe n’amaraso ya pasika y’umwana w’intama bavuye mu mubare mwinshi: Egiputa na Yakobo w’imbabaro, hari abandi bayobozi mu kwiga kwacu bahuza sukkot n’imbabaro no gutegura umurimo w’Imana mu rusengero?

Ungera usome umwami yabiremesheje asuka inzabya z’urusengero mu kibaya (adomah) hagati ya Sukkoti na Seretani (mu giheburayo bivugwa ngo Tseretan). Reka tumare akanya dutekereza ko Isirayeli ari inzabya z’ifeza, iz’izagabu n’iz’umuringa by’urusengero umwami yaremehsheje mu isi izashira no hakurya ya Yorodani. Izo nzabya zakozwe mu ibumba hagati hiswe sukkoti na Tsaretan. Na none umuzi tsar imbabaro intumwa zafunganye, ahantu hafatiriye.

Tsaretan hari ahantu ho mu kibaya cya Yorodani aho umugezi wigabanyijemo maze Abisirayeli bagatambuka bajya gutera I Kanani . bari barangije urugendo rwabo rw’ubutayu bahinduriwe ubuyobozi kuba kuri Moshe kujya kuri Yehoshua , bakeba abagabo maze bizihiiza pasika mbere yuko amazi ya Yorodani agabanya bisa n’ibyabaye ku Nyanja itukura, nyuma ya pasika ya mbere.Aho amazi yagabanyirijwe hitwa Tsaretan.

Yeshua yatubwiye ko tugomba kwhatira kunyura mu irembo rifunganye, kuko ababisha ari bake cyane, aravuga ati: **Luka 13:22-27;**ajya mu mudugudu w’ibirorero yigisha ari mu nzira ajya i Yerusalem, umuntu aramubaza ati “Databuja abakizwa ni bake” Nawe aramusubiza ati: “Mugire umwete wo kunyura mu irembo rifunganye.Ndababwira ko benshi bazashaka kurinyuramo ntibabibashe.Nyir’iri nzu namara guhaguruka agakinga urugi,namwe mugatangira kurukomangaho muhagaze hanze muvuga muti : Mwami dukingurire’ azabasubiza ati :“Simbazi”,sinzi n’aho muturutse,nimumve imbere mwankozi z’ibibi mwe!”

Mu buryo busobanutse aha Yeshua arebera kuri sukkoti, bivuga mu kurya no kunnwa no kwigisha mu birorero aca inzira ye mu kugera i Yerusalemu ni uwuhe mu rwa urimo byombi mu kuremeshesa inzabya, ifeza, n'iz'izahabu z'urusengero i Yerusalemu?

Ni tsaretan yatanga imibabaro n'intimba kugira ngo aducure nk'ubwoko bwe. Yaduhaye irembo rifunganye kugira ngo twinjire.

Mbese twibuka iki iyo Yeshua avuze ko Uwiteka afunga urugi? Nehemiya 13:16-22 kandi hariho abagabo b'itirobazanaga amafi n'ibantu by'uburyo bwose, bakagura n'abayuda ku isabato muri Yerusalem . nuko ntonmganya imfura zo mu bayuda ndababaza nti “Ni iki cyabateye gukora icyaha gisa gityo mugasuzugura umunsi w'isabato? Ese ba sogokuruza banyu suko babigenje, bigatuma Imana yacu ituzanaho ibi byago no kuri uyu murwa?”. None namwe mugiye kongerera Abisirayeli uburakari muzira gusuzugura isabato> kuko umunsi ubanziriza isabato bugoroby, ntegeka yuko inzugi z'amarembo ya Yerusalem zikingwa, kandi ko zidakingurwa kugeza aho isabato ishirira, maze nshyira bamwe mu bagaragu banje ku marembo kugira ngo hatagira umutwaro wose binjiza ku munsi w'isabato. Maze abatunzi n'abagura ibantu by'uburyo bwose, barara inyuma y'I Yerusalem rimwe cyangwa kabiri.. mbabonye ndabahamya nti “ni iki gituma murara inyuma y'inkike?” nimwongera nzabafata. Maze uhereye uwo munsi ntibongera kugaruka ku isabato. Mperako ntegeka Abalewi ngo biyeze babone kuza kurinda amarembi beze umunsi w'isabato.

Yeshua yemeza Torah n'abahanuzi. Isabato ni ukwizihiza ubwami bwe iyo tumukorera azangurutswe n'intebiye ye y'ubwami mu rusengero rwe, inzu ye. Abanesha ni inking mu rusengero rwe batazasohokamo ukundi ; bazabamo nk'ibihe by'iteka ryose. Mu bwami bwe inkozi z'ibibi ntizizagera ku bikuta by'umurwa wera cyangwa ngo bendereze ikiruhuko cyacu cya sukoti kuko twanesheje inzabya z'umubiri aho zasutswe mu nkingi no mu nzabya z'ifeza nziza, n'iz'izahabu zxiremesherezwa mu nzabya z'isi hagati ya sukoti na Yakobo w'imibabaro ku rundi ruhande rwa Yorodani.

Inzabya z'urusengero zaremeshejwe muri “*plain*” plain; ni ijambo ry'igiheburayo keekar ni umugati w'uruziga, akarere kaburungushuye, italanto cyangwa igipimo cy'amarafaranga.

Ijambo keekar riranga uduce tugize menorah n'inzabya z'ihema ry'ibonaniro na none mu cyongereza ni impano umuntu ahawen n'Imana.

Kuva 25:38-40; Icyuma cyo gukuraho ibishirira n'udusagani two kubishyiraho, bicurwemo izahabu nziza. Itarano (teekar) z'izahabu nziza abe ariyo cyo giterek n'ibyo bintu byacyo byose biremeshwa. Ugire umwete wo kubirema, ukurikize ikitegererezo cyabyo werekewe muri uyu musozi.

Kurema nk'inzabya z'ihema ry'ibonaniro cyangwa z'urusengero , tugomba kwezwa gupimwa maze tugasukwa mu isi y'ibumba hagati ya sukkoti, ahari hatuwe na Seretan (imibabaro n'ahantu hafunganye). Numara gusoma iby'Abirirayeli uzabona ko bari bahagarariwe n'ibantu by'ifeza, izahabu, iby'umuringa n'urusengera, soma:

Ezira 8:21-35

Daniel 1

Yeremiya 52:14-34

Ezekieli 27:1-13

Muri buri murongo n'indi myinshi inzabya zera z'urusengero zashyizwe mu rugero nk'ubugingo bw'Abisirayeli.

Aho baremera inzabya humvikana nk'ahagendwa ku minsi mikuru. Plain cyangwa keekar ya Yorodani irebera ku muku mugati w'uruziga nk'uko imigati ya Shavuot iba iteye. Ahandi hantu ni sukoti isabato y'igihe cya cyera y'abanyamahanga n'abandi. Saretani ahantu Yeshua yayoboye abisirayeli bambuka bavuye ku ruhande ry'iburasirazuba bwa Yorodani bagana iburengerezuba kuri pasika umuganura wa sayiri. Iyo dusomye ibyanditswe guhera ku rupapuro rwa mbere kugeza ku rwanyuma, tubon aububyutse bwo kwhana no kunesha abanzi abazi ba isirayeyeli babaye mu bihe bitatu by'iminsi mikuru. niyo mpamvu inzoka igerageza kuryarya mu kuri igashyira n'ibintu muri iyi minsi mikuru.

Nk'uko Adamu wa mbere, mu ishusho ya Elayimu akuwe mu mukungugu w'isi, twasanishijwe n'ishusho mu ishusho ya Mesiya Yeshua none dufite umutunzi muri izi nzabya z'ibumba, iyo inzabya zimenetse cyangwa iyo Mesiya azishyize ku bwami bwa Sukoti ye isi, igihishurwa ni ubwo butunzi bwo mu nzabya z'ibumba n'ifeza, izahabu n'umuringa uremesherezwa ku rundi ruhande rw'uruzi rwa Yorodani.

Sukoti ya mbere n'iya kabiri byabaye batarinjira mu gihugu cy'amasezerano, hanze ya Yerusalem, hanze y'urusengero, mu Egiputa n'iburasirazuba bwa Yorodani. Ni imbabaro n'imidugararo yacu y'iminsi mikuru yacu. Amasabato n'amategeko adateguraunyuramo utwikira intebé n'amategeko y'ubwami bwa sukoti. Ni mu mibabaro dufatira icyemezo cyo gutyaza no kuremwa mu ishusho ya Mesiya cyangwa bikadutera kujya mu muriro weza rimwe cyangwa kenshi tukongera tukaremehwa. Na none Yorodani isobanura "kumanuka" kugeza turemeshejwe inzabya, Ntituzambuka Yorodani cyangwa mu ishusho y'ibyahishuwe, ntituzamanuka nka "Yerusalem yo mu ijuru, umugen'i urimbishirizwa umukwe we. Ni ubuhanya bwacu bwa Yoshua no kwitondera amategeko ye cyane cyane iminsi mikuru n'isabato byerekana ko twamenaguwe maze turongera turaremwa mu ishusho ye yo kwera. Ni gutyo tuzava mu mibabaro myinshi kubera ko twameseye ibishura byacu mu maraso ya Pasika y'umwana w'Intama yakuweho na Ruah Hakodesh mu mategeko ya Torah kuri Shavuot, maze araruhuka yishimiya mu isabato nkuru ya sukoti. Twahisemo irembo rifunganye rinyurwamo na bake. Mumenye ko asohoka mbere amanuka wudohokemo. Ngwino mu masabato mu minsi mikuru yawe. Baho nk'icyaremwe gishya uricyo.

Zakariya 14:16-21; Maze uzarokoka mu mahanga yose yateraga I Yerusalem wese azajya azamuka uko umwuka atashye, ajye gusenga umwami Uwiteka Nyiringabo, ajye no mu minsi

mikuru y'ingando. Nuko umuntu wese wo mu miryango yose yo mu isi, utazamuka ngo ajye I Yerusalem gusenga umwami Uwiteka Nyiringabo, iwabo ntihazagushwa imvura. Kandi ishyanga rye Egiputa (sukoti ya mbere) niritazamuka irembo rifunganye nabo ntibazagusha imvura naho hazaba icyago Uwiteka ateza amahango yanga kuzamuka ngo ajye mu minsi mikuru y'ingando, uwomunsi ku nzogera y'amahanga hazaba handitswe ngo: Byerejwe Uwiteka, kandi inkono zo mu nzu y'Uwiteka zizamera nk'inzabya zo ku gicaniro. Kando koko inkono z'I Yerusalem n'iz'I Buyuda zizaba zerezwe Uwiteka Nyiringabo, mbaze abatamba bose ibitambo bose bazajya baza kuzana ngo bazitekemo inyama. Ubwo uwo munsi nta munyakanani uzaba mu nzu y'Uwiteka.

Yerusalem yasanwe yuzuye inzabya zera muri zo ni ho Yerusalem yatekeragamo ibyo kurya. Ibyo biryo bidahumanye ni ukwigisha guhumanutse nk'ubutumwa bw'ibyaremwe. Ibyago by'ibimenyetsa birindwi n'amapfa biguma ku nkozi z'ibibi n'abantikristo bamenaguye isabato yacu, bagaragaje gukuraho intebé y'ubwami itwikiriwe bashyiraho ibicaniro bigana kuri Yeshua by'igipagani bagurisha abo hanze ibantu bikozwe mu mabuye y'agaciro n'abantu b'urusengero.

Nk'uko twizihiza sukoti no kugeza ku isabato n'umunsi mukuru, ibuka ko turi igice cy'ibantu byahanuwe imyaka ibihumbi n'ibihumbi mu myaka yahise kera: Amosi 9:11 Uwo munsi nzegura ihema rya Dawidi ryaguye nice ibyuho byaryo, kandi nzasana ahasenyutse haryo, nzaryubaka rimwe nk'uko yahoze kera.

Buri gihe isirayeli yitondera amategeko, iminsi mikuru n'amategeko ya Adonai turazamuka tujya mu ijuru kumanuka nka Yerusalem nshyaubuhanya buzima n'isahamirimwe ry'iyo sukkah yahagurukijwe nko mu minsi ya kera.

Nehemya 8:12-9:1 Nuko abarewi bahoza abantu bose: “Ni muceceke kuko uyu munsi ari uwera kandi ntimugire agahinda. Maze abantu bose baragenda gufungura no guhana amafunguro no kuganira ibiganiro by'ibishimo byinshi kuko bamenye amagambo babwirijwe. Ku munsi wa kabiri bateranya abatware b'amazu ya ba sekuruza b'abantu bose n'ababyina b'abalewi, bateranira kuri Ezira umwanditsi bategera amatwi kumva amagambo y'amategeo. babona ibyanditswe mu mategeko uko Uwiteka yabitegekesheje Mose, yuko abisiayeli bazajya barara mu ngando mu birori byo mu kwezi kwa karindwi, kandi ko bararika bakamamaza mu midugudu yabo yose n'I Yerusalem batí “*Nimusohoke mujye ku musozi muzane amashami y'imyelalon'ay'iminzenze, n'ay'imidarsi, n'ay'imikindo, n'ibiro by'amashami atsikamye, muce ingando nk'uko byanditswe. Nuko abantu barasohoka baza hejuru y'inzu ye no mu bikari byabo no mu bikari by'inzu y'Imana no ku karubanda ku irembo rya Efuyimu. Iteraniro ryose ry'abari baragiye mu bunyage baca mu ngando baziraramo.*

Ariko uhoreye mu gihe cya Yoshua mwene Nani ukageza kuri uwo munsi ntabwo abisirayeli bagenzaga batyo, ubwo habaho umunezero mwinshi cyane. Kandi Ezira yahoreye ku munsi wa mbere w'ibirori ageza ku munsi wa nyuma, asoma igitabo cy'amategeko y'Imana uko bukeye. Bagira ibirori by'iminsi irindwi, kuwa munani habaho guterana kwera nk'uko itegeko

ryari riri.Nuko ku munsi wa makumyabiri na kane no muri uko kwezi abisirayeli baraterana biyiriza ubusa, bambara ibigunira bitera umukungugu.

Igihe abantu bimvishije amagambo ya Torah(amategeko basobanukirwa ibyo kwizihiza sukkoti.Ni uburyo bw'iteka biyambura kutumvira ahubwo bashaka kuba ishang a rikomoka kuri rukiryi rwa Yakobo.

Nibuka igihe Yeshua yakizaga umuntu w'impumyi mu bantu benshi? Yarambajije ati: urabona iki? Umuntu ati: ndabona abantu basa n'ibiti Bagenda, kuri ibyo biti kandi, twe a "Amashami y'imyelayo yo mu gasozi, amashami y'imikindo y'ibiti by'imyelayo yo mu gasozi, amashami y'imikindo n'andi mashami y'ibiti turi gukora sukoti nk'uko byanditswe". Pasika igira icyo ihuriyeho cyane na sukoti hari kuri pasika ubwo abantu y'I Yerusalem bakiraga Yeshua n'amashami y'imikindo byari bimaze kuba nko kuri sukoti. Bahaye ikaze ubwami bwe itugeza muri Yerusalem nshya yo mu ijuru.

Buri moed ni intanbwa zitugarura ku butumwa bwiza bwo kurema . buri ntambwe itegura inzira yo kugaruka kwa Yesu Mesiya ku isi. Ibi ni ibiti by'iteka ryose Adamu wa kabiri yagene ye ibi bibumbane , iyo twisanishije nabyo,twisanisha nawe kandi buri tegeko ry'Imana , buri sabato n'umunsi mukuru wongera ubusobanuro bwinshi kuri ibi bibumbano n'izahabu iva mu ijuru bihuje.Mesiya wacu ntazamanuka ava mu ijuru n'ijwi rirenga ry'abamalayika n'iry'impanda ryo kumenagura ibibumbano kugira ngo ibintu byaremwe by'ifeza n'izahabu bihishurwe kandi tube ho iteka ryose, turi munsi yo gutwikirwa kw'intebe y'ubwami. ".....Ndakugira inama ungu reho izahabu yatunganirijwe mu ruganda ubone uko uba umutunzi.....". Lawodikiya bisobanura "uguca imanza zatabera kw'abantu". Bigenda bite iyo duhisemo umwuka w'ubutabera bwacu bwite aho guhitamo ubukuru bwa Adonai? Bigenda bite iyo duhisemo isabato yacu bwite aho guhitamo isabato ya Adonai?

Tekereza kuri ibi :

Ku bagize inama y'I Lawodikiya muri 363,itorero ry'I Roma ryavuze riti :Ingingo ya 29 "Abakristo ntibagomba gukurikiza imihango y'Ikiyuda baruhuka ku isabato a hubwo bagomba gukora kuri uwo munsi bakumvira umunsi w'Umwami ku cyumweru kandi niba babishobora,byongeye baruhuke nk'abakristo.Ariko niba hari abo mubonye bifata nk'abayuda,mubareke babe bavuye mu bya Kristo.

Ingingo ya 37-39; Si itegeko kwakira imigabane ituruka mu minsi mikuru y'abayuda cyangwa gukora iminsi mikuru hamwe nabo.

Si itegeko kurya imitsima idasembuye iva mu bayuda cyangwa gusangira iyo minsi mikuru yabo. Ntituzafatanye n'abaheburayo cyangwa abahakanyi gukora iminsi mikuru cyangwa mwakira amaturo aturutse mu birori byabo. Nta mucyo wifatanya n'umwijima kubera iyo mpamvu nta bakristo bagomba gukorana ibirori n'abahakanyi cyangwa abayuda bagomba kugira icyo bakira icyo ari cyo cyose.

Mu bigaragara mu itorero ry'i Lawodikiya ryari ryihanangirijwe na Yeshua Mesiya Umugabo wo kwizerwa, guhamya, inkomoko y'ibyaremwe n'imitsima idasemnbuye ni imperuka ni sukoti mu buryo bwa gikristo nk'itorero rya karindwi gifitanye isano n'iyi minsi nk'imitsima idasemuye n'ibindi bisa bityo".

Abakristo bizera ko bari hejuru ya bene se b'abayuda n'isabato yera yerekanywe n'umuremyi wabo. Abizera bagerageza kwitondera amategeko y'isabato bararenganyijwe kandi bicwa n'ab'itorero byatangiye n'umwuka wo kwibona kandi batekereza gusezerana n'abapagani byoroshye cyane kuruta kurwana urugamba rwo kwizera kw'ukuri kugira ngo baneshe ugutwara kwa satani kuri iyi si. Mbega umuriro ugurumana. Ni hehe twagerageje kwigana Umwuka Wera wa Adonai? Ni hehe twashyizeho mu mibereho yacu bwite umwuka w'ishema, gucika integer no kuyikiranukira? Niba ugendana na Yeshua abantu be bumva ko babuze ibiyumviro by'ukuri by'Umwuka Wera. Umenye impamvu wizihije moed mu izina rya Yeshua. Nyamara si uburyo bwawe hashobora kuba hari hakubiyemo imvange y'ikimasa cy'izahabu cyari mu izima rya Yeshua .

Hashobora kuba hakubiyemo ibihumura neza , ariko si ibihumura neza by'iteka ryose mu gukunda kwitondera amategeko. Mbese si igihe cyo gusaba umuti wo gusiga ku maso? Ntidushaka ubukire bw'umurage wacu w'Umwuka muri Yeshua? Lawodikiya abwirwa ko hazabaho igihe rizaba ryizera ni ukwitondera amatgeko (kwambikwa imyambaro) ariko mu mwuka no m,u mubiri, ubu ryambaye ubusa rigeze aho gukorwa n'isoni. Ibuka ubutumwa bwo mu Itangiriro igihe Adamu na Eva batitondeye amategeko y'Imana bisanze bambaye ubusa maze bakorwa n'isoni.Kutumvira amategeko ku butumwa bwiza bw'ibyaremwe guhishura ukwambara ubusa.Kwitondera amategeko kuratwambika hamwe n'imirimo myiza ya Mesiya Yeshua twateguriwe mbere ngo tuyigenderemo.

UMWANZURO UHERUKA

"Uwiyita Amen, umugabo wo guhamya kandi w'ukuri, inkomoko y'ibyaremwe byose by'Imana atwereka kugarukira ubutumwa bwiza by'ibyaremwe, ubuhamya bw'iteka bwa Adonai.Ubwo buhamya bwabayeho kandi buzabaho iteka ryose.Bwari itangiriro ryo kuremwa kwacu no kuzuza kw'ibyaremwe byacu,iyo dutambukanye nawe mu iteka ryose."

Yeshua arahamagara ati "Mbere na mbere narabakunze. Niba munkunda mwitondere amategeko yanjye."